

Diena

Latvijas Republikas Laikraksts

OTRDIENA, 17. JANVĀRIS, 1995
NR.14 (1108)
CENA — Ls 0,10

Cik tērē prezidents un viņa kanceleja

Anita Smolenska — 3.lpp.

Sociālā nevienlīdzība palielina mirstību

2.lpp.

Jaunums:

Šodien un turpmāk katru dienu — aktuāla biznesa informācija
Business — 7.lpp.

Krišnaitiem konflikts ar mājas saimnieku

3.lpp.

Cienijamie lasītāji!

Paldies par uzticību *Dienai* jaunajā gadā! Lai jūs — mūsu lasītāji — ik dienas saņemtu pēc iespējas vispusīgu un dinamisku avīzi, no šodienas piedāvājam vairākus jauninājumus.

Jau šajā numurā atradīsiet divas jaunas regulāras rubrikas, *Business* un *Riņā*.

Līdz šim lielākā daļa biznesa ziņu krājās un tika koncentrētas *Dienā lietiskam cilvēkam*, kas arī turpmāk pirmdienā piedāvās analītiskus rakstus, viedokļus un intervijas. Līdzīgi krājas arī raksti par Rīgu un novadiem, kas parādīsies otrdienas avīzē.

Taču mums ir iespēja visu to publicēt ātri un sistemātiski. Tādēļ, nezaudējot to, kas *Dienā* jau ir tradicionāls, piedāvājam jaunās rubrikas — *Riņā* un *Business*. Savukārt rubrikai *Vietējas ziņas* mainīsies tikai nosaukums — *Novadi*.

Līdz šim otrdienas atskirīgās lapas *Diena Latvijas novadiem* un *Diena Rīgai* un *Jūrmalai* saņēma lasītāju novados, rīdzinieki un jūrmalnieki. Turpmāk šāda daļuma nebūs, jo Latvija nav tik liela un lauciniekiem interesē pilsētas dzīve, bet pilsētniekiem — lauki.

Lai palīdzētu jums orientēties grāmatniecības jaunumos — regulāra vieta rubrikai *Grāmata*. Jūsu ikdienai atvieglot dažādi uzziņu materiāli un skaidrojošās telefonakcijas.

Diena pilnveidojas, lai pēc iespējas labāk atbilstu dažādu lasītāju interesēm.

Diena

Gorbunovs ierosina Saeimai izšķirties par nepilsoņu likumu

Juris Tihonovs

Rīga, 16.janv. Saeimas priekšsēdētājs Anatolijs Gorbunovs pirmdienā nosūtījis aicinājumu Saeimas frakcijai vadītājiem, kurā viņi aicināti vēlēties apspriest frakcijas Saeimā pirmajā lasījumā pieņemto likumu «Par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav LR vai citas valsts pilsonības, statusu» un izšķirties par Saeimas frakciju sadarbību tā tālāk izstrādāšanā. Saeimas priekšsēdētājs piedāvājis arī savu līdzdarību, lai sekmētu svarīgā likumprojekta tālāku virzību.

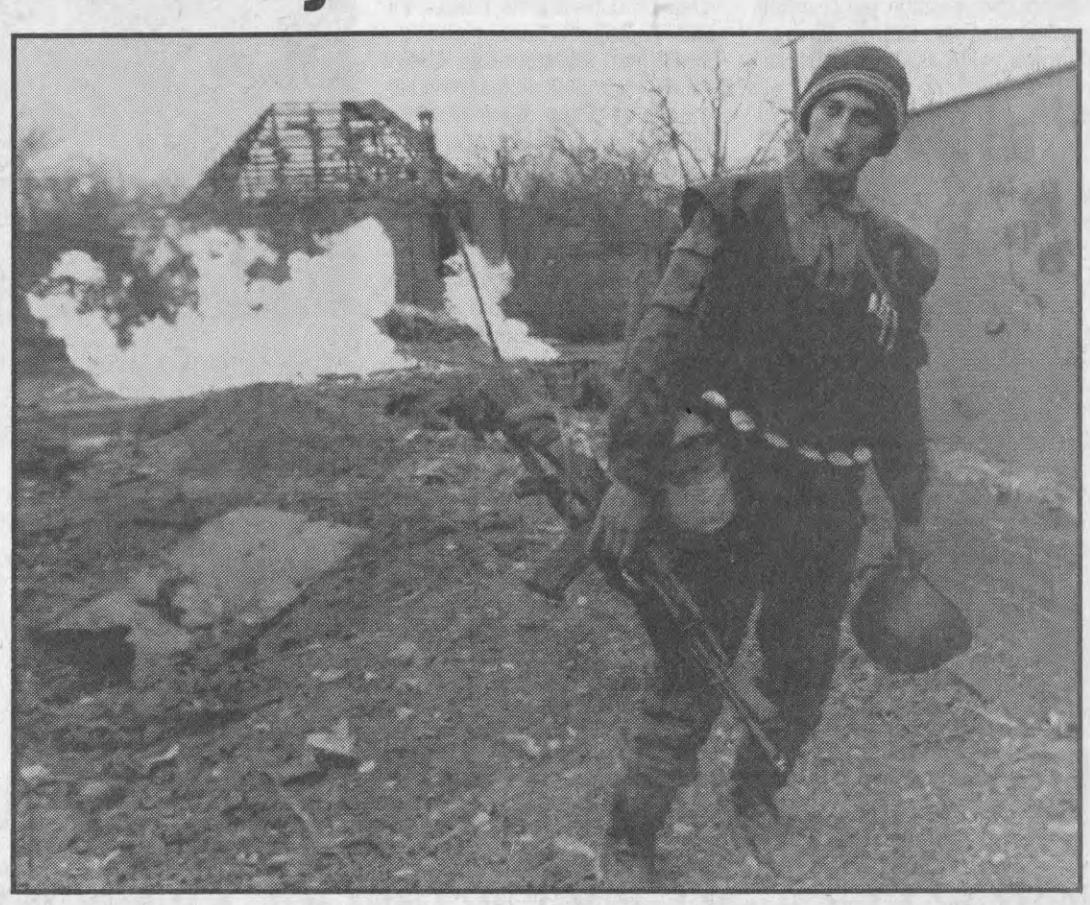
Savu aicinājumu A.Gorbunovs motivē ar to, ka viņam kā Saeimas priekšsēdētājam jāprezēntē Saeima Eiropas padomes Parlamentārās asamblejas 31.janvāra sēdē, kurā apspriest Latvijas uzņemšanu EP. Viens no likumprojektiem, ku-

ram EP pievērsusi īpašu uzmanību, esot likumprojekts par bijušās PSRS pilsoņu statusu. Taču A.Gorbunovam esot neiespējami paust viedokli par to, jo daļai deputātu nepiedaloties balsošanā, šā likumprojekta izstrādāšana Saeimā nonāks iestrupcējā.

Pirmdien Saeimas prezidija sēdē A.Gorbunovs aicināja arī pagaidām neizskatīt lēmumu par čārterreisa organizēšanu uz Latvijas svīnigo uzņemšanu EP Strasbūrā 10.februārī, līdz EPPA nav pieņēmusi galīgo lēmumu. Viņš arī ierosināja uz nedēļu atlikt lūguma par komandējumu uz Strasbūru izstrādāšanu.

Pagājušajā nedēļā likumprojektu par bijušās PSRS pilsoņu statusu Saeima izskatīja pa partiem, taču nenobalsoja par tā pieņemšanu otrajā lasījumā, jo balsošanā nepiedalījās NB, TSP un frakcijas *Līdzie-*

Černomirdins aicina nekavējoties sākt sarunas

Čečenu kareivis atstāj Krievijas artilērijas sagrautu ēku Groznijā. Foto — EPA—A.F.I.

Pāvels Širovs, Dienas korespondents Maskavā

Maskava, 16.janv. Krievijas premjerministrs Viktors Černomirdins šovakar piedāvājis bez kavēšanas sākt sarunas ar «visām Čečenijas iedzīvotājiem pusēm un spē-

kiem».

Pēc Krievijas valdības vadītāja vārdiem, kas šovakar uzstājās Krievijas TV *Ostankino* Krievijas prezidenta Borisa Jeļcina uzdevumā ar vēstījumu Krievijas tautai, sarunās vispirms jāapspriež tādi jautājumi kā moratorijs uz karaspēka un sma-

Demisionējis veselības valsts ministrs Zemvaldis

Nelliņa Ločmele

Rīga, 16.janv. Ministru prezidents Māris Gailis pirmdienā pieņēma veselības valsts ministra Norunda Zemvaldi demisiju. Pareizdams, ka jauns valsts ministra amata kandidāts tiks izraudzīts un apstiprināts Saeimā divu nedēļu laikā.

LC valde pirmdienā iepazīnas ar vienu no veselības valsts ministra

LC nav pieņemams valdības lēmums par Krievijas militārpersonām

Nelliņa Ločmele

Rīga, 16.janv. Latvijas ceļa valde pirmdienā konstatējusi, ka tai nav pieņemami Satversmes 81.panta kārtība Ministru kabineta pieņemtie grozījumi likumā «Par ārvalstnieku un bezvalstnieku iecelšanu un uzturēšanu Latvijas republikā», kas viena mēneša laikā liek izņemt termiņuzturēšanas atļaujas līdz 1992.gadam demobilizētajām PSRS militārpersonām un viņu ģimenes locekļiem, pretējā gadījumā tiks saņemts rīkojums izbraukt no Latvijas. Galīgo lēmumu, vai noraidīt šos likuma grozījumus Saeimas plenārsēdē ceturtdien, pieņems LC frakcija pēc iepazīšanās ar MK noteikumiem, kam esot jāievieš skaidrība

termiņuzturēšanas atļauju izsniegšanas kārtībā.

MK noteikumi, kas regulēs termiņuzturēšanas atļauju izsniegšanas kārtību, ir izstrādāti un tiks pieņemti valdības sēdē ceturtdien. LC cer, ka šis dokuments atbildīs partijas uzskatiem — termiņuzturēšanas atļaujas nevar tikt pieprasītas militāristiem, kas demobilizējušies pirms 1990.gada 4.maija un ir reģistrēti LR iedzīvotāju reģistrā, presē pirmdienā sacīja LC valdes loceklis Andrejs Panteļejevs. Tātad domājams, ka MK noteikumi termiņuzturēšanas atļaujas prasīs izņemt tikai tiem militāristiem, kas atvaļināti no 1990.gada 4.maija līdz 1992.gada 28.janvārim. A.Panteļejevs atzina, ka likuma grozījumu izstrādāšanā

pieļautas paviršības — to pieņemšana Satversmes 81.panta kārtībā netika apspriesta LC valdē, likuma grozījumi un tos paskaidrojošie atsevišķie MK noteikumi netika pieņemti reizē, kas it kā radījis pārpratumu.

Diena jau ziņoja, ka Satversmes 81.panta kārtībā pieņemtie likuma grozījumi, kas ir pretrunā ar Saeimā pirmajā lasījumā pieņemto likumprojektu «Par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav LR vai citas valsts pilsonības, statusu», radījis bažas Tautas saskaņas partijas frakcijai un LC koalīcijas partneros Tautsaimnieku politiskajā apvienībā. TPA otrdien lems par turpmāko rīcību šo valdības pieņemto likuma grozījumu sakarā.

Deviņi Saeimas deputāti nav iesnieguši deklarācijas

Juris Tihonovs

Rīga, 16.janv. Lai gan Saeimas deputātu deklarāciju nodošanas termiņš bija 15.janvāris, līdz 16.janvāra vakaram savas deklarācijas Mandātu un iesniegumu komisijai vēl nebija iesnieguši deviņi Saeimas deputāti — Valdis Birkavs (*Latvijas ceļš*), Ilmārs Dāliņš (*TB*), Roberts Milbergs (*TB*), Voldeņars Novakšānovs (*LZS*), Oļģerts Pavlovskis (*LC*), Aleksandrs Pētersons (*TB*, ārstējas slimnīcā), Indra Sāmite (*LC*), Joahims Zigerists, Jānis Lucāns (*TPA*). Iespējams, ka kāds no šiem deputātiem vēl paspējīs iesniegt savu deklarāciju komisijai vēl vakarā, taču līdz pulksten astoņpadsmitēm Saeimas bibliotēkā bija nogādātas tikai 90 deputātu deklarāciju kopijas.

Mandātu un iesniegumu komisijas priekšsēdētājs Māris Budovskis presē pastāstīja, ka komisija par laikus nodotām uzskatīšot arī 16.janvārī iesniegtās deklarācijas, jo 15.janvāris bijis svētdiena, kad valsts iestādes Latvijā nestrādā. Savukārt deputāts Valdis Pavlovskis vēstulē *Dienai* pautis nozēlu, ka «Saeimā vēl pastāv vecā padomju sistēma, kad Saeimas birokrāti sabiedrības intereses pakārto savām ērtībām». Viņš esot devies iesniegt deklarāciju 15.janvārī, jo tāds esot deklarāciju iesniegšanas termiņš, taču Saeimas kanceleja bijusi slēgta, tāpēc viņš ielicis deklarāciju Saeimas ienākšos dokumentu kastītē. «Ja 15.janvāris, kas ir pēdējā deklarāciju iesniegšanas diena, ir brīvdiena, tad tiem Saeimas darbiniekiem, kuru darbs ir deklarāciju pieņemšana, šajā dienā ir jāstrādā,» raksta deputāts.

V.Pavlovskis arī paskaidro, ka izpildot deklarāciju, viņam problēmas radījis apstākļi, ka viņam ir jānākumi un īpašumi ASV. Tāpēc viņš arī informāciju par savas pensijas nodokļiem saņēmis tikai sestdien 14.janvārī.

M.Budovskis atzina presē, ka formāli neesot institūcijas, kas kontrolēšot deklarācijas ierakstīšanu atbilstību iestādei, taču viņš izteica cerību, ka sabiedrība, kurai deklarācijas ir pieejamas, to spēšot izdarīt.

M.Budovskis arī apgalvoja, ka pret tiem deputātiem, kas nav izpildījuši deklarācijas, būšot tāda atbilstība kā pret tiem, kas nepildīja likumus. «Šā likuma nepildīšana dēļ kāds no deputātiem var arī zaudēt mandātu,» piebilda M.Budovskis.

VRM apturējusi Rīgas domes lēmumu

Valsts reformu ministre Vita Anda Tērauda apturējusi jau ceturto nelikumīgo pašvaldību lēmumu. Foto — Vitālijs Stipnieks, A.F.I.

Dzintra Āboliņa

Rīga, 16.janv. Valsts reformu ministre Vita Anda Tērauda pirmdienā izdevusi rīkojumu nr.4 «Par Rīgas domes lēmuma nr.830 «Par pabalstiem Rīgas mazuļģimīņiem izdevotajiem 1994./1995.gada apkures sezonā» 10.punkta apturēšanu».

Diena jau rakstīja par šo lēmumu, kurā noteikts, ka sakarā ar lēmumu, kurā ierosināta sarīkot triju Baltijas valstu prezidentu tikšanās, kur viens no apspriestajiem jautājumiem būs par robežkontroli.

kāpj likumu «Par valsts un pašvaldības palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā», kas paredz, ka sociālos pabalstus ir tiesības saņemt Latvijas Republikas pilsoņiem (viņu ģimēnēm), kā arī ārvalstniekiem un bezvalstniekiem, kas dzīvo un ir pastāvīgi pierakstīti Latvijas Republikā (izņemot personas, kam saskaņā ar likumdošanas aktiem ir tiesības uz termiņuzturēšanu atļauju) vai kam ir pastāvīgas uzturēšanās atļauja Latvijas Republikā.»

VRM konstatējusi, ka ir zināmas grūtības saskaņot Rīgas domes lēmumu 10.punktu ar Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām — ANO Cilvēktiesību konvenciju, kas nosaka, ka katram cilvēkam kā sabiedrības loceklim ir tiesības uz sociālo nodrošinājumu.

V.A.Tērauda uzsvēra, ka pagājušajā nedēļā Eiropas padomes politiskās komitejas padomes sēdē Parīzē, kurā izskatīta Krievijas eventālā uzņemšana ES, daži deputāti ierosinājuši, ka arī Latvijai vajag papildu kontroli sakarā ar Rīgas domes minēto lēmumu.

Skat. VRM aptur 8.lpp.

Saeimas deputāti tikušies ar Raņņihu

Juris Tihonovs

Rīga, 16.janv. Pirmdienas rītā Saeimas Čečenijas atbalsta grupas locekļi Juris Sinka, Andris Rozenāls un Tupešu Jānis tikušies ar Krievijas Federācijas vēstnieku Latvijā Aleksandru Raņņihu, lai pārrunātu Krievijas rīcību Čečenijā, presi informēja J.Sinka. Deputāti iesnieguši vēstniekam 61 Saeimas deputātu parakstīta aicinājumu Saeimai un Valsts prezidentam Guntim Ulmanim, kurā nosodīta Krievijas agresija Čečenijā.

Vēstnieks esot solījis šo vēstījumu nogādāt arī Krievijas valdībai. A.Raņņihš savukārt uzsvēris savas valsts valdības nostāju, ka konflikts Čečenijā ir Krievijas iekšējā lieta un ka Čečenijai noris cīņas ar iekšējām bandām. A.Raņņihš arī informējis, ka turpmāk paredzētas sarunas par iespējamu Čečenijas autonomijas palielināšanu. A.Rozenāls vēstniekam pautis viedokli, ka Latvijā vairākums iedzīvotāju nosodot Krievijas agresiju Čečenijā, jo tas esot karš pret tautu. Lai cīnītos pret dažām bruņotām bandām, kā to apgalvo Krievija, nevajagot izlietot vi-

su valsts moderno ieroču arsenālu. Krievijas vēstnieks atzinis deputātiem, ka Krievijas varasietāžu rīcībā nav pierādījumu par baltiešiem, kas karo čečenu pusē.

Krievijas vēstniecības Latvijā presē izplatītajā paziņojumā uzsvērts A.Raņņiha teiktais, ka Čečenija, kā to nosaka Krievijas konstitūcija, ir nedalāma Krievijas daļa, ko atzīt visas nopietnās starptautiskās organizācijas. A.Raņņihš tomēr atzinis, ka cilvēktiesību ievērošana esot starptautiska problēma. Pēc konflikta atrisināšanas precizēsot Čečenijas federācijas statusu.

Atlikta triju Baltijas valstu prezidentu tikšanās

Janis Kulmanis

Rīga, 16.janv. Vairāku apsvērumu dēļ Igaunijas prezidents Lennarts Meri lūdzis savus Lietuvas un Latvijas kolēģus atlikt otrdien, 17.janvārī, plānoto triju Baltijas valstu prezidentu tikšanos Jūrmalā.

Viens no iemesliem tiek minēts vairākas ārvalstu vizītes šai laikā. Patlaban domājams, ka atliktā tikšanās notiks līdz februāra vidum. *Dienai* pirmdienā sacīja prezidenta padomnieks ārlietu jautājumos Aivars Markots.

Pagājušajā nedēļā, sazinoties ar Igaunijas prezidenta kanceleju, *Diena* nesāņēja komentārus par jautājumu, kāpēc Igaunijas prezidents atteicis piedalīties prezidentu satietā. Prezidenta sekretāre apstiprināja, ka tikšanās noteikti būs, bet pagaidām vēl nav zināms, kad tā notiks.

Prezidentu tikšanās laikā paredzēts spriest par Baltijas valstu robežu režīma stiprināšanu, triju prezidentu kopējām uzdevumiem 1995.gadam, Baltijas bataljonu, starptautiskajām aktualitātēm.

Latvijas un Igaunijas prezidenti vēl pagājušā gada nogalē, pieņemot kopēju paziņojumu par aizturētajiem kurdur bēgļiem, ierosināja «visdrīzākajā laikā Jūrmalā sarīkot triju Baltijas valstu prezidentu tikšanos», kur viens no apspriestajiem jautājumiem būs par robežkontroli.

Laika ziņas

Šodien Latvijā mākoņains laiks, briēm skaidrosies. Nakti un no rīta vietām migla, bez nokrišņiem, uz ceļiem apledojums. Pūtīs dienvidu, dienvidaustrumu vējš ar ātrumu 4 līdz 9 m/s. Gaisa temperatūra nakti no -3° līdz -8°C, dienā no +3° līdz -4°C. Medicīniskais laika tips — II (labvēlīgs).

ĪPAŠUMS

Krišnaītiem konflikts ar mājas saimnieku

Uldis Rudaks

Tautā pazīstamā «Krišnaītu templā» iemītniekiem jau vairāk nekā pusgadu ilgst konflikts ar mājas saimnieku Jekabu Gailiti un pārvaldnieku Viktoru Krūkli, kuri vēlas, lai viņi māju atstāj. Savukārt krišnaīti māju atstāt nevēlas.

Kā Krišnas apzīnas kustība mājā iekļūva? 1990. gadā toreiz vēl tikai iespējams mājas saimnieks J. Gailitis uz Rīgas pilsētas TDP Izpildu komitejai adresēta iesnieguma pamata atceļās no sava nampašuma K. Barona ielā 56 «ar noteikumu, ja īpašuma tiesības uz šo māju tiek nodotas Krišnas apzīnas kustības Rīgas draudzei». «Toreiz uzskatīju, ka viņi būs labāki nekā «šņabja točka». Turklāt māja bija izpostīta 1990. gada 27. februāra ugunsgrēkā.» Dienai stāstīja J. Gailitis. Tobird viņš vēl nebija apstiprināts par mājas saimnieku, tāpēc izrēģināja lomu ligumā uzņēmās Centra rajona pašvaldības namu pārvalde nr. 2. Saskaņā ar 1993. gada 15. jūnija līgumu nr. 413 par neapdzīvotā ēku nomu izrēģināja šo namu nodod nomniekam — Rīgas Krišnas apzīnas biedrībai *Iskoon* — par nomas maksu 0,001 LVR mēnesi (tā norādīts līgumā). Līgumā minēts, ka nomniekam nomas telpas

jāzremontē līdz ēkas reālai pārņemšanai. Krišnas apzīnas biedrība māju izremontēja un pārvēja par templu. Pēc vairāk nekā četriem gadiem — 1994. gada 13. jūlijā J. Gailitis rakstā iesniegumu Rīgas Krišnas apzīnas biedrībai, kurā pasludina par anulētu savu 1990. gada iesniegumu. J. Gailiņa minētie iemesli sarunā ar *Dienu* — viņš esot šajos cilvēkos viļies, tie esot agresīvi noskaņoti, lietojot tabletes, neko nedarot un arī māju esot nolaidīši: regulāri applūdinot apakšējos stāvus, četras reizes savas neuzmanības dēļ esot izraisījuši ugunsgrēku. 1994. gada 14. jūlijā J. Gailiņa pilnvarotais pārvaldnieks V. Krūklis iesniedz Rīgas Krišnas apzīnas biedrībai rīkojumu nedēļas laikā atbrīvot kantora telpas otrajā stāvā un maksāt ires maksu 25 ASV dolārus par kvadrātmetru. Tobird J. Gailitis vēl nebija juridiski atzīts par mājas saimnieku. Divas dienas vēlāk — 15. jūnijā — ar Centra rajona tiesas spriedumu stājās spēkā Vasas Begunovas 1940. gada 30. jūnija rakstulais testaments, ar kuru māja novēlēja trim pašlaik jau mirušām sievietēm, viena no kurām ir J. Gailiņa sieva.

Turpinājums 5. lpp.

Krišnas apzīnas kustības Rīgas draudzei nampašnieks grip atprasīt ēku, jo viņaprāt, «tie esot agresīvi noskaņoti, lietojot tabletes, neko nedarot un arī māju esot nolaidīši». Foto — Normunds Mežiņš, A.F.I.

BUDŽETS

Prezidenta kanceleja pērk vienkāršos Volvo un Latvijas mēbeles

Anita Smojenska

Latvijas Valsts prezidents nupat ar ceļu žestu atteicās no algas paaugstinājuma. Saeimas deputāti to novērtēja ar skaidrām tantes cienīgām replikām — «es ar' tā varētu, ja man būtu tik liela alga» un «viņam jau nav jāmaksā par iri un transportu». Algu paaugstinājumu un nepaaugstinājumu uzskurinātā gaisotnē *Diena* painteresējās, kā visas trīs valsts varas struktūras (prezidenta aparāts, Saeima un Ministru kabinets) pagājušajā gadā tērējušas no budžeta piešķirtos, t.i., nodokļu maksātāju dotos līdzekļus. Šoreiz par Valsts prezidenta kancelejas izdevumiem.

Prezidenta kanceleja prasīja vairāk

Sākotnēji 1994. gada valsts budžeta likums Valsts prezidenta aparātam atvēlēja 399 000 latu, bet vajadzību izrādījās vairāk, nekā plānots, un gada laikā tika iztērēti par 90 000 latu vairāk. Kancelejas vadītājs Ivars Millers gan nepiekrīt šādām formulējumiem: «Mēs netērējām vairāk, mēs palīdzām papildus. Ja nebūtu saņēmuši, būtu iztikuši. Lidz gada beigām nebija naudas, rakstījām pamatojumu Finanšu ministrijai, un vispārējā kārtībā, apstiprinot to MK un Saeimā, budžeta likums mums piešķīra vēl 60 000 latu.» 30 000 latu iedevis MK no sava fonda, kad Guntis Ulmanis pirms Krievijas līgumu ratificēšanas devās konsultāciju braucienā pa Eiropas valstīm. I. Millers sacīja, ka centušies piemēroties sākumā piešķirtajam naudas daudzumam, bet prezidenta institūcija ir jauna, «mēs tikai sākam izprast tās funkcijas un pienākumus», un izrādījies, ka to pildīšanai vajag vairāk naudas.

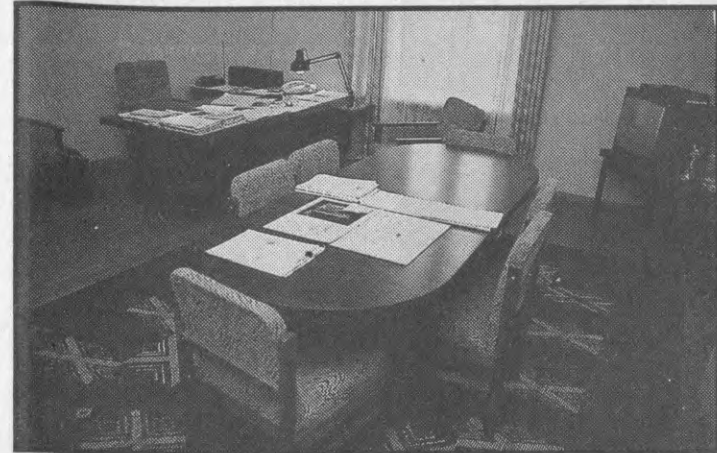
Lielākie izdevumi — braucieniem

Komandējumiem un vizītiem arī izdots visvairāk naudas — 108 500 latu. «Satversmē teikts, ka Valsts prezidents reprezentē valsti, un šiem mērķiem nākas tērēt daudz naudas,» saka I. Millers. Uz visiem pašukumiem un vietām prezidents nedodas. Konsultējoties ar Ārlietu ministriju, tiek izlemts, kuri ir sva-

rigāki. Pagājušajā gadā prezidents bija vizītes Itālijā, Vatikānā, Dānijā, Francijā, Lielbritānijā, Krievijā, Ķīnā, piedalījās ANO un EDSA darbā.

Par ko šādos braucienos maksā mūsu puse, par ko turieni, atkarīgs no vizītes. Piemēram, uz Ķīnu G. Ulmanis devās valsts vizītē, un jāmaksā bija tikvien kā par lidmašīnas iri un dāvanām. Neoficiāla delegācija (daudzās žurnālistu ieskaīto) gan izdevumus sedza no saviem vai savu labvēļu līdzekļiem. Ķīnas braucienam lidmašīna tika irēta no *Latvijas avioliņiņām*, bet uz Budapešti prezidents lidoja septiņvietīgā no firmas *Global Air Service* izrēģinātā lidmašīnā. Aviotransporta valsts pasūtījumam valdība bija izsludinājusi konkursu, kurš nez kāpēc nav beidzies, tādēļ šīs firmas izvēlētās pēc konsultācijām ar Satiksmes ministriju, stāstīja I. Millers. Daudz dārgāki ir darba braucieni. Piemēram, uzturoties ANO, jāmaksā gan par transportu, gan viesnīcu utt. Šādiem braucieniem Valsts prezidents saņem tādu pašu dienasnaudu kā pārējie valsts pilsoņi, dodoties komandējumos, proti, kāda noteikta LR likumā.

Bet brauc ne tikai mūsu prezidents, šurp brauc arī citi prezidenti. Par vidējiem varētu uzskatīt Polijas prezidenta Leha Valensas uzņemšanas izdevumus — 26 700 latu (viesnīca, ēdināšana, transports, ziedu, dāvana, bankets, tipogrāfijas izdevumi, tulkošana u.tml.). Bila Klintonā vizīte, kas izcēlās ar sevi-

Prezidenta kancelejas vadītāja Ivara Millera darba kabinets. Foto — Jānis Buls, *Diena*

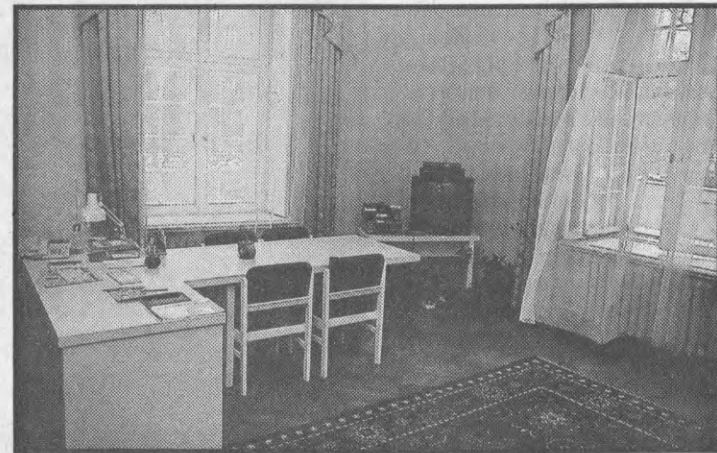
Ši darba telpa paredzēta prezidenta kancelejas lietvedei, bet pašas lietvedes pašlaik vēl nav

ķu pompu, prasīja vairāk līdzekļu, bet «vislētākā» izdevusies Portugāles prezidenta Mario Soaresa uzņemšana.

Pirka mašīnas un mēbeles

Pagājušogad aprīkotās un iekārtotās abas prezidenta mitnes — Maikapara nams un Jūrmalas rezidence. Ēku remonts (galvenokārt

Jūrmalā) prasījis 48 600 latu, inventāra iegāde (ieskaitot trīs auto) — 66 700 latu. Pie tam 33 120 latu samaksāti Maikapara nama istenajam saimniekam *Bankas Baltija* uzraudzības padomes priekšsēdētājam Aleksandram Laventam par iri. I. Millers cer, ka šā gada pavasarī prezidents varēs pārcelties uz Rīgas pili un tad šie ires izdevumi atkrītis. Gan vienā, gan otrā uzturēšanās

Prezidenta kancelejas vadītāja vietnieces Silvijas Dreimanas darba vieta

vietā pirktas jaunas mēbeles — Latvijas ražojuma un ne tās greznākās, saka kancelejas direktors. Tā kā vienā pirkšanas reizē neesot maksāts vairāk par 2000 latu, konkursu nav rīkojuši. (Valsts pasūtījumam, kas pārsniedz 2000 latu, jāriko konkurss.)

Kanceleja pagājušogad nopirkuši *Audi* un divus *Volvo*, arī bez konkursa. I. Millers sacīja, ka mašīnas nopirktas gada sākumā (lidz aprīlim), kad lēmums par valsts pasūtījuma konkursu vēl nebija spēkā. «*Volvo* ir vieni no vienkāršākajiem, bez speciāla aprīkojuma, bet *Audi* tikai astoņdesmitais un nevis simtais vai divsimtais,» *Dienai* sacīja I. Millers.

Kancelejai vēl ir dažas no Saeimas pārņemtās *Volgas* un prezidenta *Mercedes*, kurš nebūt nemaksā tautā izdauzinātos 500 000 dolāru, bet gan par 40 000 latu (73 500 dolāru), teica I. Millers. 44 000 latu gada laikā kanceleja samaksājusi Saeimas autobāzei par autotransporta uzturēšanu, degvielu un trūkstošo auto nomu. Lai šo trūkumu novērstu, šogad kanceleja meģinās nopirkt vēl kādu braucamo.

Prezidenta institūcija apaug

Gada laikā prezidenta aparāta štata vidēji bijuši 50 darbinieki (padomnieki, kancelejas darbinieki, sekretāres, grāmatveži, sētnieki u.c.), kuru vidējā alga bijusi 102 latu (nerēķinot pašu prezidentu). Kopā štata un ārštata darbiniekiem algas izmaksāti ap 78 500 latu.

Pagājušā gada izdevumu atskaitē kanceleja atsevišķi izdalījusi dāvanu ANO Latvijas zālei — gobeļenu par 10 000 latu.

Šogad Valsts prezidenta kancelejas izdevumi budžeta likumā pieauguši par 59%. Pats prezidents šogad nebūs labāk atalgots, taču viņa darbinieki, iespējams, saņems lielāku samaksu. Valsts budžeta likumā paredzēts prezidenta kancelejas darbinieku algu paaugstinājums, lai gan I. Millers *Dienai* teica, ka viņam par to vēl nekas nav zināms. Arī pašu darbinieku būs par trīspadsmit vairāk — šogad darbu sāks drošības padomes sekretariāts, vēl daži padomnieki (pašlaik prezidentam ir četri padomnieki), sekretāres, kādu cilvēku pieņemot darbā Triju Zvaigžņu ordeņa domē. ♦

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI Reklāmas nodaļa: Rīgā, Šķūņu ielā 12/14. Tālr. 221133

THE CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITY FOUNDATION POST-GRADUATE SCHOLARSHIPS FOR THE ACADEMIC YEAR 1995-96

OUTSTANDING STUDENTS are encouraged to apply for admissions to Masters programmes (MA, LL.M, M.Sc) in a variety of fields at the Central European University, a uniquely international institution based in Budapest, Prague and Warsaw, 3 of the liveliest intellectual and cultural centers of Europe. The Faculties include international academic figures from the US, Britain and other European countries working together with leading scholars from the region. Top students from 47 countries East and West have studied there over the last 4 years. The language of instruction is English. There are fully equipped student dormitories in both Prague and Budapest. UP TO 500 SCHOLARSHIPS are offered to good candidates from Central and Eastern Europe and countries of the former Soviet Union, including waiver of the USD 8,000 tuition fee, housing and travel costs and a monthly allowance. Full or partial scholarship help is also available for top students from the rest of the world to study for the following degrees:

Budapest: MA degrees in History of Central Europe, Medieval Studies, Political Science and Law, Business Law, all accredited by the Regents of the State of New York, M.Sc. (Modular Course) in Environmental Science and Policy accredited by Manchester University (UK).

Prague: MA in International and European Studies accredited by the Open University Validation Services of the United Kingdom (UK) Proposed MA degree in History and Philosophy of Art and Architecture to be accredited in New York.

Warsaw: MA in Sociology accredited by Lancaster University (UK). 2-Years Masters programme: MA degree in Economics, for the 1995-1997 academic programme as follows: first academic year: Essex University, U.K. second academic year: Budapest

Minimum entry requirements: a university degree and good English proficiency (TOEFL). All applications must be received by 1 February.

Western Scholarships. The CEU has Special scholarship arrangements with the universities of Oxford, Cambridge, London, Manchester in the UK, Chicago, Columbia, Berkeley, Rutgers in the US and many others in Europe, such as EUI Florence. Assistance is offered to promising CEU students in obtaining places and funding for further study, particularly at the PhD level.

For details and application materials please contact: The Soros Foundation - Latvia, K. Barona Str. 31 From 14.00 to 17.00

Firma pārdod visa veida DEGVIELU. IESPĒJAMA PIEGĀDE.

Tālr. 610025, 610951, 8-29-343683.

Spēju zāle **Admirāļu klubs** Rīgā, Blaumaņa ielā 8. Šī talona uzrādītājam — 1 lats spēles uzsākšanai pie spēļu automātiem katru dienu no plkst. 10 līdz 14.

IZSTĀDES KOLEKCIJA

A&A

MĒBELES de LUXE

VEIKALS - SALONS: RĪGA, AVOTU 4 t. 217883, 281864

Naturalizācijas pārvalde saskaņā ar Pilsonības likuma 12.pantā 3. un 4.punktā **IZSLUDINĀ ATKLĀTU KONKURSU UZ MĀCĪBU LIDZEKĻA UZRAKSTĪŠANU LATVIJAS VĒSTURĒ.**

Tajā jāatspoguļo Latvijas vēstures galvenie posmi atbilstoši pārbaudes programmai, kā arī jāsniedz komentāri par Latvijas Republikas Satversmē un Latvijas Republikas konstitucionālajā likumā *Cilvēka un pilsoņa tiesības un pienākumi* ietvertajām normām.

Informācija par konkursa noteikumiem pa tālr. 286589. Pieteikumus iesūtīt vai iesniegt līdz 28.01.1995. Brīvības bulv. 36, 446.iestaba, Rīga, LV 1520.

BOIKO

Firma **BOIKO** piedāvā dažādus iesaiņojuma materiālus: polietilēna plēvi, krāsainus maisījumus ar un bez rokturiem, iesaiņojumus ziediem.

Vienreizējās lietošanas traukus: šķirviņas, glāzes, galda piederumus u.c.

Pernavas ielā 42 tālr. 295714

PRIEDES UN EGLES ŽAGBALĶI

Firma iepērk labas kvalitātes priedes un egles žagbalķus. Svaigi žagētie (bez trapes), likumainība ne vairāk kā 1%, atzaroti pēc standarta.

Garumi: 5,10 + 0,10 m (virsmera), 4,20 + 0,10 m (virsmera).

Tievgaļa caurmērs: a) 14 cm un lielāks, b) 16 cm un lielāks.

Cena: 21-24 Ls/kub. m + 18%, ar piegādi firmas žagētāvā. Samaksa tūlītēja. SIA *Latvia Timber International Ltd.* Meža ielā 2, 4000 Limbaži. Tālr. 240-21299.

Saldus virsmežniecība izsludina krājas kopšanas cirsmu izsoli

Zvārdes mežniecībā. Ar izsoles noteikumiem un cirsmām var iepazīties Saldus rajona Zvārdes pagasta Zvārdes mežniecībā, tālr. 238-29621 (darbdienās no plkst. 9 līdz 12, līdz š.g. 10.februārim). IZSOLE NOTIKS Saldus rajona Novadnieku pagasta Mežvidos, Saldus virsmežniecībā š.g. 17.februārī plkst. 10.

Latio AICINA PIETEIKTIES

PIEREDZĒJUŠU SEKRETĀRI DARBAM AR KLIENTIEM un SEKRETĀRI - OPERATORI DARBAM AR MS Word for Windows, MS Excel for Windows

IEPRIEKŠĒJĀS DARBĪBAS APRAKSTU (CV) LŪDZAM SŪTĪT LĪDZ 21. JANVĀRIM, a/k 87, Rīga, LV-1047

«VABEN» RKS DABISKA AKMENS izteiksmība un neatkarojamība — TĀ IR JŪSU IZVĒLE

Klājam akmens plāksnes uz fasādem, kāpnēm, grīdām, sienām, kaminim, palodzēm.

Apdāres plāksnes no marmora, granīta, gliemežnicu ieža, šūnakmens, dolomīta.

Ruberoids, cinkotais un melnais skārds

Tālr. 612630, 619131. Rīgā, Kuģu ielā 26, 318. kab.

Sikvairumtirdzniecība

CAMEL

KU LLTT — cigarešu oficiālais importētājs un izplatītājs.

Camel	Salem
Camel 100'S	Salem 100'S
Camel lights	Magna
Winston	Monte Carlo
Winston lights	More
	More menthol u.c.

Lēti! Vairumā — atlaidēs!

IZNOMA

Trīsstāvu ķieģeļu namu Tallinas ielā, 157 m². Tālrunis 217674 (otrdienās, trešdienās, ceturtdienās no plkst. 13 līdz 18).

Firma pārdod rūpnīcas **SNAIGE**

Iedusskapjus, saldētavas, vitrinas. Zemas cenas. **Garantija 1 gads.** Vairumprīcējiem atlāide pēc vienošanās, iespējama pēcmaksa.

Piegāde visā Latvijā. Tālr. 286151.

GUMIJAS ZIMOGI FIRMA L.G.V.

VEIDLAPAS, VIZĪTKARTE

287540 285560

RĪGA, BLAUMAŅA IELĀ 38/40, 3.stāvē, 38.k.

Pārdod iedusskapjus un saldētavas kameras **SNAIGE** iepakojumā, ar piegādi. Tālr. 557817.

Vecrīga piekļūdis rudi svitains kaķis. Tālr. 221133.

JŪS VĀRĒSIET IZMANTOT TO JAU IZEJOT NO VEIKALA

MOBILIE TELEFONI

NOKIA, DANCALL, MOTOROLA SPECTRONIC

VEIKALA K. BARONA 16/18. TĀLR. 287517. TELEFUNKEN

SAKĀRUS NODROŠINA L.M.T.

TEĀTRIS

Klausīt mammu vai neklausīt — tāds ir jautājums

Blaumaņa Uguni Dailē teātrī

Valda Čakare, speciāli Dienai

Kas isti ir Blaumaņa Kristīne un Edgars? Viņa — augšupvirzītais ētiskais spēks, viņš — muižas un paša nenosvērtās dabas dūksnāja brīdējs? Bet varbūt abi ir vienlīdz stipri, nepakļāvīgi un patmilīgi raksturi, kas tiecas pacelties pāri dzīves materiālajiem un garīgajiem spaidiem: Edgars — ar dumpīgu pretestību, Kristīne gluži otrādi — ar skrupulozu sabiedrības ētisko normu un aizspriedumu ievērošanu. Un kurš kuru te glābj? Kristīne Edgaru? Bet varbūt Edgars Kristīni — no meliem, liekulības, neuzticības savai sirdij?

R.Blaumaņa Uguni Kristīne — Esmeralda Ermale, Vešeriene — Marina Janaua. Foto — Jānis Deīnats

Šķiet, ka Juri Kalniņu, kurš pērnā gada nogalē uz Dailē lieš skatuves iestudējis Blaumaņa Uguni, šie katram Edgara un Kristīnes milas stāsta interpretācijām hrestomātiski svarīgi jautājumi interesējuši visai maz. Kaut kas cits bijis nozīmīgāks. Kas tieši, to pat pēc vairākkārtējas noskaidrošanas grūti pateikt. Izrādē plūst gludi kā irstoši zeķes valdījumi un liecināca, ka luga būtu izlasīta, lai veidotu savu, noteiktu tēlu attiecību modeli un vienotu pasaules skatījumu. Alaines muižas dzīve

rēni kārtotas savrupos fragmentos, kuru konkrētais risinājums un patiesīguma pakāpe atkarīga no aktieru talanta, intūcijas un spējas iekodēt tēla ārpus teātra sienām vilnojošo realitāti. Vienotas pasaules radīšanu nav sekmējusi arī sadarbība ar

scenogrāfi Inesi Pētersoni un kostīmu māksliniecei Kristīnei Pasternakai. Divos stāvos izkārtotā skatuves telpa atstāj ilustratīvu un arhaisku iespaidu. Kamēr muižas kalpotāji rosās apakšstāvā, augšā savā kabinetā garlaicokas barons Mēvenšterns, mēmi un

uzbāzīgi atgādinot, kurš te dzīves istenais saimnieks un situācijas noteicējs. Kabineta siena un Alaines muižas parka koki vidēji rūpīgi uzgleznoti uz nerūpīgi nogludināta audekla, bet zem pelekām saimniecības telpu velvēm izvietotas pavisam istas mēbeles — galdi, krēsli, kumodes, ko vieglā pustūstā, Artura Maskata komponētā vālsim skanot, kautri pārnēsā skatuves strādnieki un rekvizitors. Kopā tas viss sader kā spēkis ar saldenu pienu.

Kostīmi šķiet veidoti ar nolūku neiet Blaumaņa vēlmju un iestudēšanas tradīciju pavadā. Edgars atsavināts no obligātā sarkanā krekla un vietā dabūjis tautiski dzeltenbrūnu žokeja gērbu, kura piegriezums neizdevīgi izceļ abu Alaines zirgu puīša tēlotāju virišķīgi nobriedušo augumu smagnējību. Kristīnei priekšāuta plīstētā apmale nemitīgi atlocījies, zaļumballes blūzei daudzās paralēlās ielocēs Jengani nokārusās. Bet vislielākie pārsteigumi sastopami perifēro tēlu garderobē. Kad uz skatuves pirmo reizi uzņāk Juris Frinbergis modīgiem bārdas rugājiem apaugušo vaigu un viscaur balts kā dievādēls (adito vesti ieskaitot), cauri

smadzenēm izskrien jautājums — nez, kas tas? Blaumanim taču tāda nav. Izrādās — ir gan Akmentīņš. Otrs grūti atšifrējams inkognīto — Ivāra Kalniņa gaišpēlējā dēdija uzvalkā un platmalē sapucētāis Frīšvagars. Nav jau runa par to, ka kostīmi nedrīkstētu noārdīt iesīkstējušus vizuālos priekšstatus. Nejedzīgas neatbilstības sajūta rodas no konsekvences trūkuma, jo konkrētajai vietai raksturīgais gērbšanās stils un tēla daba atsevišķos kostīmos respektēta, citos — ne.

Versijas par Edgara un Kristīnes attiecību raksturu mainās līdz ar galveno lomu tēlotājiem Esmeraldū Ermali un Hariju Spanovskū vai Agnesi Zeltiņu un Juri Žagaru. Ar nodomu lietoju vārdu «attiecības», jo «mīlestība» diez vai piedien tam, kas saista partnerus katrā no abiem dūtiem. Esmeraldas Ermale Kristīne ir pāraugmeitene — skaista (tikai tumšās parūkas nepieciešamība gan ir neatminama mikla), dziļu, metāliski skanīgu balsi, pašapziņu teicamnieces stāve. Ne jau Edgars sabango viņas džeškes mieru, bet mātē, Marinas Janauas vešeriene, varmācīga un valdonīga sieva, kurā pavidī kaut kas no Mēdejas.

Tumšās, valīgās drānas plandlīdzīgi grieķu tunikai, palēninātās kustībās un balsi monumentāls svinīgums. Viņas asaru mūzika lāsta klājas pāri Kristīnes dzīvei, tālab Edgars Kristīnei vajadzīgs tikai kā arguments pret māti, kā pierādījums pareizas dzīves iespējamībai. Šādā kontekstā gandrīz vai komisks liekas Kristīnes dotais jāvārds Akmentīņam — tāda sika atspēlēšanās par to, ka izgāziesies triju sieviešu un nikulīgā inteligentīna Aldera iecerētā zirgu puīša pāraudzināšanas kampaņa. Taisnību sakot, nevis Edgars, bet Akvelinas Līvmanes Horsta madāmā, kurai piemīt garīgs aristokrātiskums un smalkjūtība. Bet Jura Žagara inteligentais, flegmatiskais Edgars, kā liekas, visvairāk cieš no nepamatotās dzērāja reputācijas un, tā kā viņam jāstrādā par zirgu puīsi, tāpēc meklē smalkajā Kristīnē drīzāk sabiedroti, ne milotu sievieti.

Uz nenotikušās mīlestības fona par uzdevuma galveno enerģijas (fiziskās, ne garīgās) avotu kļūst sociālās attiecības. Daudz kas tajās ienāk tieši «no ielas», no šodienas aktualitātēm. Gan Kristīnes apdomīgums par nākotni, ko tik svarīgi nodrošināt, gan nacionāla jaunbārdnieka Akmentīņa uzdrīkstēšanās runāt ar Āra Rozentāla delikāto (līdz zināmā robežai) baronu kā līdzīgam ar līdzīgu. Starp citu, Akmentīņa nedabisko pašsavaldīšanos mīlestības lūdzēja lomā Jurim Frinbergam izdodas padarīt itin dabisku. Negaidīti svarīgu vietu izrādē ieņem Māra Pūra Alders, kurš (vilšus? nevilšus?) kļūst par zīmī tām pārmaiņām, kas notikušas ar inteliģenci mūsdienās. Alders nevarīgi dižjāgs, pagēri finansālu atbalstu no barona, draudzību no Edgara, cieņu no muižas ļaudīm, bet, to darot, viņš kļūst nepatīkams. Kā visi cilvēki, kas no sevis kaus un netic sev. Toties muižas purva atveidojumā ir ļoti daudz no «mūžības» primitīvu priekšstatus nozīmē. Jāna Paulčello Viskreli, Ivāra Kalniņa Frīšvagars un Pētera Liepiņa Sutka liekulība, alkatību un intrīgu kāri nes sev pa priekšu kā vizītkarti. Šķiet, ka šajā teātrī neviens neko nav dzirdējis par Alfrēda Jaunušana un Māras Kīmeles centieniem muižas purvu skatīt vispirms kā normālu cilvēku, nevis komiskus monstrus.

Tomēr iestudējums ir risinošs. Tas liek pārslāstīt Blaumaņa lugu. Un konstatēt to, ko nav iespējams konstatēt izrādē — Blaumanis ir ļoti labs dramaturgs.

Agneses Zeltiņas graozā, ēteriskā Kristīne muižas kalpotāju vidē šķiet absolūti neiederīga.

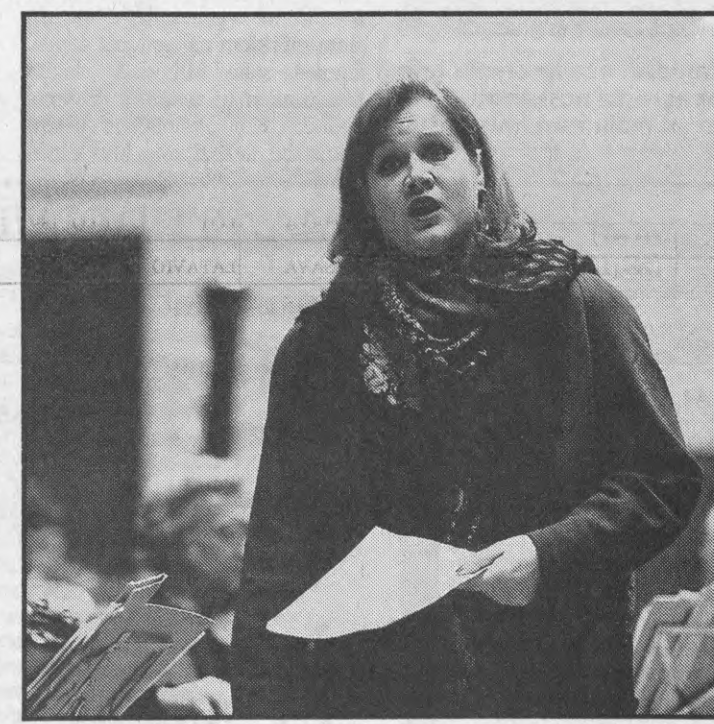
REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

MŪZIKA

Koncerts — veltījums 1991.gada janvāra notikumumu atcerei

Ilgonis Ūpenieks, speciāli Dienai

15. janvārī Latvijas Universitātes aulā notiks Operas mākslinieku koncerts — veltījums 1991.gada janvāra notikumumu atcerei. Kā jau šādā reizē klājas, pasākumu ievadīja uzruna — Saecimas deputāte mācītāja Aida Prēdele aicināja neaizmirst tos, kuri pirms cētriem gadiem upurēja visdārgāko — dzīvību. A.Prēdele uzsvēra, ka janvāra notikumi atklāja tautas garīgo spēku un skaidrību. Tā ir jāsaglabā un jākopj. A.Prēdele uzsvēra, ka mūzika spēj izteikt ar vārdiem nepasakāmo, un aicināja ar tās palīdzību vērsties pie Visaugstākā, pateicoties par parādīto žēlastību.

Kristīne Zadvovska, viena no jaunās paaudzes māksliniecēm koncertmēģinājumā. Foto — Raitis Puriņš, Diena

Koncertā piedalījās visu paaudžu mākslinieki — no Kārļa Zaķa līdz Naurim Puntulim. Tā kā pasākums bija vienaldīgs, katrs no solistiem reprezentēja ar vienu operfrAGMENTU. Netika aizmirsti arī orķestris — skanēja A.Jurjāna *Barbarola* un E.Dārziņa *Melanholiskais valsis*, E.Griģa mūzika H.Ibsena lugai *Pērs Gints*. Kā parasti, A.Viljūmanis orķestri vadīja droši un pārliecinoši. Bija patīkami dzirdēt, ka orķestramturo solo vietās *Barbarolā* un *Melanholiskajā valsī* izskanēja augsti profesionāli.

Katrs solists centās veikt savu uzdevumu godprātīgi, lai cik liels (vai mazs) tas arī būtu. Nevienas pašmērķīgi nedemonstrēja savas vokālās iespējas, bet tiecās atklāt

izpildāmā darba saturu. K.Zariņš godam tika galā ar grūto tenora solo no Dž.Verdi *Rekvīema* (*Ingemisolo*). Sergeja Martinova sniegums vienā no basam rakstītajām vispopulārākajām arijām (Filips no Dž.Verdi *Dona Karloza*) bija cilvēciski dziļš un mākslinieciski pārliecinošs. Freda Kalēja ciešanu plūstā Mārgarēta (A.Boito *Mefistofēls*) atklāja sievieti, kura arī spējis un nožēla nezaudē pašcietņu, nekļūst sika. Labi, ka soliste necentās īpaši izmantot savas balss plašumu un spēku un dziedāja apvaldīti. Tādēļ iespaids bija vēl emoci-

nāls. Angelinas Volakas dziedājums (Leonoras ārija no G.Donice *Favorites*) bija vokāli un stilistiski izturēts. Karmenas Radovskas Zibelis (*S.Guno Fausta*) valdzināja ar savu neviltoto dabiskumu un eleganci. Līlija Greidāne E.Griģa *Solveigas sūpudziens* atklāja šīs sievietes dvēseli un būtību — mīlēt, žēlot un piedot (vienīgā solodziens koncertā). Vitas Jaunzemes Laurēta (Dž.Pučīni *Džanni Šiki*) nedaudz par smagnēju. N.Puntuļa dziedātajā Maksī no K.M.Vēbera *Burvju strēlnieka* pieņūruka iekšējās attīstības. Šajā ārijā atklājas jauneklā nemiers, nedrošība. Tas nav tikai melodisks dziedājums, bet arī dramatisks lirisks monologs. Kristīnes Zadvovskas Šarlotei (*Z.Masne Verters*) vajadzētu atrast kādu raksturīgu vaibstu, tehniski sniegums bija labs. Uldis Leiškalns savam Volframam (R.Vāgnera *Tanheizera* 3.cēliens) nav vēl atradis to piesietu, kas dziedājumu padara gan reālu (Volframa jūta atainojums), gan iracionālu. Romana Polissodova Zaratro (*V.A.Mocarta Burvju flauta*) arī būtu vēlams vairāk iracionāls, bez kā šī partija grūti izpildāma (arī viss komponista darbs kopumā). Tāds, lūk, bija mūzikālais veltījums nesenaimejam vēstures notikumiem. Jāsecina, ka koncerts klausītājiem nelika vilties, jo visi darīja savu darbu pēc labākās sirdsapziņas. Un tas jau arī ir galvenais.

GRĀMATA

Kad mīlestība kļūst bīstama dzīvībai

Māra Misija

Daniela Stīla savus romānus raksta pa naktīm. Viņa tos iepriekš sīki neizplāno, raksta no sirds un tie, kas virkņējas iztēl. Dienā viņa pieder deviņu bērnu ģimenei. Pieci bērni dzimuši viņas pēdējā, ceturtajā laulībā; pūrā viņai un vīram bijuši katram pa diviem bērniem. Rakstniece ir rūpīga māte, dažreiz caurām dienām staigājot ar mutautīnīm kabatās, nemitīgi kādam no bērniem noslaukot degunu. Viņas gada ienākumi ir 25 miljoni dolāru, bet gadā viņa uzraksta divus vai trīs romānus, kuri tūda nokļūst bestselleru sarakstā. Populartāte viņai traucē. Lasītāji viņas pašas tēlu izveidojuši līdzīgu romānu galvenajam varonēm. Taču ikdienā klusā, bīklā un vienkāršā Daniela Stīla cieš no šī monstra, kam tik maz līdzības ar viņu pašu.

TIKAI VIENREIZ DZĪVĒ

māna galvenā varone Dafne Filda arī ir rakstniece. Ziemassvētku naktī, kas viņai ir liktenīga, jo kādos Ziemassvētkos ugunsgrēkā iet bojā viņas vīrs un meitiņa, Dafne, dodoties prom no viesībām, pakļūst zem autobusa. Sākas ciņa uz dzīvību un nāvi. Bet ar nāvi, tāpat kā ar mīlestību, Dafnei ir īpašas at-

romāns, kā noprotat, nepretendē uz lielo literatūru. Tomēr tajā ir virkne psiholoģiski saistošu situāciju, pārliecinošu pārspriedumu par bestselleru literatūras industriju, tomēr labāk pašam apgūt vienu otru šādu paraudzījumu. Vērtības izjūta taču rodas salīdzinot. Un reti kurš, bezmiega mocīts, lasīs Hermani Hesi vai Tomasu Mannu.

Kļūdu labojums

Laikraksta *Diena* 16.janvāra numurā rakstā *Mēs visi atceramies Noru* autora vairs dēļ ieviesusies kļūda: Noras Bumbieres māsa ir Māra, kura atradās skatītāju zālē, nevis Inese Bumbiere, kas koncertā dziedāja dziesmu *Lietus lāsērs*.

Rakstā *Varam meibaltu bildi padarīt krāsainu* otrās rindkopas beigās lasāmas šādi: «Meibaltās reprodukcijas var izgatavot jebkurā palielinājumā un pamazinājumā, panākot gaišāku vai tumšāku toni.»

Advertisement for The Soros Foundation - Latvia. It describes a project program for grants, infrastructure, and education. Contact information is provided.

Advertisement for a business representation and family business. It lists services like real estate and business consulting. Contact number: 276642.

Advertisement for a timber company, SIA LATVIA TIMBER INTERNATIONAL. It offers services for log buyers and has contact info at Limbazi.

Advertisement for a legal and financial services firm. It lists various services like legal representation and auditing. Contact number: 286589.

Advertisement for 'TĒRAUDA DURVIS' (Timber Doors). It offers a three-day service for door installation. Contact numbers: 249479 and 249747.

Advertisement for JEDE, a Swedish firm. It offers services for agents and has contact info at Brīvības iela 266.

Advertisement for VERNERS, a furniture store. It offers a wide range of furniture and home appliances. Address: Brīvības iela 106.

Advertisement for Vidzemes reģionālais pensiju fonds. It offers pension services and has contact info at Brīvības iela 266.

Advertisement for MCMK mobile phone services. It offers mobile phones, telefax, and other services. Address: Rīga, Meistaru iela 21.

Advertisement for SIA Ritols, a flooring company. It offers services for concrete and polymer floors. Contact number: 225954.

UZZIŅAS

TELEFONAKCIJA

LIDMAŠĪNU REISU SARAKSTS

NO LIDOSTAS „RĪGA“

JANVĀRIS '94

UZ LIDOSTU „RĪGA“

Table with columns: Lidosta, Aviokompānija, Reisa nr., Izlidošanas diena, Izlidošanas laiks, Ielidošanas laiks. Lists flight routes to various cities like ANAPA, BERLĪNE, FRANKFURTE, etc.

Table with columns: Lidosta, Aviokompānija, Reisa nr., Izlidošanas diena, Izlidošanas laiks, Ielidošanas laiks. Lists flight routes to various cities like ANAPA, BERLĪNE, FRANKFURTE, etc.

• Sarakstā norādīts vietējais ielidošanas un ielidošanas laiks.

INFORMĀCIJA PAR LIDOJUMA NOTEIKUMIEM, BIJĒŠU REZERVĒŠANA UN IEBĀDE AĢENTŪRAS:
→ "VIA RĪGA" K.Barona ielā 7/9. Tālr. 285901, 285614.

KRIEVIJAS GALVENAS AVIOPĀRVADĀJUMU AĢENTŪRAS PĀRSTĀVNICĪBA:
→ "IRBE" K.Valdemara ielā 45. Tālr. 334423, 332072.

Table of airline agents: Via Riga Travel Agency, LATVIAN AIRLINES' CARGO SERVICE, VALSTS AKCIJU SAĒMEĢĪBA, etc.

ĪPAŠUMS

Krišņāņiem konflikts ar mājas saimnieku

Turpinājums no 3.lpp. J.Gailītis bija pieteicies kā mantinēks, bet 1994.gada 16.augustā denacionalizācijas komisijā viņam denacionalizācija atteikta.

vēlējies runāt, bet vēlāk teicis, ka tā ir viņa apsardze. Vēlāk puiši paši būvēta par templi un izdevīga ar ka vēlas šo māju irēt savam biznesa vajadzībām, intervijā Dienai stāsta...

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

Valsts transporta uzņēmums VALMIERA. Piedāvā tūrisma firmām un individuālajiem pasūtītājiem KOMFORTABLUS AUTOBUSUS Mercedes un Volvo braucieniem uz Eiropas valstīm.

Pēdējās dienas parādījusies vēl viena ieinteresētā persona, kas varētu pretendēt uz trešdaļu mājas — tā ir mazmeita vienai no trim testamentā minētajām jau mirušajām sievietēm.

Par sertifikātiem nevar privatizēt to, kā nav

Sarma Kočane

Dienmēž Rīgas domes dzīvokļu komitejas priekšsēdētāji Signei Porīterei uz lielāko daļu no nemītīgajiem iedzīvotāju telefona zvaniem bija jāatbild: «Neko iepriecinošu jums pateikt nevaru.»

Signe Porītere. Foto — Raitis Puriņš, Diena

Vienā istabā dzīvojam četri cilvēki, es esmu vientuļā māte, gribētu ar savu bērnu tomēr dzīvot atsevišķi. Stāvēju rindā uz kooperatīvo dzīvokli, bet kooperatīvs izputēja, dzīvokļus kāds nopirka un tagad pārdod par pasakainām cenām.

Ir trīsistabu dzīvoklis, bērni pierakstīti pie tēva, bet māte ir pierakstīta citur. Tēvs bieži lieto alkoholu, bet vecāki nav šķirušies. Kādas nepilngadīgajiem bērniem ir tiesības uz šo dzīvokli?

Ja jau ir īpašnieks, tad viņš arī atbild. Taču es aizbraukšu pie jums un apskatīšos, ko varam līdzēt. Vai ir iespējams irēt dzīvokli no pašvaldībām vai namu pār-

das dzīvoklis! Kā var nopirkt dzīvokli? Denacionalizētājās mājās, izsolēs, kā arī kooperatīvos dzīvokļos. Sertifikātu likums ir galīgi nepareizs.

Mans vīrs ir represētais. Vai pastāv atsevišķa rinda represētajiem? Ir, bet viss atkarīgs no dzīves apstākļiem.

Man ir 70 gadu. Es gribu pierakstīties pie meitas. Pašlaik dzīvoju kopā ar dēlu. No kura laika jūs dzīvojat pie dēla?

Kādas 30 gadus. Meita dzīvo avārijas mājā, tur dzīvo daudz cilvēku. Ja meitai iedods dzīvoklis, es arī varbūt dabūšu sev istabu.

Tādā gadījumā gan jūs nepierakstīs. Bet vai par sertifikātiem nevarēs kaut ko nopirkt?

Tikai savu dzīvokli un tos, kuri būs brīvi. Dzīvojam pieci cilvēki divstābu kooperatīvajā dzīvoklī. Vai varēsim kaut ko nopirkt par sertifikātiem?

ATPŪTA

Skārleta arī TV ekrānos?

Skārletu O'Haru, pilnasinīgu un valdzinošo grāmatas Vējiem līdzī varoni, gaida jauna piedzīšana, ceturtdā pēc skaita.

Pirms sešiem gadiem desmitiem Margaritas Mičelas radošā iztēle viedotā zaļacinā, pievilcīgā sievietē 1939.gadā sāka savu dzīves ceļu uz ekrānu.

Bet 1991.gadā Skārletas dzīvi literatūrā turpināja Aleksandra Riplija, piedāvājot jaunās sievietes tālākā likteņa versiju. Tagad Skārleta gatavojas startēt mazajā ekrānā: astoņu stundu garais televīzijas seriāls sākas no vietas, kur savu stāstījumu beidza Margarita Mičela.

Margaritas Mičelas mantinieki tiesības izlaist Amerikas tīrū Vējiem līdzī turpinājumu pārdeva par 5 miljoniem dolāru. (Starp citu, daļrījumu slēdzo, netika pems vērsi apstākļi, ka romāna autore savulaik kategoriski pretotās jebkādam meģinājumam turpināt stāstījumu par Skārletu.)

Lai iegūtu tiesības uzņemt filmu pēc Riplijas romāna, Starptautiskais teleproducentu konsorcijs samaksāja vēl lielāku summu — 8 miljonus. Taču pieredze rāda, ka ieguldīt naidu «Skārletas lietā» atmaksājas: filma Vējiem līdzī bija ieinteresīgākas kases gabals kino vēsturē.

Tāpat kā pirmo filmu radot, arī šoreiz vislielākās grūtības sagādāja Skārletas lomas atveidošanas meģinājumi: mīļonu skatītāju uzdevrē viņas tēls nesaraujami saaudzis ar klasisko Vivienas Līveidolu. Taču galvenajā jautājumā televīzijas autoru uzskats bija vienots: arī šoreiz loma jānodod mazpazīstamai aktrisei.

Meklējumu gaita notika mūsdienīgu garā. Konkursā Miss Skārleta-92 sacentās divdesmitstokstoš meģinātājas, tomēr diezgan vēsi. Kas Skārletu sagaida TV ekrānos? Pēc ārzemeju preses materiāliem — Ziedonis Lešinskis

Krustvārdu mīkla

Sastādījis Andrejs Plociņš. Crossword puzzle grid with numbers 1-40.

Horizontāli. 1.Iesakāni dzeltenas. 6.Žūt. 9.Auglības un veselības dieviete seno ēģiptiešu mitoloģijā. 10.Skaidras, tīras. 11.Dokuments, kas apliecina, ka kaut kas ir saņemts. 12.Mērķēt. 13.Kuģa kravnesību raksturojošs lielums. 14.Seno grieķu un romiešu rēķinu galdiņš. 17.Pilsēta Beģijā, kur 1915.g. vācieši pirmoreiz lietoja ķīmiskos ierocius. 19.Persona R.Blaumana luģa Skroderdienas Silmačos. 23.No sacīta redzama vai dzirdama zīme. 24.Zemes ziemeļu polārais apvidus. 26.Atlīdzinājums par kaut ko. 30.Kanādas eskimosu ziemas mitrisi norādījums no slavas augstumiem, viņa neko citu kā netiksmi neizjuta. «Viņš ir slinks un dumjgs kā cilvēks un nejutīgs kā akteris.» tā Vivienai Līzei teicās par visas pasaules sieviešu apjūsmoto Klārku Geiblu.

Vakardienas krustvārdu mīklas atrisinājums. Grid with solutions for the crossword puzzle.

Melburnā Neilande sāk ar zaudējumu

Sācies Austrālijas atklātais čempionāts tenisā. Dāmu vienspēļu pirmajā kārtā jūrniece Larisa Neilande tikās ar vācieti Veroniku Martineku un zaudēja ar 5:7 un 3:6.

Pārdaugava atkal zaudē

Vakar Kazanā pret vietējo Itiļ otro izbraukuma spēli Starpvalstu hokeja līgā šajā gadā aizvadīja Pārdaugavas hokejisti. Diemžēl, tāpat kā iepriekšējā sacensībā, rīdzinieki nedemonstrēja mazrezultatīvu hokeju un piedzīvoja bezcerīgu zaudējumu — 1:5.

Jūlija Vonsoviča — Budapeštā septīta

Ungārijas galvaspilsētā notika Pasaules kausa izcīņas paukošana junioriem. Sacensības ar spagu augsto septīto vietu izcīnīja daugavpiliete Jūlija Vonsoviča. Zobenistu konkurencē Edgars Kastrons cieta neveiksmi cīņā par iekļūšanu astotdaļfinālā un dalīja 17.—32.vietu.

Bērziņš un Neperts — ceturtie

Insbriukā notika kārtējais Nāciju kausa izcīņas posms kamanīņu sportā. No latviešiem augstvērtīgāko rezultātu sasniegta Andis Neperts un Sandris Bērziņš, kuri divniekā izcīnīja ceturto vietu. Startējot vieninieki, Andis kungu konkurencē bija desmitais un Sandris starp junioriem ierindojās divpadsmitajā vietā. Juniorēm Jurita Šnitko bija trīspadsmitā, Anita Zāmele — septīpadsmitā un Aiva Briede — astoņpadsmitā.

Spurdz šautriņas Siguldā

Kamerē Siguldā bobsleja trasē zibēja bobi un vučkas, turpat blakus notika SIA Garkalne organizētā Siguldas balvas izcīņa šautriņu mešanā elektroniskajās mērķos. Uzvarēja Uldis Erķis. Otrajā vietā ierindojās Aleksandrs Gubins un trešajā — Jānis Straume. Labākā dāma Evija Sulce dalīja piekto, sesto vietu.

Širovs, Keņģis, Rause

FIDE reitings pēc neliela pārtraukuma atkal atgriezies «disidentu» Garija Kasparova un Naidžela Sorta vārdi. Diena jau ziņoja, ka Aleksis Širovs ar 2710 punktiem kopā ar Gatu Kamski dala sesto, septīto vietu. Pirmajā simtā ir iekļuvusi arī Edvīns Keņģis (2575 punkti un dalīta 97.—110.vieta). —Dāmu konkurencē labākā latvieti Olīta Rause ar 2345 punktiem dala 42.—44.vietu. Pirmā ar 2630 punktiem ir ungāriete Judite Polgara, kura starp kungiem dala 26.—32.vietu.

Berlinietes atkal uzvar

Vācijas čempionātā volejbolā kārtējo uzvaru guvis Berlīnes klubs CJD, kurā spēlē divas latvietes Zanele Strazdiņa un Anīta Rosijska. Viņas ar 3:1 pieveica vienas no līderēm Sverīnas CS volejbolistes. Nedēļas vidū berlīnietes gaida Eiropas čempionvienību kausa izcīņas divas spēles pret Zagrebas Mladost, un abas tiks aizvadītas Berlīnē.

Basketbols

Eiropas čempionu kausa izcīņa klubu komandām, astotā kārtā. A grupa: Benfita — CSKA 102:80 (50:45); portugāļu pirmā uzvara). PAOK — Maccabi 79:62 (42:40), Panathinaikos — Scavolini 87:72, Real — Olimpija 74:72 (pagarinājums). Pēc astoņām kārtām: Real, Scavolini, Panathinaikos 6—2, CSKA, Maccabi 4—4, PAOK 3—5, Olimpija 2—6, Benfita 1—7.

B grupa: Olympiakos — Efes Pilsen 56:79 (26:35), Bayer — Buckler 87:80 (40:41), Limoges — Cibona 81:63 (37:30), Joventut — Barcelona 64:74 (23:29), Olympiakos, Limoges, Buckler, Barcelona, Efes Pilsen — visām 5—3, Bayer 4—4, Cibona 3—5, Joventut 0—8.

Rallijs

Par Dakaras rallija uzvarētājiem kļuvis franciņš Pjērs Lartigs (Citroen) vieglo mašīnu klasē un Stefāns Peterhansels (Yamaha) motociklu klasē. Kopvērtējumā aiz Lartiga palika B.Sabi (Francija, Mitsubishi) +3:24:53, K.Sinokuka (Japāna, Mitsubishi) +4:10:04 un Ž.P.Fontenai (Francija, Mitsubishi) +7:12:08.

Motociklistiem H.Arkaronss (Spānija, Cagiva) no Peterhansela atpalika par 23:16, E.Orioli (Itālija, Cagiva) par 1:21:08 un F.Meoni (Itālija, Cagiva) par 6:11:30.

Futbols

Sauāda Arābijā Starpkontinentālā kausa izcīņas finālā Dānija ar 2:0 uzvarēja Argentīnu. Vārtus guva Laudriņš (8) un Rasmusens (74). Cīņā par trešo vietu Meksika pēc 11 metru soda sitienu uzvarēja Nigēriju 5:4 (1:1).

Tennis

Vakar Melburnā sākās šā gada pirmā Grand Slam tenisa turnīrs — Austrālijas atklātais čempionāts. Pirmajā dienā netika fiksēti nevienas pārsteigums, un visi favoriti guva vairāk vai mazāk vieglas uzvaras. Savdabīgi, ka tikai trīs no 32 vīriešu turnīra mačiem ilga piecus setus. Interesantākie rezultāti: J.Simeriniks — M.Vašingtons 6:4, 7:5, 6:2, J.Apels — S.Pilolins 7:6, 6:1, 6:3, J.Eltjings — M.Vilanderis 6:3, 7:6, 6:4, A.Kriksteins — M.Gelners 6:3, 6:1, 5:7, 6:1, L.Jonsons — H.Laiga 6:2, 4:6, 6:4, 7:6. Sievietēm: J.Kamio — K.Malejeva 7:6, 6:1, K.Martīnosa (2) — B.Ritnere 6:3, 6:2.

Likmes par to, ka vīriešu turnīra finālā tiksies abi ar pirmajiem numuriem izsētie spēlētāji — Pits Sempress un Andrejs Agēsi, Austrālijas bukmēkeru kantoros ir tikai 1:5. Kopš «sešās» pirmsākumiem 1968.gadā 108 turnīros šis «brīnums» atgadījies tikai 22 reizes. Individuāli lielākas izredzes saņemt čempiona kausu esot Sempressam (7:4), Agēsi (5:1), kā arī Džimam Kurjē (11:2).

Adelaidas starptautiskajā paraugturnīra finālā Gijs Foržē (Francija) ar 7:6 (7:3), 7:6 (11:9) uzvarēja Patriku Rafteru.

Oklendas (Janzlande) turnīra, kurā balvu fonds bija 328 000 USD, finālā Tomass Enkvists (Zviedrija) — Čaks Adams (ASV, 5.) 6:2, 6:1.

Sidnejas sieviešu tenisa turnīra (650 000 USD) finālā Gabriēla Sabatīni (Argentīna, 2.) — Līndseja Devenporta (ASV, 1.) 6:3, 6:4.

Tasmanijas sieviešu tenisa turnīra (107 500 USD) finālā Leila Meshi (Gruzija) — Fāng Li (Ķīna) 6:2, 6:3.

Ameriķāņu futbols. Svētdien notika ASV Nacionālās futbola līgas čempionāta pusfināla mačs. Pitsburgā vietējais klubs ar 13:17 zaudēja Sandjeju Chargers, bet Sanfancisko 49ers ar 38:28 divu pēdējo gadu NFL čempionus Dalasas Cowboys. Čempionāta finālmačs, tā sauktais Super Bowl, notiks 29.janvārī Maiaim. Bukmēkeru likmes liecina, ka pitsburgiešiem nav tikpat kā nekādu cerību — 17.51.

Svētdien, uzvarot Bonus komandu, Metropoles basketbolisti izvirzījās Latvijas basketbola līgas čempionāta turnīra tabulas otrajā vietā. Taču, tā kā ādažniekiem priekšā vēl divas smagas spēles ar SWH-Brocēniem un LainERS (abas — šonedēļ), bet Bonus palikuši trīs mači ar otrā četrinieka komandām, šis abu komandu vietu izkārtējums var arī nebūt galīgais, kaut arī var puslīdz droši prognozēt, ka SWH-Brocēni būs pirmie, LainERS — ceturtais un Valmiera — astotā.

Turnīra tabula pēc pagājušās nedēļas mačiem (spēles, uzvaras un zaudējumi, punkti, gūtie un zaudētie punkti un to starpība, vidēji spēlē gūtie un zaudētie punkti):

Table with 4 columns: Team, Spēles, Uzvaras, Zaudējumi, Punkti, Starpība, Vidējais spēlē gūtie punkti, Vidējais spēlē zaudētie punkti.

Par 9.—12.vietu: Zemgales nafta 15 5—10 20 1392-1620 (-228) 92,8-108,0; Via-Rīga 15 4—11 19 1456-1929 (-473) 97,1-128,6; Policijas BK 15 4—11 19 1631-1869 (-238) 108,7-124,6; Liepājas metalurģis 15 3—12 18 1364-1849 (-485) 90,9-123,3.

Šodien Stambulā ar Fenerbahce

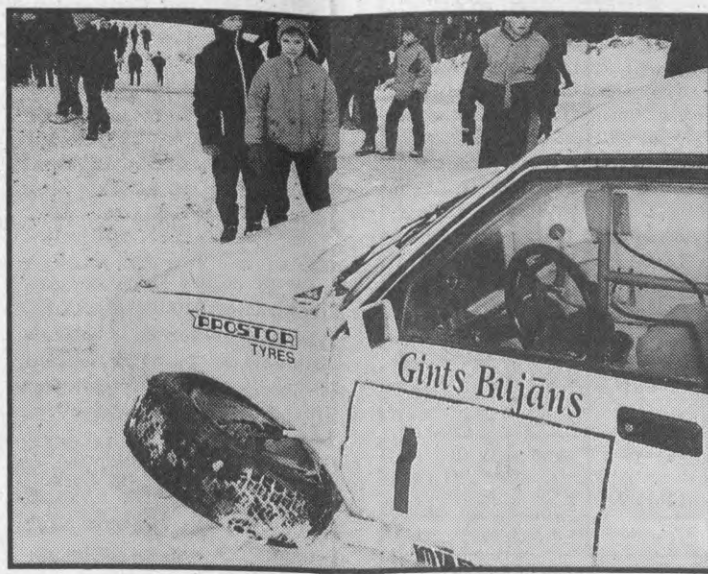
Iespējams, tieši šis mačs ar Fenerbahce SWH-Brocēni basketbolistiem Eiropas klubu kausa izcīņā būs pats izšķirošākais. Uzvaras gadījumā cerības uz otro vietu grupā kļūs reālākas, bet zaudējums šīs cerības tuvinās nullei. Protams, daudz kas būs atkarīgs arī no konkurentu veiksmēm un neveiksmēm.

Spēle Stambulā sāksies plkst.18 pēc Latvijas (ar vietejā) laika. Lidz šim izbraukumā mūsējiem vēl nav izdevies uzvarēt.

Lēnāk brauksi...

Agnārs Jundass, Radio Racing, speciāli Dienai

Uz Latvijas ziemas čempionāta pēdējās posma sacensībām Edolē sportisti ieradās, sagatavojušies kārtīgam ziemas autokrosam — visas automašīnas «apautas» ar radzotām riepiņām. Diemžēl, tāpat kā iepriekšējā sacensībā, rīdzinieki nedemonstrēja mazrezultatīvu hokeju un piedzīvoja bezcerīgu zaudējumu — 1:5.

Ginta Bujāna braucamrīks palicis uz trim «kājām». Foto — Agnārs Jundass

Latvijas krosistu līderis Gints Bujāns (Cēsis) jau pirms starta teica: «Šādā trasē braukt ar radzēm — tā ir mašīnas benedēšana.» Un radzotās riepas nomainīja pret parastajām, lai pietāpītu savu Lanciu, kurai jau tā ir pietiekams jaudas handhāps attiecībā pret visiem sāncensiem.

Par Bujāna vārdu patiesību pirmās pārliecinošās bijušais apvidus mašīnu klases līderis Modris Bergmanis (Mežvidi), kurš pirmo reizi sēdies pie vieglās automašīnas (Samara 4x4) stūres — startā viņš tā iemina pedāli grīdā, ka mašīnas pusasij tas bija par daudz...

Sajās sacīkstēs viss izšķīrās jau pirmajā braucienā. Bujāns no starta, kā vienmēr, priekšā, bet ventpilnieks Aldis Zēbergs ar savu veco astotnieku nebūt nedomā padoties un jau pirmajā aplī izmanto vieglo līdera kļūdu — pirmo reizi pēdējo gadu laikā Latvijas trasē kāds apzden Bujānu. Otrajā aplī Bujāns izmīnīgsi cenšas atkarot līderpozīcijas, bet ietriecas sasalušā zemes valnī un nolauz riteņa piekari. Lūk, šāds bēdīgs iznākums mēģināju-

mam «taupīt» mašīnu... Divkārtējais valsts čempions Aldis Zēbergs ar pārliecinošu uzvaru Edolē beidzot pārtraucis neveiksmīgu sēriju. Jaunajā sezonā Aldis plāno nomainīt savu veco auto ar istu, Eiropā konkurētspējīgu «kaujas ieroci».

Tikpat grandiozi plāni ir arī Aivaram Laipniekam, kas Edolē «niekojās», uzrādīt ātrāko apla laiku automašīnā mačos. Arī populārais Šahs gatavo lielu pārsteigumu konkurentiem, bet pagaidām Edolē viņš bija tikai trenera statusā, un Šaha talantīgais skolnieks Mod-

Pasaules kausi

Kamanīņu sports

Oberhofa (Vācija). Sievietes: 1. G.Kolisa 1:23,079, 2. Z.Oto 1:23,508, 3. J.Bode (visas Vācijas) 1:23,776. Kopvērtējums: Oto 104 p., Kolisa 91 p., Bode 90 p. Vīrieši: 1. A.Cēgelers (Itālija) 1:28,654, 2. M.Proks (Austrija) 1:28,759, 3. N.Hübers (Itālija) 1:28,840. Kopvērtējums: Proks 204 p., J.Millers (Vācija) 171 p., Cēgelers 169 p., Eklpāžas: 1. Š.Krauze/J.Bērenis 1:23,823, 2. I.Mankels/T.Rūdofls (abi Vācijas) 1:23,936, 3. T.Sigis/M.Sigis (Austrija) 1:24,275. Kopvērtējums: Krauze/Bērenis 111 p., K.Brūgers/V.Hübers (Itālija) 97 p., K.Torps/G.Sirs (ASV) 78 p.

Kalnu slēpošana

Kicbila (Austrija). Vīrieši. Superģigants: 1. G.Māders (Austrija) 1:21,52, 2. P.Rungaldjē (Itālija) 1:21,55, 3. A.Asingers (Austrija) 1:21,70. Kopvērtējums: Māders 124 p., Rungaldjē 116 p., T.Mo 109 p. Absolūtais kopvērtējums: A.Tomba 850 p., G.Māders 482 p., J.Koširs 430 p., K.A.Omonds 400 p., L.Alfāns 392 p., M.Zīrardelli 384 p.

Slēpošana

Novē Mesto (Čehija). 4x10 km stafete vīriešiem: 1. Somija 1:56:21,4, 2. Zviedrija 1:57:43,9, 3. Itālija 1:57:46,7.

Trampīnlēkšana

Engelberg (Šveice). 120 m trampīns: 1. R.Cekons (Austrija) 258,2 p., 2. A.Goldbergers (Austrija) 256 p., 3. J.Ahonens (Somija) 252 p. Kopvērtējums: Goldbergers 750 p., Ahonens 502 p., Cekons 438 p.

Frīstails

Brekenbrīdža (ASV). Akrobātika. Sievietes: 1. N.Stouna (ASV), 2. K.Mārsala (Austrija), 3. M.Smīda (Šveice). Kopvērtējums: Mārsala 288 p., H.Līda (Norvēģija) 276 p., K.Branda (Šveice) 260 p. Vīrieši: 1. K.Rījavecs (Austrija), 2. S.Fukrā (Francija), 3. T.Vortingtons (ASV). Kopvērtējums: Rījavecs 300 p., Fukrā 288 p., K.Federens (ASV) un L.Langlūa (Kanāda) pa 256 p.

parsteigums, un visi favoriti guva vairāk vai mazāk vieglas uzvaras. Savdabīgi, ka tikai trīs no 32 vīriešu turnīra mačiem ilga piecus setus. Interesantākie rezultāti: J.Simeriniks — M.Vašingtons 6:4, 7:5, 6:2, J.Apels — S.Pilolins 7:6, 6:1, 6:3, J.Eltjings — M.Vilanderis 6:3, 7:6, 6:4, A.Kriksteins — M.Gelners 6:3, 6:1, 5:7, 6:1, L.Jonsons — H.Laiga 6:2, 4:6, 6:4, 7:6. Sievietēm: J.Kamio — K.Malejeva 7:6, 6:1, K.Martīnosa (2) — B.Ritnere 6:3, 6:2.

Likmes par to, ka vīriešu turnīra finālā tiksies abi ar pirmajiem numuriem izsētie spēlētāji — Pits Sempress un Andrejs Agēsi, Austrālijas bukmēkeru kantoros ir tikai 1:5. Kopš «sešās» pirmsākumiem 1968.gadā 108 turnīros šis «brīnums» atgadījies tikai 22 reizes. Individuāli lielākas izredzes saņemt čempiona kausu esot Sempressam (7:4), Agēsi (5:1), kā arī Džimam Kurjē (11:2).

Adelaidas starptautiskajā paraugturnīra finālā Gijs Foržē (Francija) ar 7:6 (7:3), 7:6 (11:9) uzvarēja Patriku Rafteru.

Oklendas (Janzlande) turnīra, kurā balvu fonds bija 328 000 USD, finālā Tomass Enkvists (Zviedrija) — Čaks Adams (ASV, 5.) 6:2, 6:1.

Sidnejas sieviešu tenisa turnīra (650 000 USD) finālā Gabriēla Sabatīni (Argentīna, 2.) — Līndseja Devenporta (ASV, 1.) 6:3, 6:4.

Tasmanijas sieviešu tenisa turnīra (107 500 USD) finālā Leila Meshi (Gruzija) — Fāng Li (Ķīna) 6:2, 6:3.

Ameriķāņu futbols. Svētdien notika ASV Nacionālās futbola līgas čempionāta pusfināla mačs. Pitsburgā vietējais klubs ar 13:17 zaudēja Sandjeju Chargers, bet Sanfancisko 49ers ar 38:28 divu pēdējo gadu NFL čempionus Dalasas Cowboys. Čempionāta finālmačs, tā sauktais Super Bowl, notiks 29.janvārī Maiaim. Bukmēkeru likmes liecina, ka pitsburgiešiem nav tikpat kā nekādu cerību — 17.51.

Svētdien, uzvarot Bonus komandu, Metropoles basketbolisti izvirzījās Latvijas basketbola līgas čempionāta turnīra tabulas otrajā vietā. Taču, tā kā ādažniekiem priekšā vēl divas smagas spēles ar SWH-Brocēniem un LainERS (abas — šonedēļ), bet Bonus palikuši trīs mači ar otrā četrinieka komandām, šis abu komandu vietu izkārtējums var arī nebūt galīgais, kaut arī var puslīdz droši prognozēt, ka SWH-Brocēni būs pirmie, LainERS — ceturtais un Valmiera — astotā.

Turnīra tabula pēc pagājušās nedēļas mačiem (spēles, uzvaras un zaudējumi, punkti, gūtie un zaudētie punkti un to starpība, vidēji spēlē gūtie un zaudētie punkti):

Table with 4 columns: Team, Spēles, Uzvaras, Zaudējumi, Punkti, Starpība, Vidējais spēlē gūtie punkti, Vidējais spēlē zaudētie punkti.

Par 9.—12.vietu: Zemgales nafta 15 5—10 20 1392-1620 (-228) 92,8-108,0; Via-Rīga 15 4—11 19 1456-1929 (-473) 97,1-128,6; Policijas BK 15 4—11 19 1631-1869 (-238) 108,7-124,6; Liepājas metalurģis 15 3—12 18 1364-1849 (-485) 90,9-123,3.

Šodien Stambulā ar Fenerbahce

Iespējams, tieši šis mačs ar Fenerbahce SWH-Brocēni basketbolistiem Eiropas klubu kausa izcīņā būs pats izšķirošākais. Uzvaras gadījumā cerības uz otro vietu grupā kļūs reālākas, bet zaudējums šīs cerības tuvinās nullei. Protams, daudz kas būs atkarīgs arī no konkurentu veiksmēm un neveiksmēm.

Spēle Stambulā sāksies plkst.18 pēc Latvijas (ar vietejā) laika. Lidz šim izbraukumā mūsējiem vēl nav izdevies uzvarēt.

Pusotrā minūtē — 8:0

Nacionālā basketbola asociācija, 15.janvāris. (AP) Celtics — Kings 98:97, Vilkins 22, Radža 18 (6 bloki), Montross 14 (13 atl.b.), B.Grants 25 (12 atl.b.), Ričmonds 24, Vebs 18.

Pusotru minūti pirms beigām Kings uzvara neradīja nekādus šaubas — 97:90. Taču bostonieši ar soda metieniem savāca vienu punktu pēc otra, un, skatot finālsignālam, grozā iekrita arī Di Brauna pustālais metiens. Lidz ar to Sakramento karaļi Boston Garden zālē palikuši bez uzvaras jau kopš 1978. (!) gada.

Mavericks — Spurs 108:103. Džeksons 37, D.Robinsons 43 (17 atl.b.).

Veikals nr. 2, Brīvības ielā 128, tiek likvidēts

no 1995.gada 1.februāra. Pretentijas pieņem viena mēneša laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

Maina labiekārtotu 2 istabu dzīvokli Zakumuižā (Rīgas raj.)

pret 2 istabu dzīvokli Mežaparkā. Teikas rajonā vai Purvciemā. Tālr. 518529.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI Reklāmas nodaļa: Rīgā, Šķūņu ielā 12/14. Tālr. 221133

FIRMA ŠEKELS Piegādā vairumā. Precu realizācija un iepirkšana noliktavā Centrālajā tirgū. Precu piegāde veikalim un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem pēc telefoniskiem pieteikumiem.

RA PIEDĀVĀ DARBU. FIRMA MEKLE DAŽĀDU NOZĀRU BILANČES SPĒJĪGUS GRĀMATVEŽUS LĪGUMDARBĪEM ILGŠOŠAI SADARBĪBĀI. CV ar īsu profesionālās pieredzes aprakstu sūtīt Merķeļa ielā 11, PDP LV-1702. Tālr. 226943 no 14:00-17:00

Piedāvājam VEIKALA TELPAS pilsētas centrā. Tālr. 273290.

Lūdz pieteikties sekretāri-referenti. Tālr. 614381 (no plkst. 9 līdz 11).

OGRES VIRSMEŽNIECĪBA šā gada 27.janvārī plkst. 11 Suntužā kultūras namā rīko CIRSMU IZSOLI. Izsolis 12 kaļķirtes un 7 kopsēšanas cirtes Suntužā, Keļpenes, Madlienas, Birzgaļes un Tomes mežniecībās.

Uzņēmums izgatavo visa veida kravas CĒLĒJSTROPES (saskaņā ar VS). Lēti, ar piegādi. Tālr. 429761.

Vajadzīgi augstas klases KONDITORI, PAVĀRI. Tālr. 289484.

Izīrē 2 istabu dzīvokli ar visām ērtībām Velnēzera krastā. Velams ārzemniekiem. Tālr. 532576 (no plkst. 19 līdz 22).

Maina 2 istabu dzīvokli Plavniekos (104.sējā) pret diviem atsevišķiem dzīvokļiem. Viens vēlams centrā. Tālr. 216360 (dienā), 336666 (vakaros), Linda.

TESS Production Ltd. SIA IZGATAVO: gofrētā kartona taru, koka taru. REALIZĒ: koka kastes (760x570x126 mm), koka mucas (100 l), polietilēna maisus (1000x500 mm), naglas (120x4 mm), metāla loksnes 3 КП (biezums 1 mm), papīra maisiņus (1 kg preču), galda urbjamierīces, šampūnu Laimdota, trauku mazgāšanas līdzekli TLM. Rīgā, Gaigalas ielā 41. Tālr. 432511, 431127, 430792.

PIEDĀVĀJAM BIROJA TELPAS sešstāvu administratīvajā ēkā pilsētas centrā. Ir vairākas telefona līnijas, starptautiskais tālrunis, lifts, attīstīta infrastruktūra. Uzziņas pa tālr. 292885, 273290.

Pārdod lauku māju, divstāvu nepabeigtu jauno, jauniešiem šeit ir ideāls dzīvoklis. 300 m, ir tālrunis, 380 V strāva, 30 km no Rīgas, 4 km no Keguma, zeme 3 ha, arī VAZ 2102 (79.g.). Tālr. 425308.

RĪGAS ZĪMOGU FABRIKA ZĪMOGI IESPIEDDARBI REKLĀMA. Rīga, Merķeļa 11 (pretī cirkam) 3. stāvs. Tālr. 211211, 223724. MŪSU AĢENTIS IERADĪSĪES PIE JŪMS (RĪGAS ROBEŽAS)

SIA Kristbergs — Adāži VAJADZĪGI GALDNIKI, mēbeļgaldnieki (serijveida ražošana). Tālr. 997870 (no plkst. 11.30 līdz 13).

Uzņēmumam vajadzīgs jauns, enerģisks cilvēks ar pieredzi celtniecības ekonomikas un organizācijas jautājumos, priekšroka svešvalodu (angļu, zviedru) zināšanām. Tālr. 274527, 273627.

Visa veida TABAKAS IZSTRĀDĀJUMI zem viena jumta: Marlboro, Camel, Winston, West, Lucky Strike, Salem, More, Monte Carlo, Henri Winterman (cigarillas). RĪGAS TABAKAS FABRIKAS izstrādājumi un daudz kas cits. VIZEMĀKĀS CENAS LATVIJĀ! TABAKAS NAMS. RĪGĀ, Rītupeņu ielā 8/12, tālr. 1-7-144393, 1-7-144696; VENTSPĪLI, Kārļa ielā 2, tālr. (236) 22983; LIEPĀJĀ, Kļāpēdas ielā 19/21, tālr. (234) 26527, 31341; DAUGAVPILĪ, Sakņu ielā 16/18, tālr. (254) 29827; VALMIERĀ, Graudu ielā 1, tālr. (242) 28685; RĒZEKNĒ, Dārza ielā 28, tālr. (246) 23131; DOBELE, Viestura ielā 1, tālr. (237) 22329.

Sakarā ar darba apjoma palielināšanos kompānija Calcex steidzami AICINA DARBĀ provizorus, farmaceitus. Pietiekiet Rīgā, Melngaiļi ielā 3, kadru daļā, katru dienu no plkst. 8 līdz 16.30. Tālr. 332476.

Remontējam vieglo automašīnu virsbūves, metinām, sagatavojam krāsošanai, veicam tehnisko apkopi, dzinēju kapitālo remontu, piekāršanu. Zvaniet pa tālr. 271146 (darba laikā).

Reklāmas aģentūrai vajadzīga sekretāre ar angļu valodas zināšanām un iemaņām darbā ar datoru. Tālr. 221107.

PĀRDOD labiekārtotas VEIKALA TELPAS Brīvības ielā. Tel. 8-29-347163 8-29-350147

"Fielga-tur" piedāvā: atpūtu Bugārijas kalnu slēpošanas kūrortā "Boroveca" (ar līdzašinu). Grupu izbraukšana sākot ar 1995. g. 1. janvāri līdz 1995. g. 6. martam katru nedēļu; ekskursijas uz S. Pēterburgu. Merķeļa ielā 12, 2. stāvs, 3. kab. Tālr. 225768.

Latvijas Vērtētāju asociācija sadarbībā ar Latvijas Universitātes Nekustamā īpašuma vērtēšanas skolu un VZD Nekustamā īpašuma vērtēšanas centru, atbilstoši nolikuma Par zvērināto taksatoru licencēšanas kārtību prasībām, ORGANIZĒ

SPECIĀLOS TAKSATORU SAGATAVOŠANAS KURSUS: • kategorijā 5.1.LN — lauku nekustamā īpašuma kadastrālā vērtēšana — no 1995.gada 6.februāra līdz 24.februā

BIZNESS

Decembrī ražotāju cenas pieaugušas par 0,5 procentiem

Rīga. (BNS) 1994.gada decembrī ražotāju cenas, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, pieaugušas par 0,5%, ziņo Valsts statistikas komiteja. Patēriņa cenas šajā laikā posmā pieaugušas par 2,4%.

LATVIJAS BANKA

Table with exchange rates for various currencies including USD, EUR, GBP, JPY, etc.

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

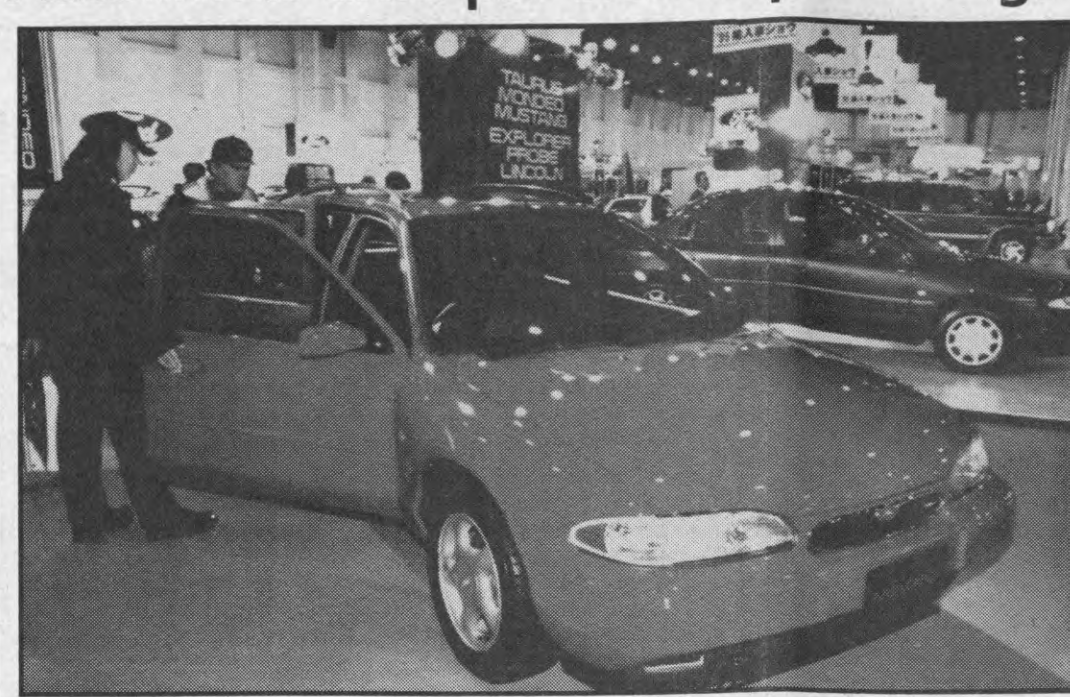
Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Table with bank rates for deposits and loans in various currencies.

Latvijas Banka 1995.gada 17.janvārī pārdod komercbankām un to nodalījumiem šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

Autofirmas cīnās par vietu Japānas tirgū

Pagājušajā nedēļā Tokijā rīkotās Importēto automobiļu izstādes '95 dalībnieki aplūko Ford korporācijas izstrādāto Mondeo modeli. Šajā autoizstādē piedalījās 30 autobūvnieki no astoņām valstīm, un tās scenārijs par izdevīgāko piedāvājumu vilinošā Japānas autotirgū. Foto — EPA—A.F.I.

Jakubovskis arestēts politisku motīvu dēļ

Pāvels Širovs, Dienas korespondents Maskavā. Mazliet vēlāk tiesībsargāšanas struktūras paziņoja, ka D.Jakubovskis ir saistīts ar senu rokrakstu zādzību no Krievijas Nacionālās bibliotēkas Sanktpēterburgā, kuru vērtība pārsniedz 100 miljonus ASV dolāru.

Šonedēļ, iespējams, parakstīs līgumu par LR un KF meteorologu sadarbību

Anita Matisona, Dienas korespondente Maskavā. Maskava, 16.janv. Šis nedēļas otrajā pusē paredzēts parakstīt līgumu par Latvijas un Krievijas nacionālo Hidrometeoroloģisko dienestu sadarbību. Tapēc šā dienesta darbiniekiem Latvijā bija grūti sastādīt precīzas prognozes, jo trūka informācija no Austrumiem.

Baltkrievijas «Skrunda» iznomāta Krievijai uz 25 gadiem

Jurijs Svirko, Dienas korespondents Minskā. Minska, 16.janv. Raķešu uzbrukuma brīdījuma stacija Uzel Baranoviči, kas atrodas Baltkrievijas teritorijā ar Krievijas armijas aizvieto attiecīgo Skrundas staciju, bez maksas iznomāta Krievijai uz 25 gadiem.

RĪGĀ NOVADOS

Rīgai būs jāpārdod īpašumi, lai segtu parādus

Dzintra Ābolīņa. Rīga, 16.janv. Iespējams, ka tuvāko divu mēnešu laikā Rīgai būs jāpārdod kāds no vairāk nekā 30 objektiem, kuri iekļauti atsavināmo nekustamo īpašumu sarakstā, lai segtu 5 miljonus latu kredītu, ko Rīgas dome paņēma, lai nokasītu pagājušās apkures sezonas parādus Latveģero.

PAŠVALDĪBU IŠZIŅAS

Ziemeļu rajona valde piekritusi ierādīt telpas Naturalizācijas pārvaldei, kas apkalpos ne vien šā rajona, bet arī centra iedzīvotājus. Pārvaldes atbrašanās vieta vārēta bū Eksporta ielā, — tā Dienai paskaidroja valdes priekšsēdētājs Pēteris Jansons.

RĪGAS RAJONĀ

Jauna avīze dabas draugiem

Sarma Kočāne. Sigulda, 16.janv. Ceļu pie lasītājiem sākuši Gaujas nacionālā parka avīze Gaujas nacionālā parka vēstis. Izdevums ir bezmaksas, to pirmām kārtām saņem parka teritorijā dzīvojošie un parka apmeklētāji.

Strīdus izšķirs arī rajonu valdes

Dzintra Ābolīņa. Rīga, 16.janv. Turpmāk strīdus, kas rodas sakarā ar privatizācijas sertifikātu piešķiršanu, Rīgā izskatīs arī rajonu (priekšpilsētiņu) valdes. Tādu rīkojumu izdevīs Rīgas domes priekšsēdētājs Māris Purgailis.

Noteikta zemes vērtība Rīgā

Dzintra Ābolīņa. Rīga, 12.janv. Nekustamā īpašuma un valsts pilnvarnieku studiju centrs 11.janvārī Rīgas domē rīkoja semināru — diskusiju Zemes cenas Rīgas pilsētā, lai iepazīstinātu zemes īpašniekus ar Rīgas zemes kadastrālo vērtību un uzskaites ieteikumiem.

Rīgas pilsētas zemes komisija nelikumīgi iekasējus naudu

Dzintra Ābolīņa. Rīga, 16.janv. Rīgas domes revīzijas komisija, pārbaudot zemes komisijas darbību, konstatējusi, ka tā nelikumīgi noteikusi lietošanas tiesības juridiskām personām, kuru ēkas atrodas uz zemes īpašnieku zemes, pieprasot par to nodevu — 50 latus.

Burtniekos atvērts skolu vēstures muzejs

Gaida Liepiņa. Valmiera, 13.janv. Valmieras rajona Burtnieku vidusskolā nesen atvērts šajā novadā pirmais skolu vēstures muzejs. Divās izstāžu telpās ir apkopoti vairāki tūkstoši attēlu, fotogrāfiju, vēsturisku dokumentu, kā arī senlaicīgas skolu inventārs — petrolejas griestu lampa, maizes kaste un citi mūzejiski retumi, kas uzskatāmi ataino novada vēsturi un izglītības attīstību pat no ziedru laikiem.

Deputāti spriež par Ainažu un Salacgrīvas ostu attīstību

Gunita Ozoliņa. Ainaži, 14.janv. Piektdien Saimes Nacionālā bloka sekretariāts apmeklēja Ainažus un Salacgrīvu. Kopā ar pašvaldību vadītājiem, ostas vadību un vides aizsardzības speciālistiem viņi noklausījās ekspertus, izziņāja ostu attīstības perspektīvas un izteica savu viedokli.

A.Krastiņš: Mazāk šķēršļu biznesam

Jānis Trops. Ventspils, 14.janv. «Ventspils ir vieta, kur Latvijai pelna naudu. Ar šo faktu ir un būs jārēķinās jebkurā valdības mērķa, vienlaikus gādājot, lai tiktu realizēta tālejoša Ventspils attīstības programma. Tāpēc — iespējams mazāk šķēršļu biznesam šajā pilsētā, turklāt obligāti iekasējot no uzņēmējiem visus likumā paredzētos nodokļus.

Somijas studenti gatavo izstādi par sešām pilsētām ap Baltijas jūru

Liepāja, 13.janv. Jau otro reizi Liepāja bija ieradusies Obu universitātes ekstenzīvās apmācības centra studenti, lai vāktu materiālus, kas paredzēti izstādei par sešām pilsētām Baltijas jūras reģionā. Projekta nosaukums ir Baltijas jūras pilsētu biznesa tīkls.

REGIONĀLĀS IŠZIŅAS

Rūjiena, Valmiera. Otrdien Rūjienā un Valmierā Latvijas Privatizācijas aģentūras vadītājs Jānis Naglis iekas ar vietojo pašvaldību darbiniekiem un uzņēmumu vadītājiem, lai analizētu privatizācijas gaitu rajonā.

ĀRZEMJU ZIŅAS

Černomirdins aicina nekavējoties sākt sarunas .

No 1.lpp.
 «Sarunu sākums vienlaikus nozīmētu arī uguns pārtraukšanu. Mūsu galvenais uzdevums pašlaik ir apturēt asinsizliešanu. No tā, kā tiks atrisināta Čečenijas krīze, ir atkarīga Krievijas nākotne,» uzsvēra V.Černomirdins. Pēc tam, kad Čečenijā tiks organizētas vēlēšanas, «varēs apspriest jautājumu par Čečenijas statusu Krievijas Federācijā, par pilnvaru sadali un daudz ko citu», paziņoja V.Černomirdins. Pēc viņa vārdiem, viņš ir gatavs apspriest jautājumu par Čečenijas valdību un tās sastāvu ar visām iecerētajām pusēm tuvāko dienu laikā.

Čečenijas prezidenta Džohara Dudajeva atbalstītāji pie kāda nama Groznijā, ko tikko kā sagrāvisi Krievijas armijas artilērija. Foto — EPA—A.F.I.

avoti Maskavā neapstiprināja delegācijas ierašanās faktu un jebkādu sarunu risināšanu, tomēr no S.Šahrajam tuviem ziņu avotiem kļuvis zināms, ka vicepremiers tiešām šodien ticis ar «kādiem Čečenijas pārstājiem». Tomēr «par sarunu rezultātiem ziņu nav», turklāt ziņu avoti neprecizēja, vai sarunas bijušas ar U.Imajevu un T.Abubakarovu. Savukārt tikties ar pašiem Če-

čenijas pārstājiem nav iespējams, jo viņu uzturēšanās vieta Maskavā tiek rūpīgi slēpta. Kā ziņo Krievijas oficiālie ziņu avoti, šodien Groznijā turpinājās savas kaujas starp Krievijas karaspēku un Čečenijas prezidenta Džohara Dudajeva atbalstītājiem joprojām kontrolē prezidenta pili un vairākus kvartālus pilsetas centrālajā, dienvidu un dienvidaustrumu daļā. Krievijas Federālā pretuzturēšanas dienesta vadītājs Sergejs Stepāns šodien paziņoja, ka pallabin Krievijas armijas galvenais uzdevums ir pārņemt savu kontrolē Groznijas centru.

Pēc Krievijas armijas rietumu grupas 8.korpusa virsnieku vārdiem, par kauju sivumu liecina fakts, ka viņu vienības vadus un rotas nogalināti visi virsnieki. Vienā no bataljoniem palicis tikai viens virsnieks un 10 karavīri. Virsnieki stāsta, ka viņu korpusa izveidota apbedīšanas komanda, kas Groznijā pievārtē vāc krievu karavīru likus un šauj supus, kuri tos plosa. Tikmēr Krievijas ģenerālprokurora amata izpildītājs Aleksejs Iljušenko paziņojis, ka tiek pārbaudītas ziņas par Krievijas sauszemes karaspēka pavēlnieka pirmā vietnieka ģenerāl-

pulkveža Eduarda Vorobjova atteikšanos pildīt pavēles militāro operāciju gaitā Čečenijā.

Tikmēr Krievijas Valsts dome, šķiet, galīgi atteikusies no idejas ieviest Čečenijas notikumu gaitu. Pēc lēmuma pieņemšanas Čečenijas konflikta sakarā aizvadītā piektdienā tālāka šī jautājuma apspriešana atzīta par nelietderīgu. Tomēr, iespējams, tagad savu vārdu mēģinās teikt Federācijas padome — Krievijas parlamenta augšpalāta. Tās kārtējā plenārsēdē notiks šonedēļ, un jau zināms, ka vairāki FP locekļi pieprasīši, lai Krievijas prezidents izbeidz karadarbību Čečenijā. Janvāra sākumā Pievolgas republiku — Tatārijas, Čuvašijas, Mordovijas līderi, kā arī Kalmīķijas prezidents Kirsans Ilmužinovs Čeboksaros (Čuvašijas galvaspilsēta) vienprātīgi bija pret federālo varasietāžu darbības metodēm Čečenijā. Nav izslēgts, ka tuvākajā FP sēdē viņi atgriezīsies pie šī jautājuma. Vienlaikus vairāki augšpalātas locekļi gatavojas pieprasīt Vladimirā Šumeiko atstādīšanu no FP priekšsēdētāja amata par to, ka viņš, būdams Krievijas Drošības padomes loceklis un zinātnāms, ka Čečenijā tiek ieviests federālais karaspēks, par to neinformēja palātu. ♦

Opozīcija piedāvā mieru, bet ekstrēmisti pastiprina vardarbību Alžīrijā

Alžīra, 16.janv. (AP) Islama ekstrēmisti Alžīrijā pastiprinājuši vardarbības kampaņu pat pēc tam, kad reliģiskās un laicīgās opozīcijas kustības izteikušas miera priekšlikumus militāristu atbalstītājiem valdībai.

Svētdien Alžīras priekšpilsētā tika nogalināts pagaidu nacionālās likumdošanas padomes loceklis. Uzbrukumā tika vainoti musulmaņu ekstrēmisti kaujinieki. Tas noticis pēc visradikālākās fundamentālistu kustības, Brupotās islama grupas paziņojuma, ka tā ir gatava «apturēt karu» ar zināmiem noteikumiem. Paziņojuma autentišķums gan vēl nav pārbaudīts.

Piektdien Romā ārpus likuma pasludinātā Islama glābšanas frontē un lielākā daļa laicīgo opozīcijas grupējumu pēc piecas dienas ilgām sarunām izteica piedāvājumu sākt sarunas ar valdību par konflikta izbeigšanu. Dienu iepriekš tika nogalināti seši bijušās valdošās Nacionālās atbrīvības frontes aktīvisti, un valsts drošības spēki arī šajā uzbrukumā vaino islama ekstrēmistus.

Brupotā islama grupa ir uzņēmies atbildību par lielāko daļu noslepkavoto aržemnieku un Alžī-

rijas žurnālistu pieaugošās vardarbības kampaņā, kā arī par Ziemassvētku vakarā nolaupīto *Air France* pasažieru lidmašīnu. Četri lidmašīnas nolaupītāji, kas nošāva trīs pasažierus, tika nogalināti franču pretterorisma vienības veiktās lidmašīnas atbrīvošanas operācijas laikā.

Trīs gadus ilgstošās sadursmes un vardarbība it sevišķi pieaugu pēdējo nedēļu laikā. 10.janvārī 11 cilvēki tika nogalināti Alžīrijas austrumu apgabalā, kad pājūgs, ar ko tie brauca, tika apšaudīts ar automātiskajiem ieročiem. Tajā pašā dienā, nākot ārā no mošejas, nogalināti arī četri dievuldzēji. Abi uzbrukumā tiek piedēvēti islama fundamentālistiem, bet tie savukārt vaino valdības īpašos spēkus.

Brupotā islama grupa vērs savus uzbrukumus pret aržemniekiem, alžīriešu žurnālistiem, āršiem, skolotājiem un citiem inteliģences pārstāvējiem, jo uzskata, ka tie atbalsta Alžīrijas militāro režīmu.

Romas vienošanās parakstītāji nesaisa sevi ar Brupotā islama grupu un vardarbības izbeigšanai izvirza vairākus nosacījumus, to skaitā fundamentālistu līderu atbrīvošanu un ārkārtas stāvokļa atcelšanu valstī. ♦

Dienas korespondentu Baltkrievijas prezidents tomēr nem lidzi uz Ķīnu

Jurijs Svirko, Dienas korespondents Maskā

Minska, 16.janv. Šovakar *Dienas* korespondents saskaņā ar Baltkrievijas prezidenta rīkojumu tomēr izlidoja uz Pekinu kopā ar prezidentu. Tā tomēr nav deportācija, lai gan viens no prezidenta administrācijas ierēdņiem sākumā *Dienai* pavēstīja, ka vieta lidmašīnā tiek garantēta tikai turpejam, jo atpakaļceļā prezidents Aleksandrs Lukašenko domā ar lidmašīnu vest divas tonnas humānās palīdzības. Mazliet vēlāk *Dienai* tika garantēta arī vieta mājūpejam.

Pagājušās nedēļas beigās Baltkrievijas AP deputāts Sergejs Naumčiks no parlamenta tribīnes brīdināja, ka no valsts iespējama vairāku ārvalstu žurnālistu deportācija, un šī ziņa tika publicēta *Dienā*. Maskavas laikrakstā *Izvestija* un Krievijas TV programmā *Vesti* (tieši šo masu informācijas līdzekļu korespondentus it kā gatavojis izsūtīt). Pēc tam Baltkrievijas prezidenta administrācijas sabiedriski politiskās informācijas pārvalde noliedza šo informāciju. «Zinām par plānoto žurnālistu izsūtīšanu nav nekā kopēja ar realitāti,» teikts atspēkojumā. Minētā pārvalde turklāt uzsvēra, ka «atsevišķi žurnālisti, cenšoties izmantot skandālu, nav

ievērojuši profesionālās ētikas normas». Tomēr ziņas par paredzēto deportāciju *Dienas* rīcībā nokļuva no vairākiem avotiem prezidenta administrācijā. Savukārt informācija par gatavo prezidenta dekretu projektu, kas attiecas uz nevladajiem žurnālistiem, publicēja vairāki neatkarīgie Baltkrievijas laikraksti. Tikmēr informācijas pārvalde kļušēja. Un tikai divas dienas pēc S.Naumčika brīdinājuma tika atspēkoti šie «nejēdzīgie izdomājumi».

Prezidentu pavadošo žurnālistu skaitā *Dienas* korespondentu 1994.gada beigās iekļuva prezidenta administrācijas pārvaldes vadītājs Aleksandrs Feduta, kas šā gada sākumā demisionēja. Pēc tam arī sākās nesaprotami notikumi. Tāpat kā informācija par deportēšanu, *Dienas* korespondents saņēma pretrunīgas ziņas par savu braucieni uz Ķīnu. Lai gan pēc prezidenta administrācijas pieprasījuma *Dienas* korespondentam tika izsniegta Ķīnas vīza un tās saņemšanai Baltkrievijas AM nosūtīja speciālu notu, pēc ziņojumiem par gaidāmo politiskās informācijas pārvaldes noliedza šo informāciju. «Zinām par plānoto žurnālistu izsūtīšanu nav nekā kopēja ar realitāti,» teikts atspēkojumā. Minētā pārvalde turklāt uzsvēra, ka «atsevišķi žurnālisti, cenšoties izmantot skandālu, nav

ABONĒJIET AVĪZI UZ NOMAKSU!
 Jauns pakalpojums rdziniekiem
 Abonējiet Dienu un citus preses izdevumus 1995.gadam jaunajā abonēšanas centrā Diena!
TAUPIET LAIKU! ZVANIET TULĪ!
333136, 331358
 Rīgā, Lāčplēša ielā 1. Darba laiks 8.00 — 20.00, izņemot svētdienas
 Pie mums lētāk nekā pasta!

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Topbanka atzīta par maksātnespējīgu

Baiba Melnāce
 Rīga, 16.janv. Saimnieciskā tiesa, izskatot Latvijas Bankas prasību pret akciju komercbanku *Topbanka*, atzinusi šo komercbanku par maksātnespējīgu. Iecelti arī administratori, kas nodarbošies ar bankas likvidāciju.
 Pirmo reizi tiesā prasība par *Topbankas* maksātnespēju tika izskatīta jau pirms diviem mēnešiem — 14.novembrī, taču tiesa, pamatojo-

ties uz bankas vadības iesniegtajiem dokumentiem par iespējamo bankas atveseļošanu, deva tai divus mēnešus laika. Tā kā *Topbanka* nav spējusi atgūt nepieciešamo naudas summu, tiesa nolēmusi atzīt banku par maksātnespējīgu.
Topbankai bija aptuveni 4000 noguldītāju. Latvijas Banka *Topbankas* licenci anulēja, jo tā nespēja izpildīt savas saistības pret klientiem, kā arī sniedza nepatiesas ziņas Latvijas Bankai. ♦

Alūksnē sadedzināta pilsētas mēra automašīna

Daina Siņepilkova
 Alūksne, 16.janv. Pirms pulksten trijiem sestdienas naktī Pilsētas bulvārī 5 aizdedz vieglā automašīna *Ford Scorpio*. *Diena* noskaidroja, ka transportlīdzeklis ir Alūksnes pilsētas domes priekšsēdētāja Ainara Meldera personiskais īpašums.
 Alūksnes rajona ugunsdzēsības drošības dienesta priekšnieks Viktors Gurskis *Dienai* apliecināja, ka

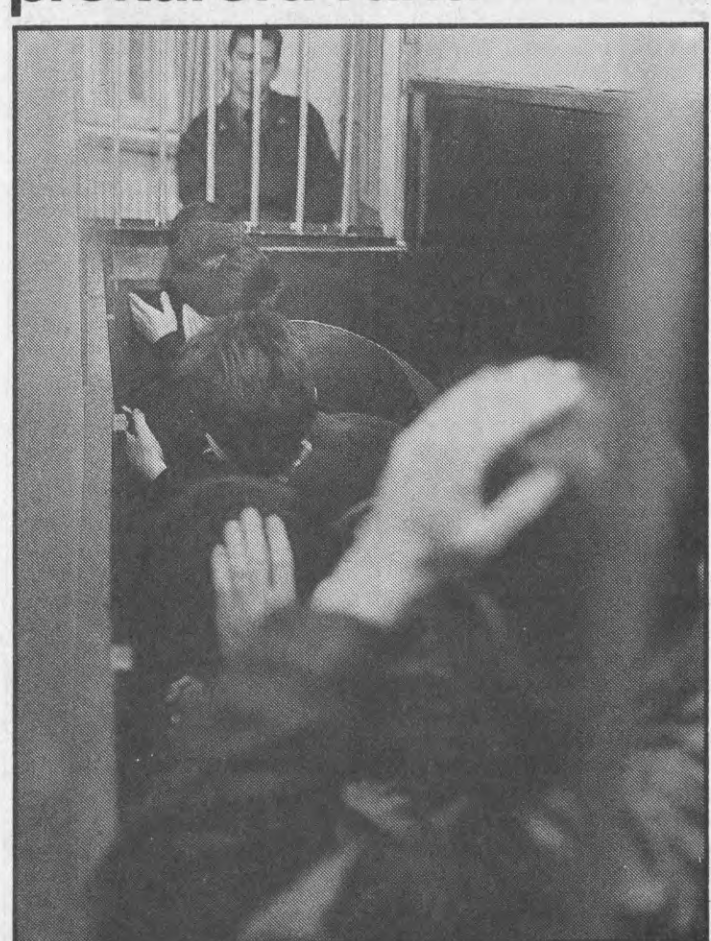
dienesta darbinieki notikuma vieta ieradusies tūlīt pēc izsaukuma saņemšanas. Diemžēl salons bija jau izdedzis. Alūksnes rajona kriminālās policijas priekšnieks Ēriks Gross *Dienai* teica, ka ir aizdomas par ļaunprātīgu dedzināšanu. Pēc Rīgas eksperta slēdziena informācija tiks precizēta. *Dienas* aptaujātā alūksnē notikušo vērtēja atšķirīgi, taču vairākumu satrauc fakts, ka šāds noziegums noticis tieši Alūksnē. ♦

Siliņa tiesā gatavojas debatēm

Valdis Francs
 Rīga, 16.janv. Pirmdien, mēnesi pēc tiesas prāvas sākuma par Saeimas deputātu Andreju Siliņu iespējamo sadarbību ar VDK, tika pabeigta tiesu izmeklēšana. Tiesu debātes sāksies trešdien, 18.janvārī.
 Pirmdien pēc vairākiem uzaicinājumiem tiesā liecināt bija ieradies bijušais VDK 1.daļas darbinieks Vladislavs Rakovskis. No prokuratūras atzinumā minētajam viņa liecībām izriet, ka V.Rakovskis savulaik ir lasījis aģenta «Kalns» (aģenta kartītē minētais A.Siliņa segvārds) ziņojumus, kā arī zinājis par «Kalna» saistību ar VDK operāciju *Sindihāts*. Tiesā V.Rakovskis paskaidroja, ka viņa liecības atspoguļotas neprecīzi. Parakstot savas liecības, viņš jau esot rakstiski norādījis, ka tās pierakstītas neprecīzi. V.Rakovskis paskaidroja, ka čekistiem, kuri strādājuši «junta organizācijās», bija kategoriski aizliegts vērtēt aģentu no šīs organizācijas.

A.Siliņa advokāts Raimonds Eihvalds uzskata, ka šīs liecības pierāda, ka iespējams A.Siliņa vērtējais Aleksandrs Dmitrijevs, kas arī skatījās «junta organizācijā», nevarēja vērtēt A.Siliņu kā aģentu. Tiesā to savulaik apliecināja arī A.Dmitrijevs, apgalvojot, ka A.Siliņš neesot zinājis, ka A.Dmitrijevs bijis čekists.
 Nenoprinātā šajā lietā palika tikai viena lieciniece — bijusi VDK 10.daļas (arhivs) darbiniece Ineta Vasīļeva. Tā kā viņa arī pēc atkārtotiem uzaicinājumiem uz tiesu neradās, tiesa uzskatīja, ka tiesu izmeklēšanu var pabeigt, nenoklausoties viņas liecības.
 Prokurors Kārlis Kudrīnčiks *Dienai* paskaidroja, ka nedomā atteikties no atzinuma uzturēšanas. Tādēļ arī, runājot debatēs, viņš turpinās uzturēt atzinumu par A.Siliņa apzinātu slepenu sadarbību ar VDK. No sīkākām komentāriem K.Kudrīnčiks atturējās, jo, viņaprāt, prese prokuratūras viedokli publicē sagrozītu un neprecīzi. ♦

Bandītu tiesā gaida prokurora runu

Bandīti nevēlas, ka redz viņu sejas. Foto — Elmārs Rudzītis, A.F.I.

Valdis Francs
 Rīga, 16.janv. Pirmdien Augstākajā tiesā, kur tiek izskatīta krimināllieta par sešu cilvēku grupas apsūdzību bandītismā, tika pabeigta tiesu izmeklēšana. Otrdien, 17.janvārī, ar prokurora apsūdzības runu sāksies tiesu debātes.
 Kā *Diena* jau rakstīja, 1994.gada 19.decembrī AT sāka izskatīt krimināllietu, kurā par firmas *Pils-N* direktora Mihaila Kuzmina slepkavību, Viktorijas Steģes slepkavību, firmas *Pils* prezidenta Sergeja Konoplova slepkavības mēģinājumu, vairāku laupīšanu un citu noziegumu izdarīšanu tiek apsūdzēti 30 gadus vecais Aleksandrs Sevčuks, 29 gadus vecais Gundis Zurza, 25 gadus vecais Sergejs Gajenko, 24 gadus vecais Andrejs Kirpīčenko, 24

gadus vecais Andrejs Zaščerinskis un 23 gadus vecais Deniss Rihters.
 Tā kā visi apsūdzētie tiesā mainīja savas iepriekšējās izmeklēšanas sniegtās liecības un apgalvoja, ka izmeklēšanas laikā viņi sīst un spīdzināti, tiesā nopratināja izmeklētāju Armandu Stumbergu. Viņš paskaidroja, ka nekāda vardarbība pret apsūdzētajiem netika pielietota. Prokurors Anita Polakova tiesā iesniedza dienesta izmeklēšanas rezultātus, kuros arī teikts, ka nav konstatēta apsūdzēto fiziska iespaidošana. Tiesa noklausījās arī apsūdzētā A.Zaščerinka brālēna Ulda Zaščerinska liecības. Iepriekš viņš liecināja, ka A.Zaščerinskis pirms uzbrukuma S.Konoplovam interesējies, kur varētu dabūt sprāgstvielas. Tiesā U.Zaščerinskis paziņoja, ka nekad neko tamlīdzīgu neesot teicis. ♦

VRM aptur

No 1.lpp.
 Ministre atzina, ka pēc šī lēmuma esot iespējami labojumi mūsu nacionālajā ziņojumā Eiropas padomei, kuri varētu apdraudēt balsojumu.
 V.A.Tērauda pavēstīja, ka Rīgā iepēnuši uz vienu cilvēku pēc izlīdzināšanas 1995.gadā esot prognozēti Ls 64,5 un Rīga esot bagātā pašvaldība. Viņa gan nevarēja pateikt, cik Rīgā ir maznodrošināto LR pilsoņu un nepilsoņu.
 Rīkojums pirmdien nosūtīts Rīgas domes priekšsēdētājam Mā-

rim Purgailim, kas *Dienai* atteicās to komentēt, jo esot saņemts tikai pulksten 18. M.Purgails teica, ka atbilstoši likumdošanai Rīgas domē, kuri varētu apdraudēt balsojumu.
 Savukārt V.A.Tērauda pavēstīja, ja minētais Valsts reformu ministrijas rīkojums Rīgas domē neapmierina, tai esot tiesības sūdzēt VRM tiesā.
 Šis ir jau ceturtais gadījums, kad valsts reformu ministri izmantojuši savas tiesības un apturējuši pašvaldības lēmumus. ♦

Precizējumi

Atsaucošies uz *Dienas* 16.janvāra rakstu *Noguldītāji prasa Saeimai izskatīt viņu problēmas*, REKO bankas direktore Margarita Alijeva paskaidroja, ka REKO banka nekad neesot pieņēmusi naudas noguldījumus no iedzīvotājiem.

Dienas ārzenju ziņu birojs 14.janvārī informēja, ka Polijas ārlietu ministrs Andržejs Olehovskis nav atkāpies no nodoma demisionēt sakarā ar Polijas konstitucionālās tiesas paziņojumu, ka viņš pārkāpis likumu, saņemdam nelikumīgu samaksu par priekšsēdētāja amatu valsts bankā. Kā paskaidroja Polijas vēstniecības Latvijā otrais sekretārs Pāvils Čerņevskis, istais A.Olehovska demisijas lēmuma iemesls, pēc paša ārlietu ministra vārdiem, ir nopietnas domstarpības ar premjerministru par ārpolitikas jautājumiem. Konstitucionālās tiesas paziņojums attiecas uz lielu grupu valsts darbinieku, kas līdz tam bija saņēmuši algu, strādājot divās vietās vienlaikus. Tā kā likumam nebija oficiāla skaidrojuma, šāda darbība nav vērtējama kā sodāma.

LĪDZJŪTĪBAS

Lielajās bēdās esam kopā ar mūsu operatoru
Servina Egliena
 mijlīmeņ — Annu un Mārtiņu. Atvaidšanās no Servina Egliena notiks 17.janvārī plkst. 13 Baltezers kapu kaplīcā.
 TV programmas *Savai zemei* veidotāji

Pierimst soļi, klusē domas,
 Neskan miļā tēva bals,
 Tikai klusa sāpe sirdi
 Iglī vēl pēc tevis sauks.
 (E.Zālīte)

Mārtiņ, esam kopā ar tevi un mammu tik ļoti skumjāji brīdi, tēti
Servino Eglienu
 mūžībā aizvadot.
 Tavi klasesbiedri, audzinātāja, vecāki

Izskām visdzīvāko pāteicību Latvijas skautu un gaidu centrālajai organizācijai, Daugavas Novada skautiem un gaidām, Rīgas un Ķeguma PMK kolektīva pārstāvējiem, draugiem un paziņām, kas dalījās bēdu smagumā, mūsu mīļo
Augustu Lapiņu
 pēdējā gaitā izvadot.
 Piederīgie

Akciju komercbankas *Baltijas Transzitu* banka kolektīvs izsaka visdzīvāko līdzjūtību mūsu kolēģei Irēnai Aneraudei sakarā ar meitas Santas traģisko nāvi.

KRIMINĀLVĒSTIS

Rīga, 16.janv. 14.1 plkst.2 Rīgā, Daugavgrīvas ielā 46, nezināms vīrietis, piederotot ar pistoļu līdzīgu priekšmetu, atpēmis Aninam G.(1956) peļēkas krasas automašīnu *Audi 80*, kā arī mašīnas tehnisko pasi un vadītāja tiesības.
 14.I Rīgā, Eisenšteina ielā 19, atrasts Anatolijs Ž.(1970) liķis ar šautām brīcēm.
 14.I dienas vidū Linezera meža masīvā Rīgā atrasts nenoskaidrota vīriša liķis ar miesas bojājumiem.
 14.I nakti, uzlauzot Vitautam M. piederošo garāžu Rīgā, Balasta dambī 38/40, nozagti trīs ledusskapji *Snaige*.
 14.I plkst.10 Rīgā, Ropažu ielā 45.nama trepju telpā, divi nenoskaidroti vīrieši Ivetai C.(1952) izrāvusi no rokām somiņu ar 360 litemi.
 14.I vakarā, veicot operatīvās meklēšanas pasākumus, Daugavpils dzelzceļa stacijas rokas bagāžās glabātavā atrasti divi paštaistīti 9.kalibra automāti ar klusinātājiem.
 14.I alkoholisks dzērienu lietošanas laikā Cēsis, dzīvoklī Rīgas ielā 18, Anatolijs J.(1956) ar nazi iedūris civilsievai Tamārai K.(1958). Cietusi smagā stāvoklī ievietota slimnīcā, Anatolijs J. aizturēts.
 15.I agrā rītā Liepājas rajona Aizputē, Jaunā ielā 5, ugunsgrēkā nodegušā saimniecības ēkā atrasts Modra A.(1972) liķis.
 15.I ap plkst.15 pēc ugunsgrēka Doles salas atpūšanās iekārtu ēkā atrasts sadedzis nenoskaidrota vīriša liķis.
 15.I Rīgā, Ūnijas ielā 62a, Izraēlas pilsonis Džozefs K. lietojis alkoholisks dzērienu ar kādu nepazīstamu sievieti. Vēlāk viņš konstatēja, ka laikā no plkst.1 līdz 4 viņam nozagts brūns diplomāts ar kodētu atslēgu, kurā bijuši dokumenti un 140 ASV dolāru. Sievietes pazīmes: vecums 24 — 27 gadi, augums 168 — 172 cm, tumšas acis, runāja krievu valodā bez akcenta, zināja arī angļu un latviešu valodu.
 15.I ap plkst. 4 Transporta policijas Rīgas nodaļas darbinieki par F. izvarošanu Rīgas dzelzceļa stacijā aizturējuši Sergeju S.(1961).

MK ĪSĪŅAS

TILTS akcijas pirms PB struktūra
 MK Ekonomikas un finansu komiteja piekritusi Satiksmes ministrijas priekšlikumam atļaut akciju sabiedrībai *TILTS Communications* pārdot 10% akciju Starptautiskajai finansu korporācijai, kas ir viena no Pasaules bankas struktūrām. ♦

Par nekustamā īpašuma nodokli lems koalīcijas padome
 MK komiteja, izskatot likumprojektu par nekustamā īpašuma nodokli, nolēmusi iesniegt to apspriešanai valdošās koalīcijas padomē, lai vienotos par pagaidām nesaskaņotajiem jautājumiem. Paredzēts, ka likums par nekustamā īpašuma nodokli aizstās pašreizējos likumus par zemes un īpašuma nodokli. ♦

Akceptēti noteikumi preču mitas vērtības noteikšanai
 MK Ekonomikas un finansu komiteja akceptējusi noteikumu projektu par mitas vērtības noteikšanu Latvijā ievadamajam un izveidamajam preču vai citiem priekšmetiem. Paredzēts, ka gadījumos, kad preču importētāja dati, kurus tas izmantojis mitas vērtības noteikšanai, nav dokumentāli apstiprināti vai arī ligumcena ir zemāka par mitas rīcībā esošajām ziņām par identisku, vienveidīgu preču mitas vērtību, preču mitas vērtības noteikšana uz Latvijas robežas netiek piemēta vērtīgumcena. Šādā gadījumā mita izmantots tās rīcībā esošās preču cenas. Importētājiem būs tiesības pēc ievadmitas nomaksas desmit dienu laikā pierādīt ligumcenas pamatotību. ♦

DATOR TEHNIKA

17. JANVĀRIS
Nr. 3

ŽURNĀLA «DATORTEHNIKA» IKMĒNEŠĀ PIELIKUMS –
A/S «DIENA» UN ŽURNĀLA «DATORTEHNIKA»
KOPIĢS IZDEVUMS

DIGITAL pasaulē un Latvijā

5.lpp.

Portatīvie datori

2. – 3. lpp.

Cilvēks birojā

4.lpp.

“Dievu dusmas” vienā
kompaktdiskā

6. lpp.

Firmu kartotēkā –
a/s “SIS”

3. lpp.

PAR PROGRAMMĀM, BIZNESU UN MIRDZUMU ACĪS

Žurnāla un avīzes DatorTehnika slejas ne reizi vien esam stāstījuši par datorpasaulē veiksmīgiem, kas ar savām idejām un darbu guvuši fantastiskas sekmes. Šoreiz aicinājam uz sarunu Zigurdu Valvodu, kas spožus panākumus datorbiznesā guvis tepat Latvijā.

Ar a/s “SIS” viceprezidentu Zigurdu Valvodu sarunājas Andrejs Vasiljevs.

pasākumiem, ko tolaik organizēju, to gan labāk pastāstīs tie, kas tur piedalījās.

Bija 1986. gads. Loti interesants laiks - Daugavpils HES un vēlāk atmoda. Tas, ko mēs toreiz darījām, bija vienkārši lieliski. Iedomājies, ka Universitātes komjaunatnes komiteja organizēja konferenci par to, ka Daugavpils HES nav vajadzīga. Toreiz tas bija ļoti riskanti, tikām krietni “mazgāti” par nepareizajiem uzskatiem.

Man bija krietna darba slodze: komjaunat-

- Tad jau laikam smagi uztvēri izmaiņas sabiedrības attieksmē pret SWH “Ventspils Naftas” notikumu laikā. Vai tie bija kaut kā saistīti ar tavu sfēru?

- Par laimi ne, taču mēs, programmatūras cilvēki, no tā ļoti cietām. Latvijai raksturīga problēma ir “aste”. Tāpat kā man jautājumi par komjaunatni, tagad modē meklēt čekas un višādas citādas “astes”.

Mums tas bija ļoti sāpīgi. Atradās cilvēki, kas teica - viņi visi ir tādi un šitādi. Tas arī bija viens no iemesliem, kāpēc notika SWH reorganizācija. Šobrīd mana darbavieta ir “SWH Informatīvās sistēmas” jeb vienkārši “SIS”.

Latvijā daži ar mums saista šādu imidžu, bet Rietumos tas ir pavisam savādāks. Viņi ziņā Vācijā veidoto KSK projektu, GRADE, IBM, ITU un citus projektus.

- Kā vispār atradāt Rietumu klientus? Kas izšķir viņu izvēli par labu jums?

- Bieži nospēle lomu tas, ka varam izstrādāt sistēmas lētāk nekā Rietumu firmas. Tāda komplicētā jomā kā sistēmu analīze piesaista mūsu pieredzi šajā darbā un pozitīvas rekomendācijas no iepriekšējiem klientiem.

Dažkārt klientus neieģūstam tieši, bet ar starpniekiem. Teiksim, Siemens/Nixdorf, noslēdzis līgumu ar Saūda Arābijas ministriju, uzticēja šo darbu Vācijas firmai Infologistik, bet tā savukārt to uzdeva mums.

Eiropas tirgū lieli konkurenti mums ir Indijas kompānijas. Viņu programmu izstrādes biznesā sāka strādāt 7 gadus agrāk ar darbus veic vēl ļoti daudz. Indijā daudzas programmas izstrādā un tīkpat lielas kā SWH. Ir pat veselā programmatūru pilētīnas.

- Kāds ir bijis pats svarīgākais darījums, kurā esi piedalījies?

- Tā bija līdzdalība sarunās ar IBM Parīzē par SCEPTRE projektu. Mēs visvairāk viņus pārsteidzām ar pašu savas ierašanās faktu, jo todiem streikvoja lidostas darbinieki. Neieradās pat daži svarīgi IBM Londonas nodaļas pārstāvji. Bet mēs atloidiem ar privātu lidmašīnu! IBM uzreiz bija cita attieksme, kaut gan sarunas tomēr bija ļoti smagas.

- Vai esi pamanījis kādu atšķirību starp klientiem Rietumos un šeit?

- Klienti šeit ir krietni patstāvīgāki lēmumu pieņemšanā. Tur viņi ir profesionālāki, bet divainā kārtā ne vienmēr prasīgāki. Pirmajos kontaktos patikamas pieklājības frāzes tiek bārsītas tāda pārpilnībā, ka gandrīz slikti metas. «Kā man ir paveicies, ka guvu šo iespēju ar jums tikties!», kaut patiesībā labprāt sūti tu tevī dilēs. Viņi bieži vien liekas tādi miksti kā želejas, un arī sarunas tādas glumas. Tas iemidzina, un tu nemani, kā līguma tiek iesviests kāds neizdevīgs punkts, kur vēlāk vari tikai nožēlot.

Gan šeit, gan tur ļoti liela nozīme ir personīgām attiecībām, kas pamazām veidojas starp darījuma partneriem. Arī tam piļša lācītis, ko atšūta taviem bērniem uz Ziemeļsvētkiem.

- Vai darbs tevī emocionāli uzlēdē?

- Esmu tāds cilvēks, kuram ļoti svarīgs apkārtējo viedoklis. Daru darbu, kas man ir jādara, bet, ja pēc tam kāds vēl pasaka «Forši saņācā!», tad sajūta ir lieliska. Nedrīkst domāt, ka līgumu par 2 tūkstošiem kaut kā nohāltūrēšu, bet, ja dos 200 tūkstošus - tad gan rausos.

- Tu pārsvarā strādā ar cilvēkiem. Lai-

Izstāde

DatorTehnika'95 - datorgada pavasaris!

Nosakot gada sākumu pastāv dažādas laika skaitīšanas sistēmas, Gregora, Juliāna vai ķīniešu kalendāram atbilstoši. Lielās biznesa struktūras parasti ievēro finansu gadu. Datorpasaulē šī atskaītes sistēma nereti ir savādāka - jaunā gada robežšķirtni nosaka tā vai cita nozīmīga datorizstāde vai forums.

CEBIT Hannoverē, COMDEK Lasvegasā - tie ir vārdi, kas ne tikai jebkuram datorspeciālistam, bet arī cilvēkiem, kas ar datorpasauli tikai nedaudz saistīti, asociējas ar pasaulē nozīmīgākajām gadskārtējām datortehnikas izstādēm. Jauno tehnoloģiju prezentācijas, prestižu firmu un speciālistu piedalīšanās, gada sensācijas - tas ir tikai neliels šo starptautisko forumu piedāvātā spektra raksturojums.

Nu jau otro gadu arī Rīgā varēsim skatīt datortehnoloģiju un programmu jaunumus - no 20.lidz 23. februārim Rīgā notiks 2. starptautiskā datortehnikas un telekomunikāciju izstāde - DatorTehnika'95. Divās izstāžu zālēs - Pasaulē Tirdzniecības centrā Rīgā (Elizabetes 2) un izstāžu zālē “Latvija” (Brīvības 33) varēsīt iepazīties ar vairāk nekā 30 Latvijās un starptautisko datorfirmu speciālistiem un piedāvāto produkciju. Izstādes laikā tiks organizēti daudzveidīgi semināri.

likto darbu.

- Vai tad nekad neesi arī mājīties, uzdodot velamo par esošo?

- Domāju ka katram dzīvē tas ir gadījies, bet tā jau arī ir māksla - nepāršaut pār stripu.

- Gan jau saskarē ar cilvēkiem palīdz arī matemātika izglītība.

- Noteikti. Darījumos, it īpaši tajos, kas saistīti ar programmatūru, nepieciešama analītiska pieeja, spēja sakarīgi izklāstīt domu, pietiekami mierīgi aizstāvēt savu pārliecību. Noder arī skolas laikā gūtās, tas, ka daudz laika esmu veltījis literatūrai un sacerējumu rakstīšanai. Tikai papīrs ļauj precīzi noformulēt domu.

- Kādas īpašības uzskati par svarīgākajām vadītājam?

- Galvenais ir spēja ātri pieņemt pareizos lēmumus - jāizšķiras, domās izsverot daudzus faktorus. Dažkārt, runājot ar kādu cilvēku, redzu, cik ļoti viņš apjūk, ja problēmas risinājums tiek pieprasīts tieši, bez aplinkiem, ja jāizlemj bez kavēšanās. Ja mans emocionālais stāvoklis ir tāds, ka pats neesmu gatavs izšķīrošai rīcībai, tad tā arī visiem pasaku: «Šodien lēmumus nepieņemu.»

- Tu esi ļoti aizņemts darbā. Kā uz to raugās ģimene, tev tomēr ir sieva un bērni?

- Ģimenei vienmēr paturu prātā. Pirmie gadi SWH bija krietni murgaināki. Bieži vien strādājām arī sestdienās un svētdienās, pa 14 - 16 stundām dienā. Tagad visu daru veiklāk, esmu iemācījies attiekties no sīkumiem, lai iegūtu lielās lietās.

- Bet ja jāizšķiras starp sengaidītu ģimenes pasākumu un pēkšņu, arī ļoti svarīgu darījuma tīkšanās?

- Esmu pārliecināts, ka paspēju abus. Man tas vienkārti ir jāvar.

- Tu esi uztaisījis lielisku karjeru. Vai tev neliekas, ka taviem bērniem lielo iespēju laiks jau būs pagājis?

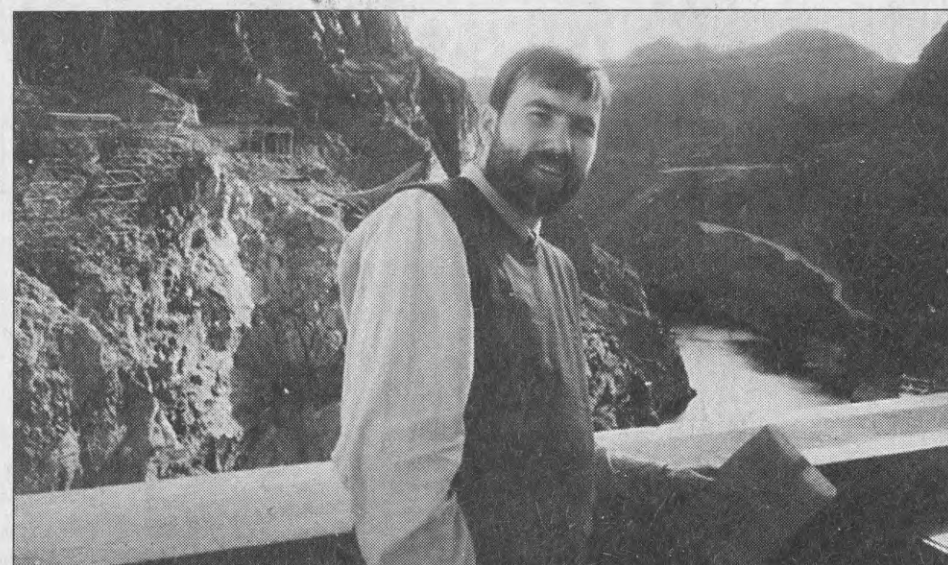
- Kad un kur ir bijis īstais lielo iespēju laiks? Pagājušā gadsimta Amerikā ar zelta meklēšanas drudzi vai 20. gados, kad sausa likuma laikos varēja snābi tīgot. Bet bija arī 70. gadi Kalifornijā, kad Silikona ielejā viena pēc otras veidojās jaunas datorfirmas. Tici man, katrā laikā ir savas lielās iespējas. Ir tikai jāmeklē šīs iespējas saskatīt un izskirties. Tā ir prasme, kura man jāprot iemācīt saviem bērniem.

Esmu optimists, raugoties nākotnē, citādi jau man nemaz nebūtu trīs bērni.

- Vai jūties gandarīts par sasniegto?

- Protams, ka panākumiem normāla viriņa dzīvē ir milzīga nozīme. Pirms četrarpus gadiem sāku kā programmatājs, tagad esmu viceprezidents. Tik īsā laikā tā ir laba karjera, tāpēc gandarījums ir.

No otras puses, 31 gada vecumā esmu sapratis, ka ir sasniegti griesti. Arī tam zināšanām, kas man ir, ar to atbildības līmeni un no manis atkarīgo lēmumu nozīmi. Tātad jāiet tālāk.

- Kā tu kļuvi par to, kas esi tagad?

- Vecāki uzskatīja, ka man vajadzētu mācīties medicīnu. Man pašam bija divas alternatīvas - vai nu studēt žurnālistiku vai Universitātē lietisko matemātiku. Izšķiros par matemātiku, jo gribējās izmēģināt visas tās datoru lietas, kas mani valdzināja.

Lielā nozīme bija tam, ka nācu no Rīgas 36. vidusskolas, kurā jau tajā laikā valdīja diezgan brīva atmosfēra. Tā kā skola nepretendēja ne uz ko ekskluzīvu, tā ļāva cilvēkam pietiekami brīvi pašam attīstīties. Biju ieguvis diezgan plašu redzesloku, pasaulē radzījos atvērtām acīm. Tā noteikti ir lielāka bagātība nekā milzīga zināšanas eksaktajās zinātnēs.

Man jau tajā laikā piemita normāls karjērisms. Tie, kas uz fizmatiem atnāca no 1. vidusskolas, pirmā kursa vielu faktiski jau zināja. Es teicu sev - okei, arī tu vari sasniegt to pašu līmeni.

- Vai neizjūti tādu kā šoku, atnākot uz Universitāti? Es, teiksim, arī mācījos 1. vidusskolā, tikai nevis Rīgā, bet Olanē. Kaut arī mums bija ļoti laba skola, kurā matemātiku pasniedza vienkārši lieliski, universitātē matemātika izrādījās krietni savādāka.

- Nē, man tādu problēmu nebija. Visus piecus augstskolas gadus nosēdēju kopā ar Ģirtu Ziemeļi, kurš tagad programmē Kanādā. Viņš arī nāca no parastās Juglas skolas, un mēs abi divi parādījām, ka varam ne sliktāk kā tie citi. Pirmos semestrus nobeidzu ļoti labi, dabūju teicamnieka stipendiju, pēc tam Stučkas stipendiju. Piekajā kursā man bija jau Leņina stipendija.

Otrajā kursā sāku strādāt skaitļošanas laboratorijā Universitātes mājā Raina bulvārī. Kopā ar Ģirtu strādājām par naktis mainas operatoriem pie vecā labā skaitļotāja EC 1022 no astoņiem vakarā līdz astoņiem rītā, bet pēc tam 8.30 bija jāiet uz lekcijām. Toreiz parādījās pirmās datorspēlītes. Nakti spēlējām zvaigžņu karus - klingonus. Dažkārt arī gulējām, bet, lai laikā pamostos, laidām vairākas stundas garus uzdevumus, kas no rīta daudz drukāja uz toreizējām klabošajām drukām.

Nākamajā dienā pēc mainām, kā par spīti, vienmēr iekrita lekcijas varbūtību teorijā. Kā es tur “lūzu nost”? Varbūtības man nāca “cučios”. Pēc tam bija problēmas ar eksāmenu.

Daudz darījā tā saucamo sabiedrisko darbu. Kultorga pienākumus pārņemoju no Aivara Gribusta jeb Bimbo, kā viņu savā laikā sauca fakultātē. Viņš vēlāk kļuva par Lielvārdes skolas direktoru.

- Tev jau arī ir ļoti stabila iesauka - Krabis. Laikam jau ir stingrs tvēriens.

- Šī iesauka man nāk līdzī jau no pēdējām vidusskolas gadiem.

Pabiju studentu vienībās. Bija arī kalni, ūdenstūrīms un viss pārējais. Veicinot savu aktivitāti žurnālistikā, šad tad kaut ko uzrakstīju “Padomju Studentam”, kas tagad pārtapis par “Universitātes Avīzi”.

Tas viss lielā mērā bija saistīts ar politiku, proti, komjaunatni. Mūsu fakultātes fizmatdienas un citi pasākumi bija ļoti neatkarīgi, tomēr formāli atradās zem komjaunatnes pirksta.

Kad pabeidzu universitāti, paliku strādāt DMPK katedrā, drīz mani ievēlēja par Universitātes komjaunatnes komitejas sekretāru.

- Vai toreizējā darbošanās komjaunatnē tagad tev ir sāpīgs jautājums?

- Nē. Domāju, ka arī tagad varu lepoties ar

nes lietas, līgumdarbi katedrā, lai nezaudētu saskari ar izvēlēto profesiju, vadiju arī praktiskos darbus. Vēlāk lasīju lekcijas.

- Vai nevēlējies virzīties pa karjeras kāpnēm zinātnes laukā - iegūt grādu utt.?

- Protams, es taču noliku visus kandidāta minimuma eksāmenus, ieskaitot arī marksismu-leninismu. Biju izvēlējis zinātniskā darba tēmu un vadītāju. Tomēr sapratu, ka no manis iznāktu vājš zinātnieks. Tā lielā mērā ir brīvā profesija. Tev jāpiespiež sevi domāt par zinātni un savas domas arī uzrakstīt. Esmu par slinku, lai būtu zinātnieks. Prasti izskatīties, ja man vakarā uz plauktina ir detektīvs un kaut kāds zinātnisks sacerējums, es drīzāk lasīšu to detektīvu.

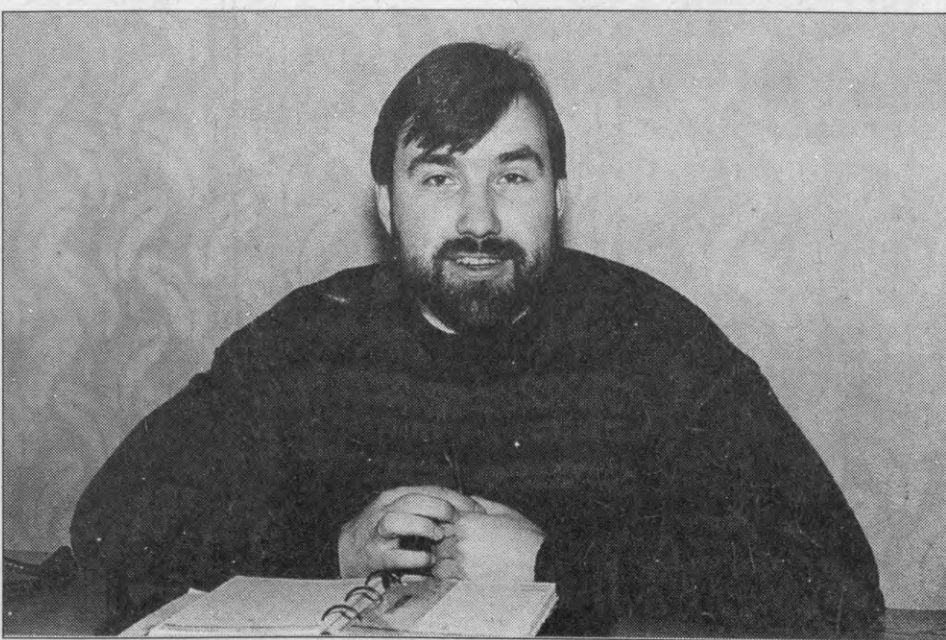
Manuprāt, manas iedzīmtās dotības ļauj būt kaut kur pa vidu starp matemātiku un žurnālistiku - ir zināma spēja runāt ar cilvēkiem un viss cits, kas ar to saistīts.

- Vai tāpēc aizgāji uz SWH?

- Es biju brīvi domājoss un gatavs riskēt, lai to darītu. Protams, vēra nēmašs faktors bija arī atalgojums.

Tas bija 1990. gadā, vēl pirms SWH formālās dibināšanas. Sākumā biju sistēmanalītīks - programmatājs, nācās rakstīt ar dBase programmas. Pirmajā darbā gādā uz galda zīmēju milzīgas sistēmas shēmas, arī pa naktīm. Tad kļuva par projekta vadītāju, veicām darbus, kas saistīti ar sistēmu specifikāciju valodu GRADE, gatavojām arī dažādus projektu pieteikumus.

Ar laiku Ainārs Gulbis droši vien mani pamanīja zināmas vadītāja spējas un uzticēja organizatorisko un administratīvo darbu. Kopš tā laika strādāju pie tā, lai mēs saņemtu pasūtījumus lieliem projektiem. Mans uzdevums ir sameklēt potenciālos klientus, pierādīt, ka mūsu darbs ir samaksātās naudas vērts. Jārūnā, ja nepieciešami vēl kādi papildinājumi, bez kuriem sistēma pienācīgi nestrādās. Jāpārliec-

na, ka esam izdarījuši tieši to, kas cilvēkiem ir vajadzīgs.

- Cik lielā mērā tu sevi identificē ar SWH?

- Viss, kas saistās ar SWH, man ir ārkārtīgi svarīgi. Varbūt tas ir arī raksturā, jo es visu speciģi pārdzīvoju, jūtu visam līdzī. Pieci firmas veltītie gadi no mana 31 gada ir ļoti liela patstāvīgās dzīves daļa.

kam tev ir kādas īpašas darba metodes.

- Viens no maniem principiem ir būt maksimāli godīgam, runājot ar cilvēku. Otrs - ir jābūt savas lietas patriotam. Ir ļoti jūtams, vai tu dari tikai tāpēc, ka ir jādara, vai arī veic to ar aizrautību. Un tev jābūt istajam tvērienam.

Svarīgs ir mirdzums acīs, kam jābūt ne tikai runājot ar klientu, bet arī ar kolēģiem un pat pašam ar sevi. Svarīgi, lai tev ir prieks par to, ko tu dari, un lai tu spēj novērtēt precē ie

DATORTEHNIKA '95

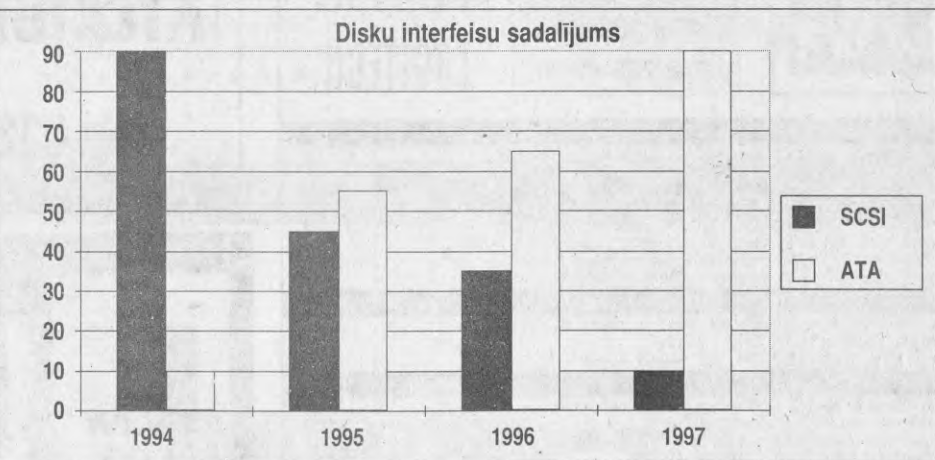
2. Starptautiskā datortehnikas un telekomunikāciju izstāde Latvijā 1995. gada 20.-23. februārī Izstāžu zālē LATVIJA, Brīvības 33, Rīga Pasaulē Tirdzniecības Centrs, Elizabetes 2, Rīga

INFORMĀCIJA PA TĀLRUNĒM: 224689, 222544

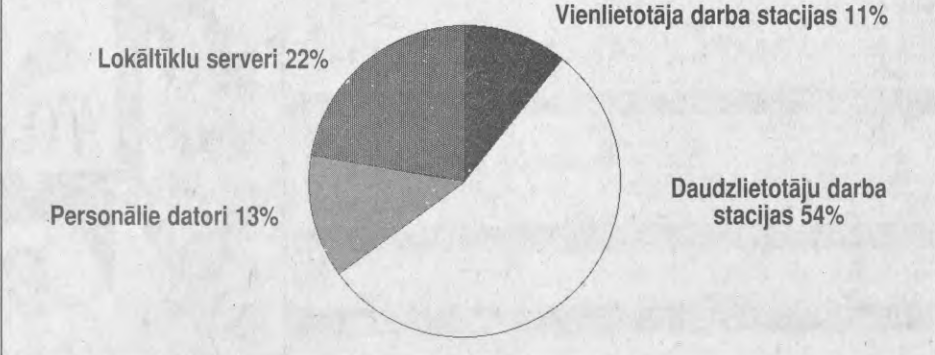
Šo semināru tematika ir atkarīga arī no Jūsu vēlmēm. Tāpēc zvaniet un rakstiet, piesakot konkrētus jautājumus, kas interesē tieši Jūs!

FAKTI UN PROGNOZES

Pēc Seagate pētījumu materiāliem personālo datoru disku ietilpība strauji pieaug. Jau 1997. gadā sagaidāms, ka tirgū 96% 1GB disku būs personāliem datoriem.

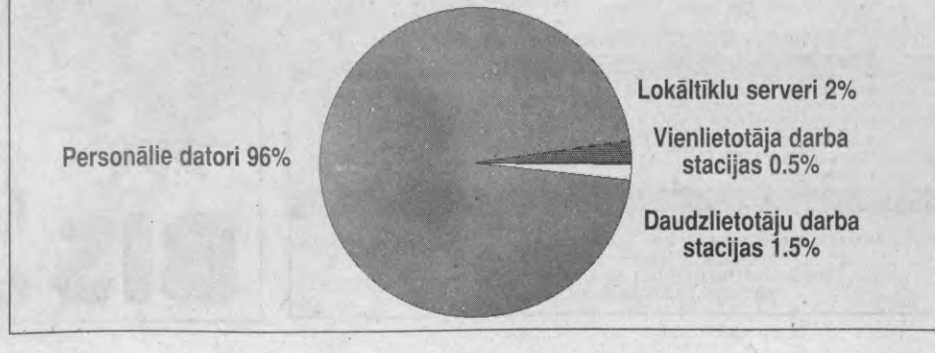
1 GB disku sadalījums pa dažādām datoru grupām 1994. gadā.

1 GB disku sadalījums pa dažādām datoru grupām 1995. gadā.

1 GB disku sadalījums pa dažādām datoru grupām 1997. gadā.

APARATŪRA

PĀRNĒSĀJAMIE DATORI

RAĪTIS MISA

Arvien vairāk cilvēkiem rodas vajadzība pēc datora arī ārpus biroja, mājām vai citās vietās, kur ikdienā dators pieejams. Ipaši aktuāli tas ir tad, ja daudz ceļojat. Lai gan portatīvajiem datoriem pamatā ir tādas pašas īpašības kā galda datoriem, akcentēsim tās īpašības, kas jāņem vērā, iegādājoties portatīvo datoru. Iši raksturosim svarīgākos portatīvo datoru tehniskos parametrus un to modeļus.

Kas ir jāzina, iegādājoties portatīvo datoru?

Portatīva datora tips. Ar "portable" parasti apzīmē jebkuru pārnēsājamo datoru tipu: sākot ar aptuveni 10 kg smagajiem ātrdarbīgajiem multimēdiju datoriem ar CD-ROM iekārtu, skaturojiem un pilnvērtīgām grafikas attēlošanas iespējām un "Laptop" datoriem (dažreiz sauktiem arī par klēpja datoriem, jo, sežot līdzaīnā vai automobili, tos bieži novieto uz ceļiem), beidzot ar vēl "portatīvākiem" notebook datoriem, kuru formāts līdzinās piezīmju grāmatiņai. Šiem datoriem parasti ir iebūvētas 3,5" disku iekārtas.

Dažreiz mazāko portatīvo datoru apzīmēšanai lieto nosaukumu "subnotebook".

Interesants piemērs ir plauksta lieluma 312 g smagais HP Palmtop PC 100LX modelis. Tas ir dators ar PC-XT arhitektūru. Tam ir Intel 80C186 7.91 MHz procesors, CGA savietojams (640x200 punktu) ekrāns, 2MB

ROM un 1MB RAM atmiņa. ROM-iebūvēta operāciju sistēma MS DOS 5.0, Lotus 1-2-3, datu bāze un citas programmas. Ar kredītkartes formāta "flash" diska kartēm caur II tipa PCMCIA slotus var pievienot maināmus 5MB vai 10MB atmiņas blokus, palielinot kopējo atmiņu līdz 32MB, vai pieslēgt faksmodu. Divas apalās 1.5V baterijas dod iespēju šo datoru darbināt 60 stundas. Informācijas apmaiņa ar stacionāro datoru ir iespējama caur modemu vai speciālu interfeisu, kas izmanto infrasarkanos starus.

Procesora tips. Sobird datoru tirgus ir pārorientējies uz 486, procesoriem un 386. datori gandrīz nav sastopami, kaut gan tos vēl joprojām iespējams iegādāties. Vairumā šo datoru tiek lietoti enerģiju taupīšie procesori (SL tehnoloģija) ar iebūvēto "iemīgsnāns" režīmu un 3.3V darba spriegumu. Rezultātā tas patērē par 30% mazāk enerģijas nekā analogie SX un DX procesori, kuros netiek izmantota SL tehnoloģija. Lai darbinātu šodienas programmas, minimālais procesors, kuram jābūt jūsu datorā, ir 486SX-33. 486DX2 shēmas šodien ir uzstādītas vidusmēra datoros. 75 un 100 MHz DX4 procesori (drīzumā arī Pentium 75 un 90) uzstādīti jaudīgākajos datoros. Der atcerēties, ka nav lietderīgi iegādāties datoru ar procesoru, kuram ir 5V barošanas spriegums (piemēram, Pentium 60), jo tas daudz ātrāk iztērēs jūsu datora akumulatora uzkrāto enerģiju.

Ekrāni. Atšķirībā no galda datoriem por-

tatīvajos datoros tiek uzstādīti šķidro kristālu ekrāni. Šķidro kristālu ekrāna attēls tiek veidots vai nu ar pasīvās, vai ar aktīvās matricas tehnoloģijas palīdzību. Pasīvās matricas ekrāna attēls ir blāvs un, skatoties uz to no sāniem, attēls zūd. Aktīvās matricas ekrāna krāsu spilgtums un kontrasta pakāpe ir salīdzināma ar stacionāro datoru displejiem, taču šie portatīvie datori ir vidēji par 1000 - 1500 ASV dolāriem dārgāki nekā analogie datori ar pasīvo matricu ekrānu.

Portatīvo datoru tirgū liela to daļa ir monohromatiskie šķidro kristālu ekrāni, kuri parasti ir pasīvās matricas (izņemot dažus gadījumus). Uz pasīvās matricas ekrāna attēls ir redzams tikai apgaismojumā, kas tiek radīts fonā ("Backlit") vai no sāniem ("Sidelit"). Par labāku tiek uzskatīts "Sidelit" apgaismojums.

Krāsainā ekrāna izplatītākais veids ir pasīvās matricas ekrāns (passive matrix), taču blāvās krāsas par attēlu nerada pilnvērtīgu iespaidu, kāds tas ir, strādājot ar ievērojami dārgāk aktīvās matricas (active matrix vai TFT) ekrānu.

Ekrāni ar jauno aktivēto pasīvo matricu ("active-passive" vai "dual-scan") ir tikai nedaudz dārgāki nekā ekrāni ar pasīvo matricu, bet tie ievērojami uzlabo attēla kvalitāti. Aktivētās pasīvās matricas attēlu veido līdzīgi kā pasīvo matricu ar to atšķirību, ka attēls ir aptuveni divas reizes spilgtāks. Tas ir saistīts ar to, ka izvads ir sadalīts divos paralēlos procesos - uz ekrāna augšdaļu un uz lejasdaļu, tādējādi katra izvada biežumu

palielinot divas reizes.

Parasti portatīvajiem datoriem ir iespēja caur portu (vai "docking station") pieslēgt ārējo displeju. Tad ir svarīga maksimālā izskirtspēja, ko nodrošina datora grafikas karte. Ja gribat strādāt 1024x786 punktu režīmā 256 krāsās, nepieciešams, lai datorā būtu 1 MB videomāmiņas. Uz datora oriģinālā ekrāna var parādīt 640x480 punktus.

Ekrāna lielums. Ekrāna lielums parasti ir ar 8" līdz 10.4" diagonāli, un pat neliela izmēru starpība krietni atvieglo simbolu un attēlu uzveri. Piemēram, 10.4" ekrāna laukums par 70% lielāks nekā 8" ekrānam.

Datora arhitektūra. Parasti portatīvo datoru arhitektūra ir analoga AT datoru arhitektūrai, kuriem datu pārvads starp procesoru un grafisko karti un cieto disku notiek pa salīdzinoši lēno ISA maģistrāli. Pārnēsājami datori ar 486, procesoru, lokālo kopni (VESA LB, PCI) parādījušies samērā nesen.

Video uz lokālās kopnes. Tas nozīmē, ka grafikas karte atrodas nevis uz ISA maģistrāles, bet gan uz ātrdarbīgās lokālās maģistrāles. Līdz ar to datu pārraide un grafikas izvads notiek daudz ātrāk.

Cache. "Cache" jeb starptatmiņa ir domāta datu pārraides ātruma palielināšanai starp procesoru un operatīvo atmiņu. Tā var būt izvietota uz procesora maģistrāles (datu pārraide darbojas ar procesora taksu frekvenci) vai iebūvēta procesorā. Arējā "cache" atmiņa, protams, ietekmē datora ātrdarbību, bet tai nevajadzētu būt lielākai par 128KB.

Operatīvā atmiņa. Operatīvā atmiņa parasti ir vismaz 4MB. Lai nodrošinātu datora pilnvērtīgu darbu Windows vidē, darbinātu šodienas modernākās programmas (teksta redaktorus, elektronu tabulas u.c.), var nepietikt ar 4 MB, tāpēc, iegādājoties datoru, jāskatās, lai tajā būtu vismaz 8 MB operatīvās atmiņas. Turklāt ļoti svarīgi, lai pastāvētu iespēja paplašināt datora atmiņu vismaz līdz 20 MB.

ROM. ROM jeb neizdzēšamajā atmiņā atrodas ROM - BIOS funkcijas realizējošās programmas un to efektivitāti nosaka BIOS versija un datums, kā arī ražotājs.

Baterijas un datora enerģijas patēriņš. Datora baterijas raksturo to izlādes laiks, datoram esot ieslēgtā un izslēgtā režīmā, datora darba ilgums bez izlādes. Šie rādītāji, protams, ir atkarīgi arī no datora tipa un darbināšanas režīma.

Ražotāju firmas parasti izmanto nikelā metāla hibrīda (NiMH), nikelā kadmija (NiCd) baterijas vai litija jonu baterijas, taču tās ir samērā dārgas. Kas attiecas uz litija polimēra baterijām, tās pagaidām netiek lietotas portatīvajos datoros.

Baterijas darba ilgums bez pārlādes. Tas ir ļoti svarīgs raksturojošs lielums, parasti vidēji ir 2.5 - 3 stundas. Jāievēro arī tas, ka jaudīgākie 486, procesori prasa vairāk enerģijas, kā arī to, ka enerģijas patēriņš pieaug, aktivējot lietotāja iekārtu.

Svars. Jo vieglāks ir portatīvais dators, jo vairāk tas atbilst jūsu nosaukumam un to ir

ērtāk panemt līdzī, piemēram, ceļojumā. Datora svāra lielu daļu veido baterijas svārs. Vieglājos datoros parasti izmanto nikelā metāla hibrīda baterijas (NiMH), kuru enerģoietilpība uz svāra vienību ir lielāka.

Cena. Tāpat kā jebkuram datoram, cena ir nozīmīgs faktors. To būtiski ietekmē procesora tips, monohromatiskais vai krāsas ekrāns, operatīvās atmiņas lielums, diska lielums, datora arhitektūra (maģistrāles, "cache" atmiņa), ražotājfirma.

Cieta diska (HD) ietilpība. Tā parasti nav mazāka par 80 MB, kas attiecas uz maksimālo diska ietilpību, tad, piemēram, ThinkPad datoriem tā ir līdz 810 MB. Vajadzētu iegādāties datoru ar apmēram 240 MB cieta diska. Jāskatās, lai tas būtu nomaināms, piemēram, pacelot klaviatūru, lai nodrošinātu drošu uzlabošanas iespēju.

Diska pieejas ātrums. Tas, tāpat kā stacionārajiem galda datoriem, kļūst par sevišķi nozīmīgu rādītāju, ja darbināsiet programmas ar aktīvu diska izmantošanu, arī strādājot Windows vidē. Vēlams ir pieejas ātrums no 10 līdz 12 ms, par apmierinošu ir uzskatāms pieejas ātrums līdz 16 ms.

PCMCIA. Svarīgi pieminēt, ka portatīvajiem datoriem līdz pat šim brīdim nepastāv ne oficiāli, ne arī neoficiāli de facto interfeisu standarta, kas dotu iespēju padarīt savietojamus dažādu firmu ražotos datoru mezglus, atmiņas un citas paplašināšanas iespējas utt.

Kopš 1992. gada portatīvo datoru ražotāji beidzot vienojušies par šāda standarta

REKLĀMA

Tie ir droši portatīvie DATORI

AcerNote 730i
486SX/33 melnbalts

AcerNote 760C
486DX2/50 krāsū

AcerNote 780CX
486DX4/75 krāsū,
aktīvā matrica

RĪGA, VAĻŅU 2 - 219
TĀLR.: 212557

ComTec
Acer pārstāvis Latvijā

REKLĀMU

AVĪZE UN ŽURNĀLA **DATORTEHNIKA**
VAR IEMĒTOT, PIEZVANŌT
224689, 222544

digital & ED
PC 95

Firmas DIGITAL 1995. gada
personālo datoru modeļu
prezentācija Latvijā.

CELEBRIS!!!
VENTURIS!!!

ATLAIDES NO 9 - 12 %

Tālr. 322480, fakss 8860022

Esiet GUDRI

abonējiet žurnālu

Indekss pasta katalogā 77282
Tālr. 224689, 222544

VAR LICENCĒTS PROGRAMMU
DATORPROGRAMMAS NODROŠINĀJUMS
JŪSU DATORAM.

Adrese: K. Barona 12. Tālr: 287471.

BALTIC DATA Datori un programmas
Tel. 222654
Fax 782-0251

Verbatim
FUJITSU
LOGITECH

DATORI 2 g. garantija	Ls
INTEL 486SX25, 4MB, 210MB, 14" SMILE monitors, VGA 512KB, klaviatūra, Logitech "pele", FDD 1.44MB	559.00
AMD 486DX2-66 256KB cache, VLB, 8MB, 420MB, 14" SMILE monitors, VGA 512KB, klaviatūra, Logitech "pele", FDD 1.44MB	807.00
AMD 486DX2-66 256KB cache, PCI, 8MB, 420MB, 14" SMILE monitors, VGA PCI 1MB, klaviatūra, Logitech "pele", FDD 1.44MB	873.00
INTEL Pentium 60 256KB cache, PCI, 8MB, 420MB, 14" SMILE monitors, VGA PCI 1MB, klaviatūra, Logitech "pele", FDD 1.44MB	1009.00
BIROJA DARBA VIETA: dators+printeris	
INTEL 486SX25, 4MB, 210MB, 14" SMILE monitors, VGA 512KB, klaviatūra, Logitech "pele", FDD 1.44MB, +Fujiitsu VM4, lāzera(LED), A4, 300*900dpi, 4ppm	911.00
DATORU SASTĀVDALAS	
Pamatplate ar Intel 486SX-25 procesoru un 4MB RAM	177.00
Operatīvā atmiņa (RAM) 72 pin SIMM 4MB	38.00
Minitower korpusis ar barošanas avotu	27.34
HDD Conner 420MB	129.10
FDD Sony 3.5"	22.52
MONITORI (MPRII) 2 g. garantija	
14" SMILE multiscan, 0.26, 1024*768, MPRII	161.00
17" SMILE multiscan, 0.26, 1280*1024, NI, MPRII, green	222.00
17" SMILE multiscan, 0.28, 1280*1024, NI, MPRII, LCD, green	488.00
17" SMILE multiscan, 0.26, 1600*1280, NI, MPRII, LCD, green	516.00
20" PHILIPS brilliance, 0.31, 1280*1024, NI, MPRII (1 g. garantija)	859.00
21" PHILIPS brilliance, 0.26, 1600*1280, NI, MPRII (1 g. garantija)	1578.00
PRINTERI 2 g. garantija, svārtīgi krod.	
Fujiitsu DL700, 24 ad., 350dpi, A3, 216cps, 3 kopijas	158.00
Fujiitsu DL8400, 24 ad., A3/A2, 504cps, 8 kopijas	999.95
Fujiitsu VM4, lāzera(LED), A4, 300*900dpi, 4ppm (kopā ar datoru)	359.00
Fujiitsu VM8, lāzera(LED), A4, 300*900dpi, 8ppm	489.00
Fujiitsu Joyliner, portatīvs, 360*360dpi, 1,2 kg	106.00
Fujiitsu M3041, rindis, 600 rindas/min	5947.00
FUJITSU MAGNETOPTISKO DISKU IEKĀRTAS	
M2512A 230MB, SCSI-2, 35ms, iekšēja	486.84
Dynamo PC 230MB, SCSI-2, ārēja	664.00
Dynamo Mac 230MB, SCSI-2, ārēja	627.00
VERBATIM datu nesēji	
DataLife 3.5" HD	0.52
DataLife 3.5" HD color	0.49
DataLife 5.25" HD	0.36
DataLife Plus 3.5" HD (ar teflona pārklājumu, formatētas)	0.66
Optiskais disks 128MB (min 5 gab.)	0.45
Optiskais disks 230MB (min 5 gab.)	19.49
ierakstāms kompaktdisks 640MB (min 5 gab.)	25.45
Data Cartridge DC2120	10.29
Data Cartridge DC6150	7.99
Data Cartridge DC6250	9.44
Data Cartridge DC6525	13.57
4mm DAT 90m	14.45
6.99	
PIEDERUMI	
Verbatim monitora ekrāna filtrs 14-15"	29.00
Verbatim monitora ekrāna filtrs 19-20"	99.00
Verbatim "peles" paliknis	1.35
Logitech Dexxa mouse 2 buttons	6.27
Logitech Pilot Mouse-Basic	14.01
Logitech MouseMan Sensea	38.37
Logitech Trackman Portable	28.06
Logitech Dexxa Joystick	11.26
Logitech MAXstick Joystick	7.91
LOGITECH SKANĒRI	
ScanMan 32 Min. OCR, 400dpi	79.45
ScanMan 256, OCR, 400dpi	101.95
ScanMan Easy Teach, OCR, 400dpi	153.49
ScanMan Color, OCR, 400dpi	256.58
ScanMan Power Page, 400dpi, A3/A4, OCR, (skanēris, kopētājs, fakss)	397.98
MULTIMĒDIA	
Logitech SoundMan Wave, 16 bit, software	169.00
Logitech SoundMan Games, 8bit, softw.+1 spēle	88.26
Logitech AudioMan	56.13
CD-ROM Sony double speed, iekšējs	96.00
NOTEBOOKS 1 g. garantija	
LEO DESIGNNote 486SX33 mono, 4MB, 250MB	977.00
LEO DESIGNNote 486DX33 mono, 4MB, 250MB	1030.00
LEO DESIGNNote 486DX2/50 DSTN color, 4MB, 250MB	1422.00
LEO DESIGNNote 486DX2/66 TFT color, 4MB, 250MB	2161.00
LEO DESIGNNote Docking station	394.52
Atmiņa 4MB, notebook datortam	140.73
SOFTWARE	zvani!

Šeit uzrādītas cenas datortehnikas lietotājiem. VERBATIM FUJITSU, SMILE un LOGITECH datori cenrādus var iegūt firma BALTIC DATA. Cenas var tikt mainītas bez iepriekšēja brīdinājuma. Apmērojumā nodokļa cenas iekšā.

Pabaro savu datoru

Visa veida datorprogrammas - Tilde, Microsoft, IBM, Symantec, Borland u.c. - Tālr. 227984, Smilšu iela 5 (2.st)

NEW!

BIS MULTIMEDIA NOTEBOOK

Rīga, Dzirnau 113. Tālr. 283228, 288317. Fax 280200.

KOMPJŪTERU SALONS
Brīvības ielā 90
piedāvā firmu

- AST,
- Gateway 2000,
- KFI,
- ADM Technologies,
- USA

kompiņterus visdažādākajās konfigurācijās.
Tel. 272922

LURSOFT DATORI

NOTEBOOK-DESKTOP-SERVERI
386-486-Pentium-RISC
DOS-NOVELL-UNIX
Datoru tīkli-komunikācijas

5% atlaide
studentiem un skolēniem

Datori, daļas un perifērijas iekārtas ar piegādi nedēļas laikā.

MOTOROLA
Computer Group

PowerPC

Desktop - Minitower - Server
AIX 4.1, Windows NT
OS/2 vai System 7 (no 1995. gada.)
Labākā cenas/jaudas attiecība.
Modularitāte. 5 gadu garantija.

INFORMĀCIJA

- par jebkuru firmu pasaulē
- par 70 000 Latvijas firmām un uzņēmumiem
Slēdzam līgumus par
abonentu apkalpošanu

10% ATLAIDE
iegādājoties kopā ar datoru

Automātiski kontu atlikumu pārreķini.
Jebkurš kontu plāns. Maksājumu dokumentu izdrukas. Kases grāmata, virsgrāmata. Automātiska bilances slēgšana. Lēta, viegli apgūstama un ērta lietošana.

Matisa 8
T. 296766

Matisa 8
T. 320010, 229138

COMPAQ

COMPAQ CONTURA 400C

1931 Ls

- ↳ Ērts lietošanā
- ↳ Lieliska cena
- ↳ 3 gadu garantija
- ↳ Lielas paplašināšanas iespējas

COMPAQ CONTURA AERO

1015 Ls

Pasaules populārākais «subnotebook's»

- ↳ Ērts lietošanā
- ↳ Lieliska cena
- ↳ 3 gadu garantija

ComputerLand
Rīgā, Aspazijas bulv. 5, tālr. 228266, fakss 371-882 0146

APARATŪRA:

ieviešanu. Standarts attiecas uz slotiem, kuros var tikt iespraustas I tipa (operatīvās atmiņas paplašināšanai), II (lokālā tīkla adaptera vai faksmodema pieslēgšanai) un III tipa (cietā diska pieslēgšanai) PCMCIA kartes.

Lietderīgi iegādāties datoru ar diviem II tipa PCMCIA slotiem, jo tajos var iespraust arī III tipa kartes, tādējādi dodot iespēju lietot PCMCIA cietos diskus.

Iebūvētais trekbols. Iebūvētais trekbols dod ērtu iespēju pozicionēt kursoru. Tiek piedāvāti arī neparastie risinājumi, kā, piemēram, IBM ThinkPad ar specifisku ierīci (TrackPoint) kursora bīdīšanai vai Compaq Concerto 4/33, kur kursora vietā tiek izmantots gaismas zīmulis.

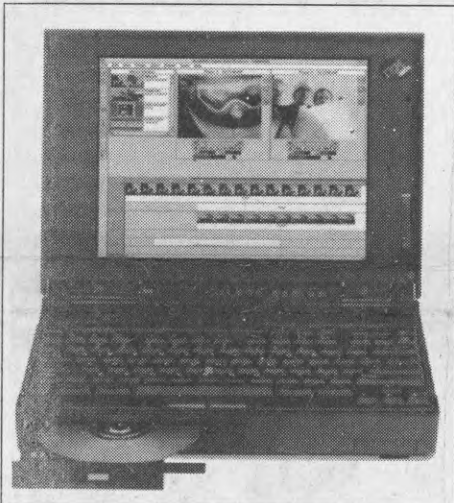
Ražotājfirmas. Izvēloties portatīvo datoru, jāatceras, ka liela nozīme ir tā drošībai, jo remonts ir ievērojami sarežģītāks nekā galda datoriem.

Pirmkārt, tas ir tādēļ, ka visi gavenie bloki ir nostiprināti uz vienas plātes. Tādēļ neesošo daļu nevar ērti nomainīt (pēdējā laikā parādās arvien vairāk izņēmumu), kā tas ir galda datoriem, kur ligzda uz sistēmas maģistrāles pat nepieredzējis lietotājs var mehāniski aizvietot neesošo karti ar esošo (arī citas ražotājfirmas analogo) karti un būt pārliecinātam, ka viss darbosies. Otrkārt, potenciālās grūtības var rasties sakarā ar to, ka nepastāv kopīgs de facto standarts interfeisam starp portatīvo datoru iekšējām komponentēm. Katrā firmā tiek lietoti savī iekšējie standarti un tādēļ datoram parasti ir nepieciešamas tās pašas ražotājfirmas rezerves daļas.

Portatīvo datoru drošības testēšanai pasaulē izmanto visdažādākās metodes, sākot ar ilglaicīgu darbināšanu visādos režīmos un beidzot ar mešanu no dažādiem augstumiem un griešanu velas mašīnā. Arī mūsu avīzes redakcija ir gatava veikt šādus testus, tiklīdz mūsu firmas būs pietiekami bagātas, lai piedāvātu testēšanai paredzētas mašīnas.

Pārnēsājamo datoru jaunākie modeļi

IBM Think Pad. Tiek ražoti vairāki Think Pad modeļi, sākot ar vienkāršākajiem un beidzot ar Think Pad 755 CD, kas ir pilnvērtīgs multimediju datort. Tajos atkarībā no modeļa uzstādīti dažādi 486. sērijas procesori, jaudīgākie modeļi 486DX4-100 procesors. Think Pad 360 ir datort, uz kura krāsainu varat "rakstīt", izmantojot gaismas zīmuli. Datori

Think Pad 755CD ļaus baudīt visas multimediju iespējas gan mājās, gan ceļā.

komplektēti, sākot ar melnbaltu pasīvās matricas ekrānu un beidzot ar krāsainu aktīvās

matricas 10.4" ekrānu, uz kura iespējams parādīt 65 536 krāsas. Video sistēma pieslēgta VESA lokālajai kopnei, kas nodrošina ātrdarbīgu grafiku. Multimediju datorā iebūvēts CD-ROM disku nolasītājs. 755. modeļos uzstādītais digitālo signālu procesors nodrošina 16 bitu skanu, MIDI skanas formātu un daudz ko citu, ieskaitot iespēju pieslēgt Think Pad telefona līnijai un izmantot kā telefona aparātu. Peles funkcijas pilda Track Point III manipulators.

Visi Think Pad uztur PCMCIA, tāpat pastāv iespēja apmainīties ar informāciju, izmantojot infrasarkanos starus. Diska atmiņas apjoms jaudīgākajiem modeļiem iespējams līdz 810 MB. Standartkonfigurācijā paredzētais atmiņas apjoms ir 8 MB, ko iespējams paplašināt līdz 40 MB (atkarībā no modeļa šis skaitlis var mainīties).

HP OmniBook. Ir divi jauni OmniBook modeļi, OmniBook 600 un OmniBook 4000. OmniBook uzstādīti DX2-50, DX4-75 vai DX4-100 procesori. Tiem ir krāsaini dual-scan ekrāni, uz kuriem var parādīt 256 krāsas. Ja pieslēdz ārējo monitoru, iespējams strādāt 1024x786x256 režīmā, jo datoros uzstādīts 1 MB videoatmiņas. Videosistēma pieslēgta lokālajai kopnei.

Abi jaunie OmniBook modeļi uztur PCMCIA III, tiem standartkonfigurācijā ir 8 MB

HP OmniBook 4000 datorus paši ražotāji sauc par desktop-to-go.

(vai 4 MB 600. modeļim), kuru iespējams paplašināt līdz 16 MB 600. modeļim un 32 MB 4000. modeļim. Peles funkcijas pilda: 4000. modeļim iebūvēts trekbols, bet 600. modeļim tā sauktā pop-up mouse.

OmniBook 4000 pastāv iespēja 3.5" diskešu iekārtas vietā uzstādīt otru akumulatoru, kas gadijumā, ja jūs nelietosiet disketes, ļauj dubultot autonomā darba laiku. Turklāt iespējams iegādāties 4000. modeļi ar krāsainu aktīvās matricas ekrānu. Cietā diska apjoms šim modeļim iespējams līdz 540 MB.

Compaq Contura. Atsevišķi vērts apskatīt Contura 400. sēriju un Contura AERO.

Contura 400. sērijas datoros uzstādīts 486DX2-40 procesors. Videosistēma pieslēgta lokālajai kopnei un nodrošina labu grafikas ātrdarbību. Iespējami 170 MB un 250 MB cietie diski. Operatīvās atmiņas apjoms standartkonfigurācijā ir 4 MB, kuru iespējams paplašināt līdz 20 MB. Peles funkcijas pilda trekbols. Datorā iebūvēti divi PCMCIA II sloti, kas dod iespēju pieslēgt arī vienu PCMCIA III karti. Datoriem ir plašas uzlabošanas iespējas. Bez iespējas uzlabot cieto disku un operatīvo atmiņu, iespējams arī viegli nomainīt datora ekrānu pret aktīvās matricas krāsainu ekrānu, ja tādā jau nav uzstādīts. Tāpat viegli var uzlabot procesoru par DX2-50.

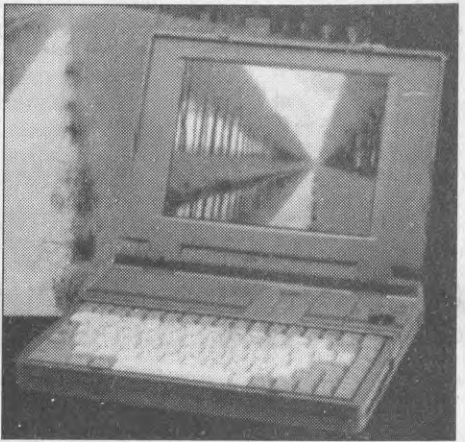
Contura Aero sērijas datorī paredzēti līdzņemšanai visur, kur jūs ejat. Atkarībā no modeļa tie apgādāti ar SX-25 vai SX-33 procesoriem. Standartatmiņas apjoms, kuru iespē-

Compaq Contura Aero, neskatoties uz saviem mazajiem izmēriem, ir tikpat "liels", cik pilnvērtīgi galda datorī.

jams palielināt līdz 12 MB, ir 4 MB. Iespējamie diska apjomi ir 170 vai 250 MB. Dators tiek komplektēts ar melnbaltu vai krāsainu dual-scan ekrānu, kura izmērs ir attiecīgi 8" vai 7.8". Aero ar krāsainu ekrānu dimensijas ir tikai 19.1x4.3x26 cm un svars 1.9 kg. Tam nav iebūvētas 3.5" diskešu iekārtas, bet ir radīta speciāla diskešu iekārta, kuru iespējams pieslēgt caur PCMCIA slotu.

NoteStar NP-700. Šajos datoros uzstādīts plašs spektrs 486. procesoru, sākot no SX-25 līdz DX2-66. Operatīvās atmiņas apjoms standartkonfigurācijā ir 4 MB, ko iespējams paplašināt līdz 16 MB. Cietais diska ir viegli nomaināms, tā apjoms var būt 120-520 MB. Iespējams izvēlēties, vai dators būs komplektēts ar monohromu vai krāsainu dual-scan

NoteStar NP-700 sērijas datorī ir vieni no pieejamākajiem portatīvajiem datoriem.

ekrānu. Datoram var pieslēgt PCMCIA I un II standarta kartes. Trekbols izveidots kā speciāls modulis, kura vietā iespējams pieslēgt faksmodemu, audio vai COM2 un PS/2 portus.

AST Ascentia. AST Ascentia datoriem ir divi modeļi - 800N un 900N. Tie apgādāti ar SX-33 procesoriem mazjaudīgākajiem modeļiem līdz DX4-75 ātrākajiem modeļiem. Visiem datoriem standartkonfigurācijā ir 4 MB operatīvās atmiņas.

800N sērijas datoriem operatīvo atmiņu iespējams paplašināt līdz 20 MB, savukārt 900N sērijas datoriem līdz 32 MB. Cietā diska apjoms jaudīgākajiem modeļiem iespējams līdz 510 MB. Iespējami gan dual-scan, gan aktīvās matricas krāsainu ekrāni, uz kuriem var parādīt 64k krāsas. Videosistēma, kurā uzstādīts 1MB atmiņas, pieslēgta lokālajai

AST Ascentia 900N sērijas datorī ir firmas jaudīgākie portatīvie datorī.

kopnei. 800N modeļi iebūvēts trekbols, savukārt 900N modeļi iebūvēta SmartPoint ierīce. Abu sēriju datoriem ir divi PCMCIA II sloti, kas dod iespēju tiem piespraust PCMCIA cietos diskus.

ACER Acernote. Acernote datorī sīkāk tiek iedalīti trijās modeļu klasēs. Pirmajā no tām ietilpst datorī ar melnbaltu ekrānu, otrajā ar krāsainu dual-scan ekrānu, trešajā - datorī, kuriem ir dual-scan vai aktīvās matricas ekrāni. Visos datoros iebūvēts trekbols un

No Acer Acernote viegli izvēlēties piemērotāko jūsu vajadzībām un iespējām.

videosistēma pieslēgta lokālajai kopnei. 730I ietilpst pirmajā no iepriekš minētajām klasēm. Tajos uzstādīts SX-33 procesors, 4 MB operatīvās atmiņas, kuru iespējams paplašināt līdz 12 MB.

730 un 735C datoros uzstādīti SX-25 vai SX-33 procesori. Operatīvā atmiņa, tāpat kā 730I, ir 4 MB, ko iespējams paplašināt līdz 250 MB. 735C modeļi uzstādīti divi PCMCIA II sloti.

Krāsainajā sērijā ietilpst datorī, kuri var būt komplektēti ar TFT ekrānu. Operatīvā atmiņa standartā ir 4 MB, ko iespējams paplašināt līdz 16 MB. Visos šīs sērijas datoros iebūvēti divi PCMCIA II sloti. Iebūvētie procesori ir, sākot no SX-33 līdz DX4-75. Cietais diska iespējams līdz 250 MB.

Digital HiNote. HiNote PC piezīmjdatorī būvēti uz Intel 486 SL Enhanced 3.3V tehnoloģijas procesoru bāzes, izmantojot attiecīgi 486SX/33MHz, 486DX2/50MHz, 486DX4/75MHz tipa procesorus. Tiek piedāvātas modifikācijas ar 9.5" monohromu un dual-scan (DSTN) vai TFT krāsainu ekrāniem. Visos modeļos ir Plug & Play BIOS, un tie ir gatavi darbam ar Windows 95.

Iespēja izmantot parālelu ārējo displeju, strādājot ar DX2 un DX4 modeļiem (HiNote PC videokontrolleris nodrošina izskrisšanas spēju 1024x768 ar 256 krāsām), ļauj

Digital HiNote ir ergonomisks un elegants dizains, no speciālas plastmasas veidots korpus ļaus aiztaupīt traģisku pārdzīvojamu mirkli.

piezīmjdatoru efektīvi izmantot demonstrējumos. HiNote iebūvēta Business Audio sistēma (savietojama ar 16 bitu SoundBlaster/Windows Audio). Lietojumu diapazonu ievērojami paplašina iespēja veikt bezvadu datu apmaiņu ar tuvumā novietotu datoru, izmantojot infrasarkanu staru tehnoloģiju un Puma TranXit Communications programmnodrošinājumu. Šobrīd attiecīgi adapteri pieslēdzami Digital HiNote PC, Celebris un Venturis tipa datoriem.

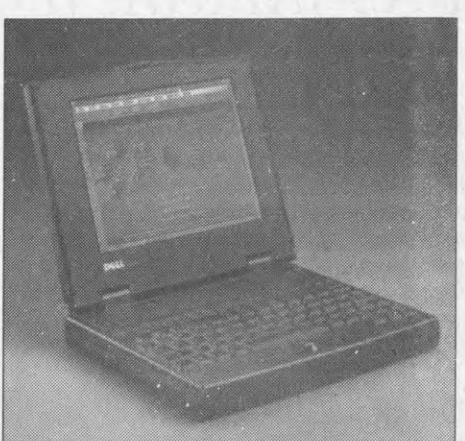
TI TravelMate. Nesen tirgū parādījušies TM 4000M sērijas piezīmjdatorī. Tiek piedāvāti modeļi ar SX-25, SX2-50 un DX4-75 un 100 procesoriem. Lai paātrinātu darbu, datoros uzstādīti 4 MB ātrdarbīgas operatīvās atmiņas (iespējams paplašināt līdz 20 MB) un 1 MB videoatmiņas. Videosistēma pieslēgta lokālajai kopnei, kurā izmantota TI tehnoloģija. Intel Indeo tehnoloģija piedāvā

Texas Instruments TravelMate datoros apvienota firmas pieredze elektronisku ierīču minimizācijā.

unikālas multimediju iespējas. Iebūvētā aparatūra pilnībā savietojama ar Sound Blaster Pro, turklāt nodrošina pilnu 16 bitu divvirzienu MIDI interfeisu. Datoros iebūvēti divi PCMCIA II sloti. Der piezīmēt, ka dators nodrošina 3V, 5V un 12V PCMCIA, kas krietni paplašina datora lietošanas iespējas. Datoram ir arī SCSI-2 interfeiss.

Dell Lititude. Lititude M sērijas datoros uzstādīti SX-33 vai DX2-50 procesori. Pastāv iespēja 3.5" diskešu iekārtu nomainīt ar otru akumulatoru, kas pagarina autonomā darba laiku divas reizes. Videosistēmā, kas pieslēgta lokālajai kopnei, uzstādīts 1 MB atmiņas. Uz TFT ekrāna iespējams parādīt līdz 65 535 krāsām. Iespējams arī izvēlēties datoru ar melnbaltu, dual-scan vai aktīvās matricas

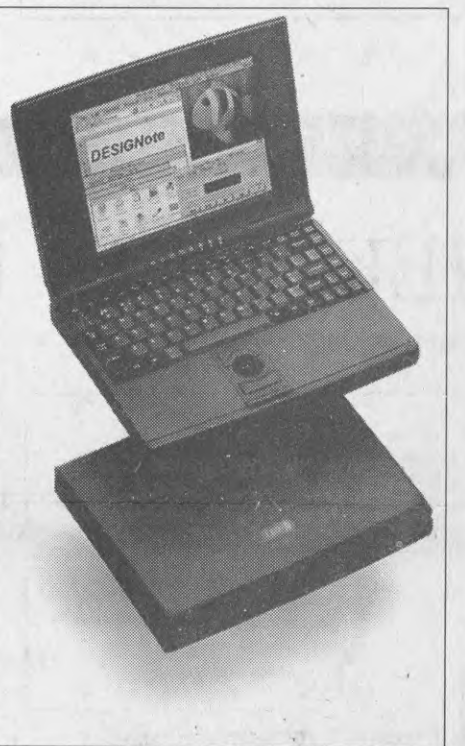

Pēc ilgāka pārtraukuma firma Dell atsūksusi ražot portatīvos datorus, kuri nodēvēti - Lititude.

krāsainu ekrānu. Operatīvo atmiņu iespējams paplašināt līdz 20 MB, cietā diska apjoms var būt līdz 340 MB. Datoram iespējams pieslēgt divas PCMCIA II kartes.

LEO DESIGNote. Šīs sērijas datorī tiek komplektēti ar 486. sērijas procesoriem, sākot no SX, beidzot ar DX4. Iespējams izvēlēties ekrānu no monohromā, dual-scan un TFT. Uz ārējā monitora iespējams strādāt 1024x786x256 videorežīmā. Grafikas ātrdarbību nodrošina videosistēma, kas pieslēgta lokālajai kopnei.

Datoros uzstādīti viegli nomaināmi cietie diski, to apjoms ir no 120-500 MB. Iespējams pieslēgt divas PCMCIA II vai vienu PCMCIA III karti. 3.5" diskešu iekārtas vietā (tā ir izņemama) iespējams pieslēgt papildu baterijas, skanera moduli, LAN moduli vai CD-ROM interfeisu. Nomaināmā klaviatūra dod iespēju lietot dažādas nacionālās klaviatūras. Turklāt datorā iebūvēta Yamaha YM3812 skaņas sistēma, kas nodrošina augstas kvalitātes skaņas sintēzi.

LEO portatīvie datorī ne tikai palīdz veikt darījumus, bet arī izklaidē.

FIRMU KARTOTĒKA

A/S "SWH Informatīvās sistēmas"
Latvija, Rīga, LV1013, Skanstes 13; Fax: +(371)-7821457, tālr.: +(371)-362400, E-mail: vaivods@swh.lv

Sabiedrība dibināta	1994. gada 1. jūlijā.
Prezidents	Valdis Lokenbahs.
Strādājošo skaits	276.
Darbības profils	• programmatūru izstrāde un ieviešana, sistēmu analīze; • lielu informatīvo sistēmu izstrāde un ieviešana; • programmatūras, tās izveides metožu un procesu standartizācija un sertifikācija; • aparatūras un programmu piegāde, uzstādīšana, apkalpošana; • datorīkli, datu pārraide, telekomunikācijas, smārkaršu tehnoloģijas, datu aizsardzības sistēmas, konsultācijas un apmācība.
Biznesa partneri	Bull (Francija), IBM (ASV), ICL (Lielbritānija), Imara Research Corporation (Kanāda), Intel (ASV), Infologistik GmbH (Vācija), Siemens/Nixdorf (Vācija), Software AG (Vācija), Latvijas Universitātes Matemātikas un informatikas institūts (Latvija), Microsoft (ASV), Unicash (Somija), UNIC Group (Somija).

Līdzdalība ārzemju projektos	Lidostas personāla plānošanas sistēma (Vācija), lenākumu uzskaites sistēma (Vācija); Saūda Arābijas Plānošanas ministrijas automatizācijas sistēma; Modeļošanas un attīstības vide GRADE V.1.0 un V.2.0 (Siemens/Nixdorf Informationssysteme AG), Malaizijas elektriskās enerģijas patēriņa uzskaites sistēma, Case datu konvertors (Software AG), Informācijas aprāde un komunikāciju analīzes un struktūras sistēma MIO-SAIK (Stietec Consulting).
Līdzdalība Latvijas projektos	Informatīvās sistēmas "Ventpils Naftai", "Latvijas Pastam", Rīgas Domei, Valsts statistikas komitejai, a/s "Koblenz & Partneri" u.c.
Modernākais firmas produkts	Smārkaršu tehnoloģijas.
Ievērojamākais darba panākums	1991./92. gada lielākais programmatūras projekts Vācijā - KSK, mākslinieku sociālās nodrošināšanas datorīstēma. Sodien - licencētas divdesmit četras firmā izstrādātās programmatūras.

Produkti

	Cena (Ls)
Grasis 2 (grāmatvedības sistēma)	520,00*
Lietvedība (informatīvā sistēma iestādēm un birojiem)	500,00*
Viesmīlis (smārkaršu sistēma restorāniem)	1080,00 - 1620,00*
Prece (tirdzniecības informatīvā sistēma)	2500,00*
Veikalvedis (tirdzniecības informatīvā sistēma)	1500,00*
NAIS (normatīvo aktu informatīvā sistēma)	399,00* (bez abonenta maksas)
Garants (apdrošināšanas apakšsistēmu kopums)	3240,00*
BWS (banku sistēma)	27000,00* (10 darba vietas)
Kuģi (kuģu apstrādes trasēšanas sistēma)	pēc vienošanās
GRADE-M (-P,-C) lielu sistēmu automatizētas projektēšanas rīks (sistēma) - angļu un vācu valodā tīklam vai vienlietotājam	atkarībā no konfigurācijas sākot ar Ls 3000,00*
Ciparparaksts	180,00 (vienu darba vietu)
Elektronisko ziņojumu sistēma BBS SWH (abonējams datortīkls)	0,03 Ls/izmantošanas min.
Individuālu programmproduktu izstrāde	pēc vienošanās
Smārkaršu nolasītājs (datoru un datu aizsardzībai, pilnvaru pārbaudei utt.)	180,00 (gab.)
Durvju atslēga (izmantojot smārkartes, iespējami off line vai on line režīmi)	243,00-283,00 (gab.)
Datori (Pentium)	1269,00-2862,00 (gab.)
* Pēc vienošanās ar klientu ir iespējamas citādas atlaides.	
* Lietotāja licences cena	

REKLĀMA

PIE LIETAS!

Jūsu izraudzītā datoru sistēma maksā vairāk kā varat atļauties vai arī esošās datoru sistēmas nestrādā tā, kā Jūs gribētu? OptiCom speciālisti var Jums palīdzēt. Mēs esam daudz darījuši, lai pielāgotu savu darbu Jūsu biznesa vajadzībām.

Atšķirībā no konkurentiem mēs netērējam laiku esošo tehnoloģiju kopēšanai. Tā vietā mēs radām sistēmas, izmantojot visas pieejamās jaunākās tehnoloģijas. Piedāvājam Jūsu datoru sistēmai pilnu izstrādes, ieviešanas un atbalsta programmu no A līdz Z.

Kāpēc sāda pieeja? Tā ir elastīgāka. Jūs neierobežojat noteiktas darba stils. Jūsu sistēma mainās un augšs līdz ar Jūsu izaugsmi. Jūs varat pielāgoties un atrisināt jebkuru problēmu. OptiCom datoru sistēmas apkalpo lielu skaitu lietotāju, operāciju un milzīgas datu bāzes daudz efektīvāk, kā piedāvā mūsu konkurenti. Jūsu sistēma ir daudz jaudīgāka, bet par pieņemamu cenu. Tas ir svarīgi, jo dators vairs nav Jūsu biznesa daļa - tas ir Jūsu bizness.

Uzziniet, kā uzlabot savu biznesu. Zvaniet mums pa tālr. 331878, un mēs palīdzēsim Jums rast risinājumu!

OptiCom
Elzabetes 31, Rīga, tel. 331878
FIRMA IR TIK STIPRA, CIK STIPRI IR TĀS CILVĒKI. CILVĒKI, KAS PĀRVEŠ PROBLEMAS RISINĀJUMS.

PALĪGS BIZNESĀ

KAS JĀZINA, IEGĀDĀJOTIES CIETO DISKU

ANDRIS ANSPOKS

Procesors (CPU) lielā mērā nosaka datoru... jo ātrākais procesors, jo vairāk darbu vienā sekundē tas var izdarīt.

Programmu pakete MS Office 4.3 Pro ietver praktiski visas birojam nepieciešamās programmas.

Latvijā vispopulārākā disku parametru mērīšanas programma ir Norton Utilities Sysinfo.

Mūsdienu operāciju sistēmās (Windows, NT, Windows 95, OS/2, pat DOS/Windows 3.11) diska ātrdarbība ir aizvien lielāka nozīme.

Datu pārraides ātrums ir atkarīgs no diska interfeisa tipa un kontroliera maģistrāles.

Praktiski ir jāzina, ka mūsdienu ātrdarbības zinātni interfeisi ir līdzīgi, it īpaši izmantojot VESA-LB vai PCI datora datu maģistrāli.

Savukārt SCSI kontrolierim var pievienot līdz 7 iekārtām. SCSI interfeisu lieto, ja ir paredzēts pieslēgt vairākus diskus.

Diska ietilpība

Tas ir svarīgākais parametrs, kurš nosaka, cik daudz programmu un datu varēs uzglabāt datorā.

Personālo datoru disku ietilpība parasti ir 200 - 1000 MB.

Lai pareizi izvēlētos disku, jāzina, cik daudz vietas aizņems dati un nepieciešamās programmas.

Programmām nepieciešamo disku telpu var noteikt pēc dokumentācijas kā arī konsultējoties ar izstrādātāju.

Populārāko programmu aizņemtās disku telpas apjoms

Table with 2 columns: PROGRAMMA, AIZNEMTĀ DISKU TELPA, MB. Lists software like MS DOS 6.22, MS Windows 3.11, MS Word 6.0, etc.

Grūtāk ir paredzēt datu failu apjomu. Tas ir ļoti atkarīgs no veicamo darbu specifikas.

Parasti dokumentu failiem (faksim, vēstulēm, līgumiem u.c.) atvēl 10 - 80 MB disku telpas.

Modernas datoru spēles ar multimediju elementiem arī aizņem daudz disku telpas - 5 - 20 MB.

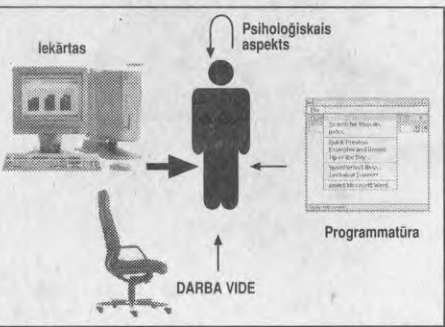
Rezumējot jāsecina, ka universālam biroja datoram programmas kopā ar datiem aizņems aptuveni 160 MB.

Diska ātrdarbība un interfeisa tips. Diska ātrdarbību raksturo šāda parametru kombinācija: vidējais pieejas laiks (average seek time), pieejas laiks no ceļņa uz ceļņu (track to track seek time), datu pārraides ātrums (data transfer rate).

CILVĒKS BIROJĀ

IEKĀRTAS UN ERGONOMIKA

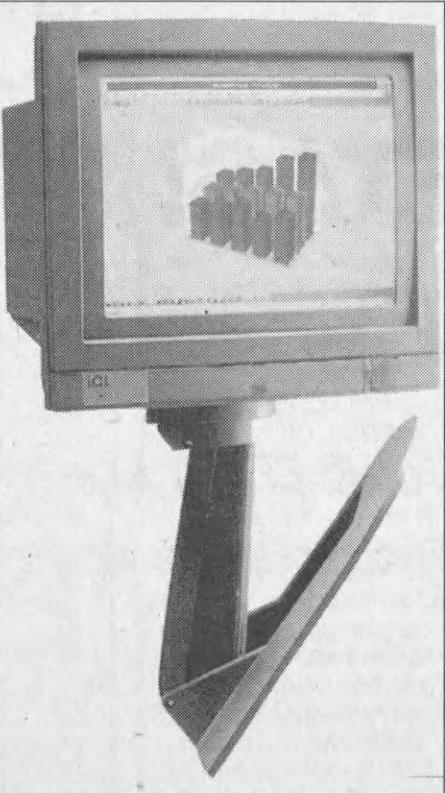
Andris Melnūdris

Šajā numurā turpināsim ergonomikas tēmu, tuvāk aplūkojot monitorus un to aizsargfiltrus, jo darbs ar datoru nav iedomājams bez monitora.

Monitori

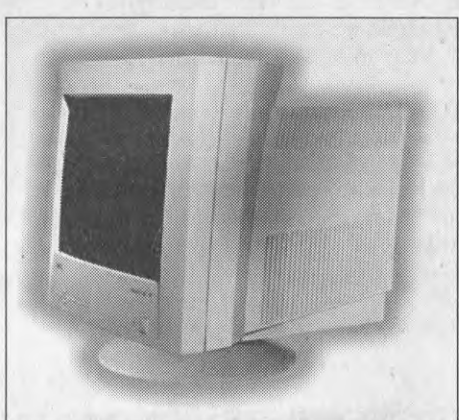
Šodienas datorlietotājs vairumu informācijas par datu aprādi datorā saņem no monitora, līdz ar to monitori ir viena no būtiskākajām datorkomplekta sastāvdaļām.

ICL zeltais monitors ar ergonomisko kāju.

tie laiki, kad lietotājam nebija izvēles, pie kāda monitora sēdēt. Augstais tehnoloģijas līmenis un liela konkurence datoru tirgū veicina arvien jaudīgāku datoru un kvalitatīvāku

monitoru ražošanu. Ieskatoties vērīgi sava datora monitorā un uzdodiet sev dažus jautājumus:

NEC MultiSync 4E monitors, kas atbilst visām ergonomiskajām prasībām.

izplūdušas? - vai attēls uz ekrāna nedaudz nīrb? - vai redzat savas sejas atspulgu ekrānā? Ja vairoms atbildzi ir pozitīvas - jūs neatrodieties pie kvalitatīva monitora.

Vairoms šodienas datorlietotāju strādā ar 14-15 collu noninterlaced krāsainajiem monitoriem, kas nodrošina 1024x768 punktu izšķirtspēju.

Standarta vai plakanais ekrāns. Šodienas labākie monitori ir ar plakanu, nevis sfērisku ekrānu.

Visi atkarīgi no prasībām. Datorgrafikā ir jāizvērtē, vai ir nepieciešams izvēlēties monitoru, kas atbilst MPR II vai TCO, kas abi ir ziedru standarti.

Enerģijas ekonomija. DPMS enerģijas taupīšanas opcija paredz monitora patēriņam jābūt automātiski samazināšanai laikā, kad dators ir ieslēgts, bet netiek izmantots.

Zems starojums (Low Radiation). Monitora radītais elektriskais un magnētiskais starojums ir jāatbilst kādam no starptautiskajiem standartiem.

Monitoram jābūt drošam, kas nozīmē, ka tas ir jāizvērtē, vai ir nepieciešams izvēlēties monitoru, kas atbilst MPR II vai TCO, kas abi ir ziedru standarti.

Monitoru aizsargfiltri. Visvairāk no monitoru iedarbības cieš acis. Datoru operācijām bieži vien rodas nepieciešamība griezties pie acu ārsta.

Verbatim pretspidumu aizsargfiltrs, kas aizsargā no elektrostātiskā lauka un par 95% no ļoti zemas frekvences elektromagnētiskā starojuma.

ma pilnīga attēla malas pieskaņošana (full scan), jo tādā gadījumā samazinās malējo zīmju skaidrība.

Monitoram jābūt drošam, kas nozīmē, ka tas ir jāizvērtē, vai ir nepieciešams izvēlēties monitoru, kas atbilst MPR II vai TCO, kas abi ir ziedru standarti.

Monitoru aizsargfiltri. Visvairāk no monitoru iedarbības cieš acis. Datoru operācijām bieži vien rodas nepieciešamība griezties pie acu ārsta.

Monitoru aizsargfiltri. Visvairāk no monitoru iedarbības cieš acis. Datoru operācijām bieži vien rodas nepieciešamība griezties pie acu ārsta.

Monitoru aizsargfiltri. Visvairāk no monitoru iedarbības cieš acis. Datoru operācijām bieži vien rodas nepieciešamība griezties pie acu ārsta.

Monitoru aizsargfiltri. Visvairāk no monitoru iedarbības cieš acis. Datoru operācijām bieži vien rodas nepieciešamība griezties pie acu ārsta.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

MEGA, DATORTEHNIKA, VAR, DELL, IBM, EPSON. Advertisement for computer hardware and services, including monitors, printers, and software.

PĒRK. Zurnāla "DatorTehnika" Nr. 1. Rakstīt: Saules iela 58-11, Ventspils, LV - 3600. Ingus.

PĀRDOD. Datora galdu REISS - Vācija, balts, jauns, virsma 60*80 cm, 2 plaukti, izvelkams palikt-nis tasteratūrai, fiksējami ritenīši. 2 gab. Tāl: 260700, dienā.

GAZ 69 daļas. Tāl: 574432. 2,5 mēnešus vecus koltija kucēnus (meitene un zēns). Tāl: 452919.

Jaunu IBM tipa datoru ar 386. vai 486. procesoru (ir garantija). Tāl: 263595 (pēc 15) vai 1-7134396 (vakaros).

MEKLĒ DARBU. Celtnieks tehniķis - labi apmācītu darbu (darba stāžs no 1978. g.) vai darbu, kas saistīts ar celtniecību, pārzina daudzus celtniecības darbus, ieskaitot ģeodēziju, tāmēšanu utt. Rakstīt: "Kamenes-1", Carnikava, Rīgas raj., LV - 2163.

DAŽĀDI. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija meklē datorspeciālistu programmu

MEGA 486 SX2-50 486SX2-50 Cache 256Kb, 4Mb RAM, 260Mb HDD. MEGA 486 DX2-66 486DX2-66, Cache 256Kb, 4Mb RAM, 420Mb HDD.

VAR BASIC 486 DX 40, 25.6 Kb Cache, 4Mb RAM, 210 Mb HDD, 1 Mb V. Video. VAR for Windows 486 DX2 66, 256 Kb Cache, 8Mb RAM, 420 Mb HDD, 1 Mb VLB Video.

VAR MultiMedia 486 DX2 66, 256 Kb Cache, 8Mb RAM, 420 Mb HDD, 1 Mb VLB Video, Mitsumi DS CD-ROM drive, 16-bit I Sound Blaster Creative Labs. Genius Hi-Fi sp. speakers.

Visos komplektos ir tilps: 3.5" FDD, 2S/1P Port; Mini Tower Case; 101 Taustiņu klaviatūra, 14" Krāsu monitors TATUNG, SVGA, 0.28 mm, MPR II, (LE) Green (VAR for Windows un VAR MultiMedia 15" Krāsu monitors TATUNG, U.VGA, 0.28 mm, MPR II, (LE) Green, Power Management), Genius Mouse One ar paliktņi, 10 gab. BASF disketes.

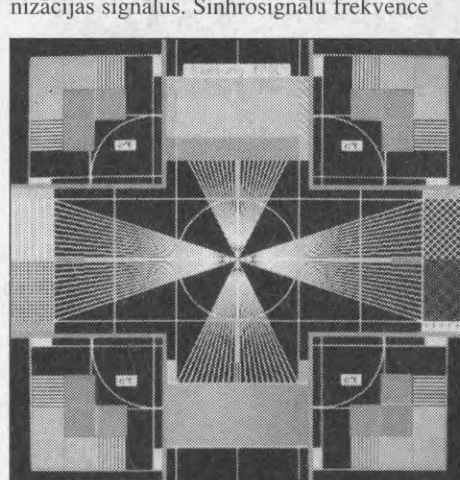
*Pēc klienta vēlēšanām iespējamas konfigurācijas izmaiņas. *Cenas iekļauts apgrozījuma nodoklis. *Cenas var tikt mainītas bez iepriekšēja brīdinājuma.

jemeslu dēļ attēls tuvu kiteskopa malām tiek stipri izkropļots. Rezultātā uz 14 collu monitora ekrāna attēla diagonālais izmērs labākajā gadījumā ir 12 collas, kas ne vienmēr ir pietiekams MS-WINDOWS lietotājiem.

Punkta izmērs. Punkta izmērs ir ekrāna spidošā punkta diametrs. Saprotaams - jo mazāks ir punkta izmērs, jo skaidrāks ir ekrāna attēls.

Ciparu vadība. Monitoru ar ciparu vadību (digital control) var precīzāk pieskaņot konkrētas programmas vai lietotāja vajadzībām, uzstādot parametrus var saglabāt atmiņā.

Multiskānēšana. Multiskānēšana ir monitora spēja uzvert dažādas frekvences sinhronizācijas signālus. Sinhrosignālu frekvence

Samsung Syncmaster 17GL monitora attēls būtu perfekts, ja netrūktu mazliet asuma un konverģences.

mainās, mainoties ekrāna grafiskajam režīmam, līdz ar to var mainīties ekrāna izmērs, spilgtums un citi parametri. Monitoriem ar multiskānēšanas iespējām šie trūkumi ir novērsti.

Noninterlaced režīms. Noninterlaced režīms nosaka ekrāna rindu izvēršes secību, tas ir, ekrāna rindas tiek izvērstas secīgi viena pēc otras, nevis, vienu izlaižot, kā interlaced režīmā. Šis režīms novērš attēla mirgošanu un palielina stabilitāti.

Enerģijas ekonomija. DPMS enerģijas taupīšanas opcija paredz monitora patēriņam jābūt automātiski samazināšanai laikā, kad dators ir ieslēgts, bet netiek izmantots.

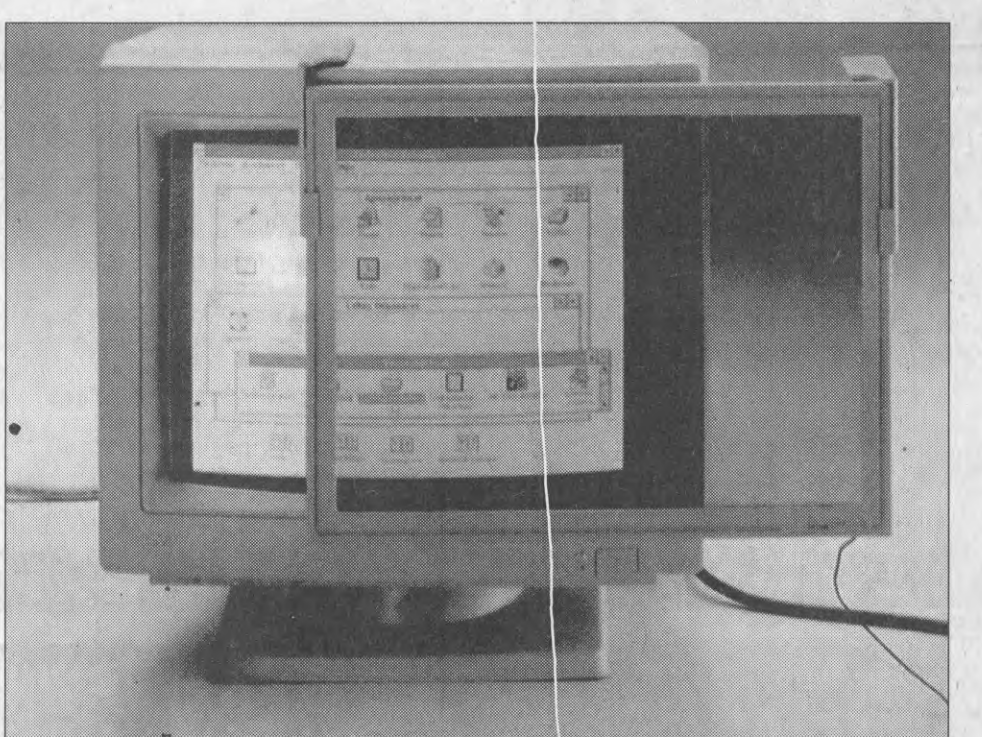
Zems starojums (Low Radiation). Monitora radītais elektriskais un magnētiskais starojums ir jāatbilst kādam no starptautiskajiem standartiem.

Monitoram jābūt drošam, kas nozīmē, ka tas ir jāizvērtē, vai ir nepieciešams izvēlēties monitoru, kas atbilst MPR II vai TCO, kas abi ir ziedru standarti.

Monitoru aizsargfiltri. Visvairāk no monitoru iedarbības cieš acis. Datoru operācijām bieži vien rodas nepieciešamība griezties pie acu ārsta.

Monitoru aizsargfiltri. Visvairāk no monitoru iedarbības cieš acis. Datoru operācijām bieži vien rodas nepieciešamība griezties pie acu ārsta.

Monitoru aizsargfiltri. Visvairāk no monitoru iedarbības cieš acis. Datoru operācijām bieži vien rodas nepieciešamība griezties pie acu ārsta.

3M aizsargfiltrs, kas novērš atspidumus, ELF/VLF starojumu un statisko lauku.

profesionālie datoroperatori pēc katrēm 6 - 9 mēnešiem maina brilles to pastiprināšanas virzienā.

Jāņem vērā arī nelielas intensitātes elektromagnētiskās lauks (EML), kas samazina cilvēka imunitāti, tādējādi veicinot laundabīgu audzēju veidošanos. Lai gan ir aizdomas, ka grūtniecības traucējumu risks šim sievietēm, kuras regulāri strādā ar datoriem, ir lielāks nekā citām sievietēm, tomēr uzskati par EML ietekmi uz cilvēku ir diezgan pretrunīgi.

Viens no veidiem, kā padarīt darbu pie monitora ergonomiskāku, - lietot aizsargfiltru.

Pēc žurnāla Displays Technology and APPL datiem, datoru monitoru starojums sastāv no šādiem komponentiem:

- mikstais rentgenstarojums,
• ultravioletais starojums,
• optiskais starojums,
• infrasarkanais starojums,
• radioviļņu starojums,
• zemfrekvences elektromagnētiskais starojums,
• elektrostātiskais lauks.

Pašlaik pieejamie aizsargfiltri nesēj nodrošināt aizsardzību no visiem starojumiem. Lai nodrošinātu aizsardzību no EML, nemaz nepietiek ar aizsargfiltru monitora izmēros, jo noteiktā diapazonā elektromagnētiskie viļņi brīvi aplieš skērsli (difrakcija) ar šādiem izmēriem.

Izplatītākās aizsargfiltru īpašības:
• aizsardzība no mikstā rentgenstarojuma un ultravioletā starojuma,
• aizsardzība no optiskā starojuma,
• aizsardzība no EML diapazonos ELF (Extremely Low Frequency) - līdz 5 kHz un VLF (Very Low Frequency) - no 5kHz līdz 1 MHz,
• aizsardzība no elektrostātiskā lauka,
• atspidumu novēršana un kontrasta uzlabojums,
• informācijas aizsardzība (attēlu uz ekrāna var redzēt, tikai skatoties no operatora vietas tieši preti filtram),
• universāla stiprināšanas sistēma (ļauj pievienot aizsargfiltru pie jebkura monitora).

Pašlaik Latvijas tirgū pārsvarā tiek piedāvāti dažādu modifikāciju pretspidumu

sastādīšanai pieminekļu teritoriālai uzskaitē. Tāl: 220779.

Izīrēju telpas vienuļā lauku sētā pensionāru pārim. Vēlos uzturēt patikamu izglītotu meiteni. Man (56/178). 5 km no Gulbenes auto-pieturas "Blome". Rakstīt: p.n. Ozolkalns, LV - 4410

Cienijamo biznesmeni! Ja Jums birojā ir datori, kurus gribat nomainīt pret modernākiem, atvēliet tos bērnu izglītšanai skolā. Tāl r. (247) 64454 darbā; 64526 mājās. Una.

LITERATŪRA:

- 1. Higjēnas normas darbā ar datoriem, izstrādājusi LR Labklājības ministrijas Vides veselības departamenta Vides un sabiedriskās veselības Nacionālā centra Darba higjēnas regulēšanas un optimizācijas nodaļa.
2. Projekts Personālo datoru operatoru bioloģiskās aizsardzības līdzekļu - monitoru radioabsorbējošo aizsargfiltru - ražošanas tehnoloģijas izstrādāšana, sagatavojis SWH darbinieki V.Lazarevs un V.Sviklis.
3. Monitoru tirgus Latvijā, žurnāls DatorTehnika - Nr. 1.
4. Ergonomika - cilvēciskā mērķa, žurnāls DatorTehnika - Nr. 14.
5. Verbatim monitoru ekrānu aizsargfiltri, žurnāls DatorTehnika - Nr. 17.

"DIEVU DUSMAS" VAI JAUNAS SPĒLES DZIMŠANA

Ēriks Pastars

Mūsdienu datoru pasaulē ir iespējami jebkuri brīnumi. Ari grieķu dievību atdzimšana. Šādu brīnumu dzīve ir realizējusi

grieķu varona lomā, kurš cenšas atgūt savu karalvalsti. Varonim piemīt visas tās īpašības, kuras piemīt trijiem citiem slaveniem mitu

Ēriks Pastars. Dedals īstenībā strādā filmēšanas paviljonā, laboratorijas vide ir pievienota vēlāk ar datora palīdzību.

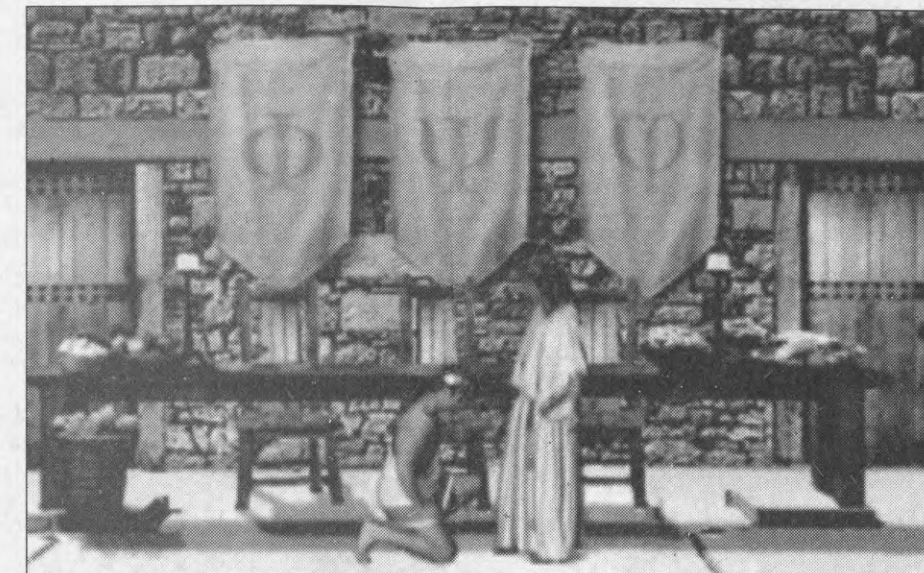
Sanfrancisko, ASV, firma LUMINARIA un tās dibinātāji Džefs Kretčers un Džoels Skidmors. Vīni ir radījuši piedzīvojumu spēli "Dievu dusmas" (Wrath of the Gods), kura ir ierakstīta kompaktdiskā. Šī spēle izveidota caur nezināmu tumsu un visneciešamākajām cīņām grieķu mitoloģijas pasaulē. Tāds celojums ir iespējams, pateicoties jaunai tehnoloģijai, kas ļauj kombinēt filmētu video, zīmētu animāciju un fotorealistiskus attēlus interaktīvā piedzīvojumu spēlē. Bez jau minē-

varoniem - Jāsonam, Tēzejam un Hēraklam. Savā ceļojumā spēlētājs cīnās ar sengrieķu mitu briesmoniņiem, piedalās izcilos notikumos, satiekas ar vispazīstamām vēstures slavenībām, kā arī sacenšas prāta spēles ar diežiem domājot. Visi šie notikumi balstās uz grieķu varonētiķām un vēsturiskiem faktiem. Šī spēle ir izveidota uz datora kompaktdiska. Radošajos pirmsākumos bija paredzēts izveidot spēli, kura ietilptu disketē. Taču tad

ekrānu. Notikumi ir izveidoti ļoti reālistiski — spēlētājs jūtas tajos iesaistīts. Dinamiskās darbības bija pati lielākā problēma, kura bija jāpārvar, lai spēle nelidzīnātos video filmas nospēlēšanai no kompaktdiska. Cīņas skatos rodas iespāids, ka visi karotāji spārīgi pārvietojas pa cīņas lauku, vicina ierocus viens pret otru. Šo efektu panāca, kaujas lauka fonu un

lidzskanus. Rezultātā runas skati dažviet ir samērā robaini. Turpmākajās spēlēs dialogus filmēs, samazinot video ātrumu līdz 15 kadriem sekundē. Tas atrisinās runas sinhronizācijas problēmas.

Tehnisko problēmu atrisināšana nebija vienīgās grūtības, kuras bija jāpārvar spēles veidotājiem. Nācās padomāt, kāda veidā pa-

Dziru skats pie kādas no dievībām.

daļu no dalībniekiem izveidojot kā statisku attēlu virkni, bet kustīgus padarīja tikai nepieciešamos fragmentus: rokas, kājas, šķepus u.c. Tādējādi cilvēka cīņas attēlošanai pietika ar četrām rokām vai kājām kustīgām daļām. Tas ļāva ietaupīt datora atmiņu un panākt ātru kustību efektu. Līdzīgi tapa arī skati, kuros varoni pārvietojās. Dabas vai pilsetu skati tika fiksēti kā nekustīgi attēli, bet kustīgās daļas - cilvēki, briesmoniņi un kaujas rati - ar datora palīdzību tika "uzlikti" uz šī fona katrā kadrā. Pat runājošu cilvēku sejas vaibsti tika "iedzīvināti" uz nekustīgas galvas fona. To labi ilustrē piemērs ar Dedala laboratoriju. Aktieris ir filmēts paviljonā uz gaiši zila fona, bet viņa darba vietas skats ir radīts uz datora. Pēc tam gan video materiāls, gan datora radītais tika apvienots kopējā skatā. Attēli ir redzams filmētais kadrs un gatava spēles aina.

Tomēr spēlē nekādi nevar iztikt bez reālas kustības. To nācās veidot kā video filmā dabas apstākļos vai filmēšanas paviljonā. Filmas uzņemšana aizņēma 20 dienas un tajā piedalījās 60 profesionāli un arī neprofesionāli aktieri. Lielas tehnikas problēmas sagādāja filmētais materiāls, kura redzami runājoši aktieri. Kā zināms, video tiek filmēts ar ātrumu 25 kadri sekundē, bet pielietojamie datori un kompaktdiski iekārtas ļauj nospēlēt tikai 8 - 10 kadrus. Tādēļ nācās ļoti rūpīgi saskaņot kadrus ar reālo kustību, zaudējot izrunā

sniegt vispazīstamās kultūras vērtības tā, lai spēlētājiem nerastos sajūta, ka viņi atkal sēž skolas solā un skatās mākslas vēstures mācību video. Jo mākslinieki šajā spēlē ir centusies ielikt pēc iespējas vairāk izglītojošu materiālu, papildinot tos ar krāsainām un neikdienišķām detalēm. Tāda veidā ir izmantota visiem pazīstamā pārceļšanās aina pie Stikas upes. Pārceļšā Harons pārveda pāri Stikas upei savā laivā mirušos grieķus, lai tie nokļūtu mūžības valstībā. Par savu darbu viņš saņem vienu monētu, kuru mirušajiem ieliek mutē piederīgie. Bez šīs maksas neviens nevar nokļūt mirušo valstībā. Kretčers un Skidmors izmantoja šo leģendu spēlē, un spēles dalībniekam ir jāatrod šī monēta, lai varētu turpināt darbu jau mirušo valstībā. Tāda veidā spēlējot, mēs uzzinām ko jaunu par grieķu teikām, vienlaicīgi gūstot prieku no pasas darbības.

"Dievu dusmas" jau ir izveidotas gan Macintosh, gan IBM PC datoru variantā, un piedzīvojumu meklētāji jau bauda spēles priekus. Bet firma LUMINARIA šobrīd ir devusies jaunos meklējumos uz Meksiku. Viņu nākamā iecere ir iesaistīt spēlētājus aktu pedēdā imperatora Montesuma valdīšanas laikā. Ari šoreiz būs jāpiedalās seno teiku darbībā un jāietiek ar aktu dievu Katzelkoatu.

ZIŅAS

IBM UZVAR LATVIJAS PASTA RĪKOTAJĀ KONKURSĀ

1994. gada rudenī norisinājās Latvijas pasta konkurss par projektu Latvijas pasta sistēmas datorizēšanai. Dažādām Latvijas un starptautiskajām datorfirmām tika piedāvāts izstrādāt un īstenot šo Latvijas pasta datorizācijas plānu, kurā ietverta nepieciešamā tehnika Latvijas pasta Rīgas datu apstrādes centram, Latvijas rajonu datu apstrādes centriem un pastu darba vietām, kā arī datu bāzes vadības sistēma, komunikāciju iekārtas un to programmodrošinājums. Viens no smagākajiem konkursa noteikumiem bija projekta finansēšana - tā konkursa potenciāliem dalībniekiem vai nu bija jāuzņemas pašiem (atdizbū Latvijas pasta garantē nodrošināt 5 gadu laikā pēc projekta ieviešanas), vai arī jāpalīdz Latvijas pastam iegūt bankas kredītu. Vairāki tieši šī noteikuma dēļ konkursā piedalīties pie-teicās vienīgi 12 firmas. No tām pirmajā kon-kursā kārtā žūrija, kurā ietilpa pasta darbinieki un arī valdības pārstāvji, atlasīja 3 priekšli-kumus, kuri pasta vajadzībām šķita vispiemē-rotāki. Tie piederēja firmām IBM, Bull un RG Data, kurām otrajā kārtā bija jāveido savu projektu prezentācija žūrijas komisijai un pasta ekspertiem. Pēc šīs kārtas, 23. decembrī, Latvijas pasta oficiāli paziņoja, ka projektu konkursā uzvarējusi firma IBM.

Projekta risinājums:

Datori	RS/6000 modelis R30 - 3 gab. RS/6000 modelis C10 - 26 gab. RS/6000 modelis 250 - 1 gab. PC 300 486
Printeri	IBM printeri
Programmas	Operētājsistēma AIX v4.1 IBM C for AIX HACNCP/6000 NetView for AIX Datu bāzu vadības sistēma DB2/6000
Komunikācijas	IBM 2210 Multiprotocol Router IBM 8235 DialIn Access to LANs Server IBM 8224 Ethernet Stackable Hub

McDonald's izvēlas ICL par savu partneri

Kā paziņots starptautiskā preses konferen-cē Vinē 1994. gada 22. novembrī, McDo-nald's - lielākā ātro restorānu firma pasaulē - izvēlējis partneri ICL par savu Eiropas stratē-gisko partneri Informācijas tehnoloģijas jomā tālākai attīstībai.

Kā atzīst McDonald's vadītāji, šā lēmuma pamatā bijusi firmas ICL līdzsineja 30 gadus ilga sekmiņa darbība šajā reģionā.

Sadarbības līgums paredz, ka ICL nodrošinās firmai McDonald's vairākus datorservi-sa kompleksus: personāla apmācību, projekta vadību, kā arī sistēmu instalāciju un uzturēša-nu vairākumā Austrumeiropas valstu - Austri-jā, Polijā, Čehijā, Ungārijā, Rumānijā un Bul-gārijā.

Līguma ietvaros paredzētas arī ICL tehni-kas - personālo un portatīvo datoru un tīkla serveru - piegādes. Tīks izveidošas datoru tīkls, tādējādi ļaujot operatīvi saistīt McDonald's darbību Austrumeiropas valstīs ar tā centrālo biroju Austrijā.

Skaidrs, ka šāda automatizācija ir nepie-ciešama un sevi attaisnos, nemot vērā McDo-nald's straujo attīstību Austrumeiropā. Kopš 1988. gada, kad tika atvērts pirmais restorāns

Tilde apkopo 1994. gada rezultātus

Sabiedrība Tilde apkopojusi savu dator-programmu tirdzniecības rezultātus 1994. ga-da. Tradicionāli vispieprasītākie bijuši Balti-jas un Kirilicas fonti, kurus iegādājies 651 lietotājs. Pagājušajā gadā uzākta Windows latviskojuma programmu paketes WinLogs pārdošana. Šo paketi jau iegādājušies 287 lie-totāji.

«Esmu pārliecināts, ka mūsu sabiedrības izstrādātās programmas ir Latvijā visvairāk pārdotie vietējie ražojuma programmprodukti.» pārskatā minēja Tildes direktors Uldis Dzenis. «Lai gan esam apmierināti ar pagājušā gada rezultātiem, pārdošanas apjoms varēja būt krietni lielāks, jo daudzi lietotāji strādā ar zagtām mūsu programmu kopijām.»

Paredzams, ka šogad īpaši pieprasīta būs latviešu tekstu pareizrakstības programmas Gramatik's jaunā versija.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

DATOR TEHNIKA SLUDINĀJUMI

Jums ir vēlēšanās pirkt, pārdot vai mainīt savu datoru, oriģinālu programmu, ideju? Būdam labs programmētājs, Jūs meklējat darbu vai gluži otrādi — Jūs interesē laba speciālista pakalpojumi.

Jums ir iespējams **BEZ MAKSAS** vienlaicīgi ievietot līdz 150 zīmēm garu tekstu gan žurnālā, gan avīzē.

Izgieziet sludinājuma anketu, aizpildiet to un atsūtiet redakcijai.

Žurnāls «Datortehnika», Raiņa bulv. 29, 103. ist., Rīga, LV 1459

PĒRK PĀRDOD MAINA MEKLĒ DARBU DAŽĀDI

Sludinājuma teksts

NETIEK PUBLICĒTS

vārds _____

uzvārds _____

adrese _____

tālrunis _____

KAD DATORS PĀRKARŠIS

VERBATIM JUBILEJAS KONKURSS

Juris Petajs

Jubileju svin visi. Ari firma VERBATIM, kas ražo pasaulē labākās disketes un citus magnētiskos informācijas nesējus. Savas pastāvīgas 25 gadu jubileju firma atzīmēja, organizējot konkursus vairākās valstīs. Mums ģeogrāfiski tuvākā valsts, kurā notika konkurss, ir Polija. Konkursa būtība bija vienkārša — zināmā skaitā disketu, kuras piegādā konkrētai valstij, ievieto disketi ar piecām datorspēļu un konkursa noteikumiem. Par spēļu disketes esamību liecina speciāla uzlīme uz disku pacinas. Lai nebūtu iespējams jau iepriekš fiksēt pacinu ar spēļu disketi, norāde par spēlēm atrodama uzlīmes kreisajā (lipīgajā) pusē. Konkursa dalībniekam jāizspēlē vairākas arcade tipa spēles. Tās sadala visu spēlēšanas piecos eta-pos:

- 1. posms** — alpinisms. Šajā etapā spēles dalībniekam jāvirza alpinists, kas rāpjas klīnī pa labi un kreisi, izvairoties no akmeņiem, kas gažās virsū. Punkti tiek skaitīti pēc rāpšanās laika — jo ilgāk izdodas izvairīties no akmeņiem, jo labāk. Lai tiktu līdz nākamajam etapam, jāsavāc 300 punkti. Ja izdodas tikt līdz ekrāna augšmalai, spēlētājs saņem vēl

- 2. posms** — automobili. Šeit dalībniekam jāaizkrāso laukumā, vadot mazu automobiliņu pa to malām. Laukumā tiek aizkrāsots, ja automobiliņš ir nobraucis pa visām tā malām. Dalībniekam vienlaikus jāizvairās no diviem citiem automobiliņiem, kas cenšas sadurties ar viņa vadīto. Punktu skaita pēc aizkrāsoto laukumu daudzuma. Lai piedalītos nākamajā etapā, jāsavāc 400 punkti. Ja izdevies aizkrāsot visus laukumus, tiek piešķirti 200 papildpunkti.
- 3. posms** — izpletņlēceji. Uzdevums ir noturēt izpletņlēceju ekrāna robežās, manevrējot mainīga vēja apstākļos. Punktu skaita tāpat kā 1. etapā. Minimālais punktu skaits — 250. Ja izdodas noplānēt līdz galam, var iegūt 300 papildpunkti.
- 4. posms** — ģimīši. Pēc būtības šis etaps ir analoģisks 2. etapam, tikai automobiliņu vietā ir komiski apali ģimīši. Ari aizkrāsojamo laukumu skaits ir lielāks, un divu traucētāju vietā ir četri. Minimālais punktu skaits, lai tiktu nākamajā etapā, ir 600. Iespējams iegūt 400 papildpunkti.
- 5. posms** — velosipedists. Šeit spēles

dalībnieks vada velosipedistu, liekot tam istajā brīdī palekties un tā izvairīties no sadursmes ar pretī ripojošiem akmeņiem, kā arī pārvarēt ceļa nelīdzienumus. Punktu skaitīšana analoģiska 1. un 3. etapam. Minimālais punktu skaits sekmīgam fīnišam — 350. Ja izdodas nokļūt līdz fīnišam, tiek piešķirti 500 papildpunkti.

Ja spēļu dalībnieks summā savāca (un pārsniedza) noteiktu punktu skaitu, viņš varēja aizsūtīt disketi ar rezultātiem uz firmu VERBATIM. (Par to informēja programma, dodot uz ekrāna attiecīgu informāciju.) Pēc rezultātu apkopšanas spēlētāji var saņemt balvas, kuras ir visai iespaidīgas: par 1. vietu — automašīna FIAT CINQUECENTO, par 2. — 3. vietu — videokamera un videomagnetofons, par 4. vietu — televizors, par 5. vietu — satelītantena, par 6. — 25. vietu — dažādu firmu ražojumi (bikses, kreklī u.c.). Jācer, ka arī mūsu datorspēļu faniem (kuru nav mazums) par prieku minētā vai kāda cita reprezentabla firma drīz sarīkos līdzīgu konkursu arī pie mums.

DATOR-SPĒĻU TOP 3 Decembrī

Paldies visiem datorspēļu faniem, kas atrada iespēju decembrī piedalīties datorspēļu TOP sastādīšanā. Apkopojot visas atsūtītās anketas, izrādījās, ka vairums datorspēļu fanu ciena akciju spēles, kur galvenais princips ir: ej un sit visus, kas stājas tev ceļā. Tomēr netrūkst arī piedzīvojumu un role playing tipa spēļu cienītāju, kas mil spēles, kurās labi jāpadomā, kādu darbību veikt, lai sasniegtu mērķi.

Pēc saņemto anketu apkopšanas populārāko spēļu desmitis ir šāds:

1. DOOM II (ID SOFTWARE)
2. WORLD CUP USA '94 (US GOLD)
3. BENEATH A STEEL SKY (VIRGIN GAMES)
4. LANDS OF LORE (VIRGIN GAMES)
5. X-WING (LUCASART)
6. DOOM (ID SOFTWARE)
7. CHAMPIONS OF EUROPE (TEC MAGIC)
8. MARIO (INTENDO)
9. CIVILISATION (MICROPROSE)
10. UFO ENEMY UNKNOWN (MICROPROSE)

No tām spēlēm, kuras nav iekļuvušas labāko desmitā, var minēt NHL (EA SPORTS), SONIC THE HEDGEHOG (SEGA), CHIP & DAIL (WOLT DISNEY SOFTWARE), SIMON THE SORCERER (PQD) FI GRAND PRIX (MICROPROSE) un citas.

Laimīgais, kam izdevies pareizi uzminēt decembra datorspēļu TOP pirmo trijnieku, ir Kārlis Pikiēris, skolnieks no Rīgas. Viņš var ierasties žurnāla DatorTehnika redakcijā un saņemt uzvarētāja balvu. Lielus paldies arī visiem pārējiem dalībniekiem: rīdziniekiem Elvim Māsenam, Mārim Mičerskim un Andrim Dobrovskim; Evijai Vagelei no Saldus; baušķeniekam Ivaram Vingrim; Ivaram Ragaiņim no Ogresgala, Jānim Silinam no Aizputes; Renāram Vikānim no Zaubes; ventspilniekam Ingum Kriņģinam un visiem citiem, kas atrada iespēju piedalīties TOP veidošanā.

Ceru, ka piedalīsieties kādā no nākamajiem TOP un tajos veikties vairāk! Uz drīzu tikšanos!

JURIS PETAJS

DATORSPĒĻU TOP 3

Kādas, jūsuprāt, ir trīs labākās datorspēles janvārī?

- _____ (spēles nosaukums)
_____ (izstrādātājfirma)
- _____ (spēles nosaukums)
_____ (izstrādātājfirma)
- _____ (spēles nosaukums)
_____ (izstrādātājfirma)

_____ (vārds, uzvārds) _____ (nodarbošanās)

_____ (dzīvesvieta) _____ (tālrunis nr.)

Izgieziet šo anketu un atsūtiet uz redakciju ar speciālu norādi uz aploknes — DATORSPĒĻU TOP 3.

No jūsu vērtējuma atkarīgs, vai iecienītākās datorspēles ieņems augstāku vai zemāku vietu.

To, kas pareizi noteiks trīs labākās datorspēles, gaida balva.

Atbildes gaidīsim līdz 30. janvārim (pasta zīmogs). Derīgas tikai no avīzes izgieztās anketas.

Žurnāla «DatorTehnika» redakcija:
Raiņa bulv. 29, 103. ist., Rīga, LV 1459.

LABU VEIKSMI!